

SINTEZA
obiectilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică 1	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării) 2	Opinia autorilor 3
Secretariatul EIR (opinie expert: Nicolae Bojan)	<p>În privința prevederilor propuse la art.18 alin.(14) lit. c) se recomandă în raport cu „o neconformitate” să se clarifice că este aceeași neconformitate sau o neconformitate de aceeași natură, adică fiind vorba anume de neconformitatea pe care a încercat deja vânzătorul să o înlăture, însă nu i-a reușit.</p> <p>La art. 18³ alin.(5), cu toate că înțelegem că autorii propun corelarea cu legislația UE, totuși nu a fost întocmit argumentată modificarea termenului de la 6 luni până la 1 an, termen în care neconformitatea se prezumă că exista de la momentul livrării bunului. Luând în calcul că sunt bunuri diferite, cu durabilitate și termen de uzură diferit (de exemplu electrocasnice care intră în contact minim cu consumatorul, cum ar fi televizorul și bunuri care necesită contact zilnic direct, cum ar fi telefonul mobil), ar fi mult mai rațional și echitabil ca acest termen să fie corelat la aceste aspecte și la termenul de durabilitate prevăzut de producător.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>
		<p>Nu se acceptă</p> <p>Una din modificările importante impuse de legislația europeană în domeniul protecției consumatorilor constă în extinderea termenului pentru care se consideră că neconformitatea exista la momentul livrării bunului. Statele membre au abordat diferit această situație prin stabilirea unui termen fie de un an fie de doi ani (pe întreaga perioadă a garanției legale) în scopul încurajării vânzării produselor conforme. Or, vânzătorul este răspunzător pentru orice defecte care există la momentul livrării unui bun și care devin evidente în termen de doi ani de la acea livrare.</p>
	<p>La art.33¹, autoritățile prevăzute sunt de fapt cu „competențe” de control și măsuri restrictive așa cum urmează din capitolul în cauză, astfel nu poate această listă să fie prevăzută de Guvern, odată ce doar în lege se prevede organul căruia îi sunt atribuite competențe de control și aplicarea măsurilor restrictive și sancțiuni. Cu atât mai mult că lista în cauză nu poate fi distinctă de lista autorităților care au atribuții de protecție a consumatorilor, prevăzute la art.28 în prezenta lege. Astfel se recomandă ca anume la art.28 să se clarifice care din autorități au și atribuții de cooperare în cazul încălcărilor transfrontaliere.</p> <p>Atenționăm că acele „competențe” prevăzute de art.33¹ nu sunt distincte de drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr.131/2012, Codul Contravențional sau altă lege sectorială ce reglementează generic activitatea de control sau aplicarea a sancțiunilor. Astfel nici activitatea de control de stat nu este distinctă de acțiunea de aplicare a „competențelor” prevăzute, implicit de cercetare la fața locului, solicitarea și obținerea informației, aplicarea măsurilor provizorii, dar aceste acțiuni se vor aplica anume în cadrul procedurii de control de stat.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Lista autorităților competente în domeniul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor și a cadrului normativ de reglementare utilizat de către acestea a fost aprobată prin HG nr.315/2019 și are ca scop asigurarea aplicării capitolului VII¹ COOPERAREA PRIVIND ÎNCĂLCĂRILE TRANSFRONTALIERE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI CONSUMATORILOR, care transpune prevederile Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului și stabilește autoritățile competente și biroul unic de</p>

		legătură, responsabile cu aplicarea Regulamentului (CE) nr.2006/2004. Anexa la această hotărâre cuprinde actele normative ce conțin prevederi din domeniul protecției consumatorilor cărora li se aplică prevederile Regulamentului (CE) nr. 2006/2004. În forma actuală Hg nr.315/2019 cuprinde 10 acte normative care protejează interesele consumatorilor, legislația națională aferentă legislației comunitare în domeniul protecției consumatorilor și autoritățile naționale competente, care au atribuții specifice de asigurare a respectării acestor acte normative. În forma ulterioară, urmare aducerii în concordanță cu prevederile Regulamentului 2017/2394/UE, numărul actelor normative care protejează interesele consumatorilor în contextul cooperării transfrontaliere se va extinde corespunzător celor 29 de acte comunitare specificate în Regulamentul 2017/2394/UE.
	Corespunzător, este important de a completa art.33 ¹ la alin.(6) sau la alin.(16) cu prevederi care a stabili - competențele prevăzute în prezentul articol, în raport cu persoanele care practică activitatea de întreprinzător se realizează în cadrul și în limita procedurii de control de stat prevăzută de Legea nr.131/2012 și, după caz, a procedurii contravenționale în mod stabilit de Codul Contravențional.	Se acceptă articolul 33 ¹ alin.(12) stipulează (6) Controlul de stat în domeniul protecției consumatorilor asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și, după caz, a procedurii contravenționale în mod stabilit de Codul Contravențional.
	În aceeași ordine de idei, este necesar de reformulat alin.(2) din art.33 ¹³ , așa încât autoritățile când „desfășoară acțiuni de control” să nu dispună de competențele de verificare prevăzute la art.33 ¹ alin. (7) și orice alte competențe în conformitate cu Legea nr.131/2012, dar să dispună de competențele prevăzute la art.33 ¹ în modul și limita stabilite de Legea nr.131/2012. Art.33 ¹ alin. (12) necesită a fi revizuit. Acesta prevede în mod eronat că autoritatea inițiază controale inopinate doar pentru a depista, înceta sau interzice încălcările transfrontaliere. Controalele în principiu, inclusiv și cele inopinate, nu au scopul de a depista și constata încălcări, pentru acest scop există cadrul procedural de cercetare și colectare de probe în procesul contravențional sau procedura de urmărire penală. Mai mult, în formularea propusă, există riscul ca alineatul în cauză să fie perceput ca temei suplimentar de inițierea a unui control inopinat, pe lângă lista exhaustivă de temeiuri deja prevăzută la art.19 din Legea nr.131/2012. La art.33 ¹ alin. (11) este necesar de revizuit sintagma „dacă cadrul normativ de reglementare prevede sancțiuni” și de prevăzută în mod mult mai îngust – dacă sancțiunile sunt prevăzute de lege. Doar legea (organică) poate stabili sancțiunile, ori termenul de	Se acceptă Articolul 33 ¹³ alin.(2) „Atunci când desfășoară acțiuni de control, autoritățile competente implicate dispun de competențele prevăzute la art.33 ¹ alin. (7) în modul și limita stabilite de Legea nr.131/2012.” Se acceptă (12) Autoritățile competente efectuează controale inopinate în temeiurile și condițiile stabilite de <u>Legea nr.131/2012</u> privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.
		Se acceptă (11) Competența de a impune sancțiuni pentru încălcări transfrontaliere se aplică în cazul oricărei încălcări a

	„cadru normativ de reglementare” presupune toată structura de acte normative, de la Constituție până la actele normative ale autorităților publice locale.	legislației care protejează interesele consumatorilor, dacă aceasta prevede sancțiuni.
Obiecțiile și propunerile recepționate în temeiul pct. 201 din Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018		
Avizarea finală		
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene <i>demers nr. DI/3/041.1-6722 din 13 iunie 2023</i>	MAEIE comunică lipsa de propuneri sau obiecții suplimentare.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>demers nr. 21-3061 din 13 iunie 2023</i>	Ca urmare a examinării versiunii definitive a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (număr unic 151/MDED/2023), remis în procedură regulamentară de avizare repetată, precum și în contextul în care au fost acceptate de principiu propunerile exprimate prin avizul nr. 21-1692 din 24 martie 2023, comunicăm susținerea proiectului în vederea promovării în ședință de Guvern, fără a fi înaintate alte obiecții și/sau propuneri.	
Ministerul Energiei <i>demers nr. 07/2-645 din 13 iunie 2023</i>	Comunică lipsă de obiecții/propuneri.	
Ministerul Justiției <i>demers nr. 04/2-6389 din 18.07.2023</i>	Cu referire la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (număr unic 151/MDED/2023), comunicăm despre retragerea avizelor Ministerului Justiției la acest proiect pentru examinare suplimentară.	S-a luat act
Ministerul Justiției <i>demers nr. 04/7890 din 04.09.2023</i>	Urmare examinării repetate a <i>proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (număr unic 151/MDED/2023)</i> , la forma actuală a proiectului comunicăm următoarele. La art. I: La formularea amendamentelor se va ține cont că, în conformitate cu uzanțele de tehnică legislativă, cuvântul „sintagma” se utilizează cu referire la un grup de două sau mai multe cuvinte între care există raporturi de subordonare; cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifră”/„cifrele”. S La pct. 3, în contextul în care în <i>Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor</i> noțiunea „activități de supraveghere a pieței” se substituie cu noțiunea „acțiuni de verificare”, se va preciza acest fapt și în proiect.	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
	La pct. 8: În cuprinsul completării cu lit. k) textele „ <i>motiv, justificat</i> ” și „ <i>cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege în care prestatorul este în drept să nu explice</i> ”	Nu se acceptă Argumentările autorului a fost expuse în contextul avizului MJ precedent (nr. 04/2-5366 din 22.06.2023).

	<p>consumatorului motivul refuzului”, nu corespund criteriilor de calitate a normelor juridice. Astfel, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.</p> <p>Cu referire la cazurile în care prestatorul este în drept să nu explice consumatorului motivul refuzului, semnalăm că astfel de cazuri nu sunt stabilite nici în redacția actuală a Legii nr. 105/2003, nici în proiect.</p>	
	<p>La pct. 9, prin care art. 13 se completează cu alin. (11') subliniem că, în măsura în care furnizorii de motoare de căutare online nu sunt definiți în legislația Republicii Moldova, propunem ca norma să precizeze acești furnizori, eventual prin preluarea definiției din <i>Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online</i>;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Argumentările autorului a fost expuse în contextul avizului MJ precedent (<i>nr. 04/2-5366 din 22.06.2023</i>).</p>
	<p>La pct. 13, prin care se modifică art. 18:</p> <p>la alin. (6') textul „literele (a) și (b)” se va substitui cu textul „literele a) și b)” (observație valabilă și pentru restul cazurilor similare).</p> <p>la alin. (14) numerotarea diviziunilor se va ajusta la prevederile art. 51 alin. (6) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> (observație valabilă și pentru restul cazurilor similare). Adicional, se vor exclude cuvintele „de la prezentul articol” pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din <i>Legea nr. 100/2017</i> ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ”.</p> <p>la alin. (16'), propunem excluderea cuvintelor „prin care își exprimă decizia de revocare a contractului de vânzare-cumpărare” ca fiind excedente.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>La pct. 22, ce vizează completarea legii cu Capitolul VII' „Soluționarea alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor”, fiind transpuse prevederile Directivei 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum):</p> <p>Din punct de vedere conceptual, expunem necesitatea revizuirii acestui mecanism pornind de la instituția medierii reglementate în legislația națională. Astfel, se va examina necesitatea acestui mecanism în sensul în care să nu se dubleze competențele entităților, dar să se focalizeze pe fortificarea instituției medierii. Totodată, se va examina caracterul gratuit al mecanismului propus în proiect, considerînd necesar a prevedea o taxă care ar acoperi inclusiv cheltuielile administrative ale mediatorilor.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Reiterăm că actul comunitar transpus este o acțiune parte a angajamentelor RM în contextul parcursului european, iar afit actul european cît și cel național prevede expres că prevederile acestora nu aduce atingere procedurii de mediere. Scopul principal fiind asigurarea accesului consumatorilor la căi simple, eficiente, rapide și necostisitoare de soluționare a litigiilor între un consumator cu un comerciant.</p> <p>Suplimentar, remarcăm că propunerile nu sunt în concordanță cu scopul și obiectivul general al actului european. Or, considerentul (41) din directive 2013/11/UE</p>

subliniază: „Ar fi de preferat ca procedurile SAL să fie gratuite pentru consumatori. În cazul în care se aplică costuri, procedura SAL ar trebui să fie accesibilă, atractivă și necostisitoare pentru consumatori. În acest scop, costurile nu ar trebui să depășească un tarif simbolic.”

Totodată, remarcăm considerentul (19) „Unele acte juridice existente ale Uniunii cuprind deja dispoziții privind SAL. Pentru a se asigura securitatea juridică, ar trebui să se prevadă că, în caz de conflict, prevalează prezenta directivă, cu excepția cazurilor în care aceasta cuprinde dispoziții contrare explicate. În special, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere Directivei 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială (1), care stabilește deja un cadru pentru sistemele de mediere la nivelul Uniunii, pentru litigiile transfrontaliere, fără a împiedica aplicarea directivei respective în cazul sistemelor interne de mediere. Prezenta directivă este menită să se aplice în mod orizontal tuturor tipurilor de proceduri SAL, inclusiv procedurilor SAL reglementate de Directiva 2008/52/CE.”

În contextul celor expuse, subliniem că *o entitate de soluționare alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor* înseamnă o structură de natură publică sau privată, indiferent cum este numită sau menționată, care este stabilită pe o bază durabilă și oferă soluționarea unui litigiu printr-o procedură de soluționare alternativă a litigiilor și care este înscrisă pe listă în conformitate cu art. 33¹⁹ alin. (2).

Entitățile SAL se pot constitui cu respectarea cerințelor stabilite prin prezentul capitol.

Finanțarea entităților SAL se poate face din bugetul de stat, fonduri private sau mixte.

Autoritățile publice abilitate cu punerea în aplicare a legislației privind protecția consumatorilor pot înființa entități SAL în domeniile lor de competență.

Organizațiile comerciale și necomerciale pot crea entități SAL cu respectarea prevederilor legii.

Prin urmare, de soluționarea alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor se pot ocupa atât mediatorii cîș și

		entitățile menționate supra. Suplimentar, reiterăm că proiectul de lege nu aduce atingere Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere.
	La art. 33 ¹⁹ alin. (5) se va revede utilizarea termenului „consolidată” în raport cu lista menționată și referința la alin. (4), întrucât alin. (4) prevede cazul în care se elimină entitatea SAL din lista menționată la alin. (2) și actualizarea acestei liste;	Se acceptă parțial Urmare recomandării a fost reexaminată utilizarea termenului „consolidată”, astfel că în contextul eventualelor modificări ale listei entităților SAL, fie prin excluderea unei/unor entități SAL sau completarea listei, responsabilitatea MDED este de a publica lista consolidată. Publicarea <u>listei consolidate</u> reprezintă una din obligațiile autorităților competente din fiecare stat membru.
Ministerul Justiției <i>demers nr. 04/2-5366 din 22.06.2023</i>	La art. I: La formularea amendamentelor se va ține cont că, în conformitate cu uzanțele de tehnică legislativă, cuvântul „sintagma” se utilizează cu referire la un grup de două sau mai multe cuvinte între care există raporturi de subordonare; cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifră”/„cifrele”. La pct. 3, prin care se modifică art. 1: la expunerea în redacție nouă a noțiunilor „vânzător”, „produs”, „activități de supraveghere a pieței”, „garanție comercială”, „încălcare transfrontalieră”, cuvântul „noțiunea” se va substitui cu cuvântul „noțiunile”, în vederea redactării normei. la noțiunea de „produs” textul „produs: - bun destinat consumului sau utilizării individuale,” se propune a fi substituit cu textul „produs - bun destinat consumului sau utilizării individuale, inclusiv”; definirea noțiunii „activități de supraveghere a pieței” se va revizui prin prisma noțiunii de „acțiuni de verificare” de la art. 3 din Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 (în continuare - Regulamentul (UE) 2017/2394). Mai mult, termenul „legislația tehnică aplicabilă” este inadecvat atât în raport cu termenul „legislația”, cât și domeniului protecției intereselor consumatorilor (observație valabilă și pentru expresia „pentru a asigura protecția intereselor publice”).	S-a luat act
		Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
		Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
		Se acceptă „acțiuni de verificare” – activitate de verificare coordonată a piețelor de consum prin acțiuni simultane de control coordonate pentru verificarea respectării legislației care protejează interesele consumatorilor sau pentru detectarea încălcărilor acesteia.”
	La pct. 5, prin care se propune completarea art. 3 cu alin. (3), se va rectifica numerotarea alineatului respectiv, prin substituirea textului „3)” cu textul „(3)”, ținând cont de prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.

	<p>La pct. 8: modificarea propusă la art. 10 lit. g) se va revizui prin prisma ultimelor modificări, operate în această normă. Mai mult, la indicarea lit. g) se va ține cont de prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);</p> <p>în cuprinsul completării cu lit. k) textele „justificat conform prevederilor legale în vigoare” și „cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege în care prestatorul este în drept să nu explice consumatorului motivul refuzului”, nu corespund criteriilor de calitate a normelor juridice. Astfel, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. Cu referire la cazurile în care prestatorul este în drept să nu explice consumatorului motivul refuzului, semnalăm că astfel de cazuri nu sunt stabilite nici în redacția actuală a Legii nr. 105/2003, nici în proiect. Totodată, cuvintele „în vigoare” sunt inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost luate în considerație ultimele modificări operate la articolul în speță.</p>
	<p>La pct. 9, prin care se modifică art. 13: în dispoziția de completare a alin. (7) cu lit. f) cuvântul „conținut” se va substitui cu cuvântul „cuprins”, conform rigurilor de tehnică legislativă (observație valabilă și pentru completările cu alineatele (11¹) și (11²) și pentru alte cazuri similare din proiect);</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Mențune: art 273. Încălcarea regulilor de comerț din Codul contravențional prevede:</p> <p>10) comercializarea prin înșelăciune a unui produs neprevăzut în contract, precum și refuzul nejustificat de a vinde un produs sau de a presta un serviciu <i>se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere;</i></p> <p>În plus, lipsa reglementării refuzului de a presta un serviciu sau de a vinde un produs a fost semnalat de nenumărate ori atât de către consumatori cât și de către ISSPNPC (ca urmare a reclamațiilor consumatorilor). În procesul de consultare publică norma propusă a fost amendată pentru a corespunde și nu a afecta cazuri pentru care există norme speciale (domeniul bancar) care la fel implică prestarea unor servicii către consumatori doar că în anumite condiții prestatorul ar putea refuza prestarea serviciului către client.</p> <p>Notă: norme similare pot fi observate în legislația altor state (ex. România, Bulgaria, Polonia).</p>
	<p>La alin. (11¹) reiterăm că legea privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online la care se face trimitere, nu este adoptată la nivel național. Astfel, în măsura în care furnizorii de motoare de căutare online nu sunt definiți în legislația Republicii Moldova, propunem ca norma să precizeze acești furnizori, eventual prin preluarea definiției din Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online;</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Transpunerea Regulamentului (UE) 2019/1150 reprezintă un angajament în contextul alinierii la aquis-ul comunitar, care va fi realizat urmare a analizei de identificare a modului de transpunere (act nou sau încorporarea în actele normative în vigoare) , astfel că considerăm că definirea noțiunii „furnizorii de motoare de căutare online” în legea nr.105/2003 este în plus, or noțiunea în</p>

		la fel în mod repetat, vizavi de completările propuse pentru alin. (12), litera k ¹) se va substitui cu litera w ¹). La pct. 10, referitor la propunerea de completare a art. 15 cu alin. (6), reiterăm că dreptul la remediere sau înlocuire gratuită, restituire a contravalorii produsului, serviciului ori reducere corespunzătoare a prețului, reparare a prejudiciului, inclusiv moral, cauzat de produsul, serviciul necorespunzător, reprezintă unul din drepturile de bază ale consumatorului, statuate la art. 6 lit. c) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor și confirmate la art. 12 alin. (4) și alin. (5), art. 13 alin. (6) lit. e) și lit. g). Mai mult, la lit. a) din alin. (6) cuvântul „încetarea”, utilizat în raport cu cuvântul „contractului”, urmează a fi substituit cu cuvântul „rezoluțiunea”, în vederea racordării la terminologia legislației civile (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).	speță poate fi concordată cadrului normativ pentru furnizarea serviciilor informaționale (Legii nr.284/2004).
			Se acceptă
			Se acceptă Alineatul a fost reformulat prin înlocuirea cuvintelor „are dreptul la...” cu cuvântul „dispun”, astfel, „Consumatorii afectați de practici comerciale incorecte dispun de măsuri de remediere pentru a se elimina toate efectele practicilor incorecte respective, gratuit, după cum urmează.” astfel, norma conturează înțelesul că actul normativ statuează a fi drepturile fundamentale cât și prevederi de aplicare prin care consumatorul are la dispoziție și /sau are posibilitatea de a solicita măsuri de remediere în cazul practicilor comerciale înșelătoare.
		Totodată, în pofida argumentelor autorului proiectului din sinteza obiecțiilor, la alin. (9), propus spre completare, nu au fost operate modificările respective prin specificarea Codului contravențional. În acest context, semnalăm că examinarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale pentru nerespectarea Legii nr. 105/2003 se efectuează conform procedurilor și atribuțiilor stabilite de Codul contravențional (a se vedea art. 33 alin. (2) din legea enunțată). În conformitate cu art. 9 din Codul contravențional, la aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de persoana făptuitorului și de circumstanțele atenuante (art. 42) ori agravante (art. 43).	Se acceptă Au fost efectuate completările corespunzătoare: „(9) La aplicarea sancțiunilor de către autoritățile de protecție a consumatorilor în conformitate cu Codul Contravențional nr.218/2008, sunt luate în considerare următoarele criterii:”
		La pct. 11, ce vizează modificarea art. 16 ¹ , se va evita utilizarea expresiilor „după caz” și „dacă este cazul”, deoarece pot duce la dificultăți în aplicare, nefiind precizate cu exactitate cazurile când prevederea se aplică.	Se acceptă
		La pct. 13, prin care se modifică art. 18: privitor la completarea alin. (16), cuvintele „cu textul” se vor substitui cu cuvintele „cu o propoziție cu următorul cuprins”, în vederea ajustării la rigorile tehnicii legislative;	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
		Completarea cu alin. (16 ¹), potrivit căruia „Consumatorul își exercită dreptul de a obține încetarea contractului de vânzare-cumpărare printr-o declarație către vânzător prin care își exprimă decizia de a obține încetarea contractului de vânzare-cumpărare.” se va revizui integral prin prisma prevederilor Codului civil privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare (observație valabilă și pentru alin. (23)-(24)).	Se acceptă alin. (16 ¹) a fost reformulat pentru aducerea în concordanță cu art.1053 și art.1084 din Codul Civil: „(16 ¹) Consumatorul își exercită dreptul de rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare printr-o declarație către vânzător prin care își exprimă decizia de a a revocare a contractului de vânzare-cumpărare.”

	Suplimentar au fost efectuate modificările corespunzătoare pentru alin. (23)-(24)	Se acceptă
	<p>La pct. 14, textul „Articolul 18²” se va exclude, ca fiind excedent, iar în redacția nouă a art. 18² se va indica și denumirea nouă a acestui articol.</p> <p>În context, menționăm că redacția actuală a art. 18² reglementează normele privind acțiunea de regres, iar conform celor propuse prin proiect normele privind acțiunea de regres se înlocuiesc cu reglementări privind dreptul vânzătorului să solicite măsuri corective din partea persoanei sau a persoanelor cărora le revine răspunderea din lanțul de tranzacții.</p>	
	<p>La pct. 15, ce modifică art. 18³, reiterăm necesitatea revizuirii conținutului alin. (15), ce se referă la produsele second-hand, prin prisma art. 2 alin. (3)¹ lit. a) din Legea nr. 105/2003, potrivit căruia prevederile art. 18³ alin. (1) – (11) nu se aplică produselor second-hand care sunt vândute prin procedura licitației deschise, la care consumatorul are posibilitatea să participe personal. Astfel, urmează a fi omisă referința la alin. (1) și (2). Mai mult, potrivit art. 18 alin. (13) din Legea nr. 105/2003, consumatorul nu poate solicita înlocuirea produselor în cazul produselor second-hand, iar în conformitate cu art. 18³ alin. (3), în cazul produselor second-hand, vânzătorul poate să nu acorde garanție.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost reexaminat propunerile de completare a art.18³ prin prisma prevederilor actului comunitar și a observației înaintate.</p>
	<p>La pct. 21, prin care se modifică integral Capitolul VII¹ „Cooperarea privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor”, fiind transpuse prevederile Regulamentului (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004:</p> <p>Cu referire la redacția propusă la art. 33¹ : alin. (3) se va revedea, în special cuvintele „ca și cum ar acționa”, fiind posibilă substituirea acestora prin cuvântul „acționând”;</p> <p>la alin. 10 enunțul „În special, se ține seama în mod corespunzător, după caz, de natura, gravitatea și durata respectivei încălcări.” și la alin. (15) cuvintele „după caz” se vor exclude ca fiind excedente, precum și necorespunzătoare condiției de claritate a normei juridice.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>La art. 33² , în vederea concretizării normei și conformării prevederilor art. 12 din Regulamentul (UE) 2017/2394, alin. (5) se va completa cu cuvintele „conform competențelor atribuite”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>La art. 33⁷ , în alin. (3), textul „sau, după caz, a încălcării pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii” se va exclude, ca fiind excedent, întrucât Republica Moldova nu este membru a Uniunii Europene.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>La art. 33⁸ , în vederea concretizării normei, alin. (1) se va completa cu cuvintele „conform competențelor atribuite”, iar la alin. (3) lit. e) după textul „art. 33” se va completa cu textul „alin.”.</p>	

	La pct. 22, ce vizează completarea legii cu Capitolul VII ² „Soluționarea alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor”, fiind transpuse prevederile Directivei 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum):	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
	La art. 33 ¹⁵ , în scopul ordonării consecutive a alineatelor din articol, alin. (3) se va renumera ca alin. (2), fiind renumerate corespunzător și celelalte alineate;	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
	la alin. (11) și (12) cuvintele „extrajudiciară” și „extrajudiciare” se vor substitui cu cuvintele „alternativă”, și, respectiv, „alternative”, având în vedere rigorile de tehnică legislativă, stipulate la art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, potrivit căreia terminologia utilizată în actul normativ trebuie să fie constantă și uniformă (observație valabilă și pentru art. 33 ¹⁸ alin. (3), art. 33 ²² alin. (1), art. 33 ²³ alin. (3)). În același scop, în denumirea art. 33 ¹⁶ , cuvintele „instituțiilor statului” se vor substitui cu cuvintele „autorităților publice”.	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
	Totodată, alin. (4) din art. 33 ¹⁶ , potrivit căruia „Entitățile SAL, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, pun la dispoziția publicului pe paginile lor web- oficiale, oferind un link către pagina web oficială a Comisiei Europene, și, ori de câte ori este posibil, pe un suport durabil la sediile lor, lista consolidată a entităților SAL notificate de statele membre UE.” se va revizui corespunzător, ținând cont de faptul că Republica Moldova nu are calitate de membru a Uniunii Europene (observație valabilă și pentru textul „lista consolidată a entităților notificate de statele membre UE” de la alin. (5)).	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare. Luând în considerație că RM nu are acces liber, drepturi depline similar statului membru referințele la „Uniune, state membre...” au fost excluse.
	Alin. (2) de la art. 33 ¹⁸ se va plasa la art. II din proiect, întrucât vizează o măsură necesară punerii în aplicare a actului normativ propus, în termen de 90 de zile calendaristice de la data intrării în vigoare a acestuia.	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
	La art. 33 ¹⁹ : în alin. (2) se va rectifica referința la alin. (1), prin substituirea cu referința la art. 33 ²⁰ , în care sunt prevăzute cerințele respective (observație valabilă și pentru alin. (4), în ambele cazuri). Drept urmare, și cuvântul „condițiile” se va substitui cu cuvântul „cerințele”.	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
	În același alineat, cu referire la lit. d) și e), prezintă neclaritate diferența dintre tipurile și categoriile de litigii avute în vedere, astfel se va clarifica acest aspect;	Se acceptă parțial Alineatele sunt expuse în conformitate cu art.20 alin.(2) din Directiva 2013/11.
	la fel, în alin. (4) se va rectifica trimiterea la alin. (1) ce se referă la listă, prin substituirea textului „alin. (1)” cu textul „alin. (2)”;	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
	la alin. (5) se va revedea utilizarea termenului „consolidată” în raport cu lista menționată și referința la alin. (4), întrucât alin. (4) prevede cazul în care se elimină entitatea SAL din lista menționată la alin. (2) și actualizarea acestei liste;	Se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare, prin excluderea termenului „consolidată”.

	<p>în vederea redactării normei, se propune la alin. (6) cuvintele „în special” de substituit cu cuvântul „care”.</p> <p>Cu referire la art. 33²⁰, sub aspect conceptual, reiterăm că denumirea acestuia „Principiile și cerințele de calitate pentru entitățile SAL și procedurile SAL” nu corespunde conținutului normei, prin care se reglementează, în mod special, cerințele pentru entitățile SAL, inclusiv pentru persoanele fizice responsabile de SAL, și aspectele procedurale, principiile nefiind menționate expres.</p> <p>Prin urmare, cuvintele „Principiile și” se vor exclude din denumirea articolului.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>Concomitent, semnalăm că autorul nu a prezentat o analiză și nu a argumentat oportunitatea desemnării persoanelor fizice în calitate de entitate SAL, având în vedere că reglementările în acest sens sunt insuficiente și dificil de preluat integral din prevederile actului european în condițiile actuale, specifice Republicii Moldova. Mai mult, în mod repetat atenționăm că în cazul în care o persoană fizică este percepută în calitate de entitate SAL, urmează a fi prevăzute procedurile respective de autorizare a acestora, statutul lor, modul de organizare a activității etc., iar în acest caz se poate crea o confuzie și contrapondere cu statutul de mediator.</p> <p>Sub aspect redacțional, la art. 33²⁰, alin. (3) ultimul enunț după textul „entitatea SAL” se va completa cu cuvântul „creată”, în vederea precizării normei.</p> <p>La art. 33²³, în alin. (1) textul „Inițierea unei soluționări alternative a unui litigiu în domeniul protecției consumatorilor va începe” se propune de reformulat în felul următor: „Soluționarea alternativă a unui litigiu în domeniul protecției consumatorilor se inițiază”, alin. (4) se va ajusta din punct de vedere redacțional, precum și prin prisma prevederilor art. 8 lit. (e) din Directiva 2013/11/UE referitoare la informarea părților cu privire la prelungirea termenului de 90 de zile și în legătură cu perioada estimată pentru încheierea litigiului;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>în contextul obiecției s-a reezaminat oportunitatea desemnării persoanelor fizice în calitate de entitate SAL, astfel, se optează pentru dreptul de crea entități SAL acordat autorităților publice și asociațiilor obștești.</p>
	<p>La art. 33²³, în alin. (1) textul „Inițierea unei soluționări alternative a unui litigiu în domeniul protecției consumatorilor va începe” se propune de reformulat în felul următor: „Soluționarea alternativă a unui litigiu în domeniul protecției consumatorilor se inițiază”, alin. (4) se va ajusta din punct de vedere redacțional, precum și prin prisma prevederilor art. 8 lit. (e) din Directiva 2013/11/UE referitoare la informarea părților cu privire la prelungirea termenului de 90 de zile și în legătură cu perioada estimată pentru încheierea litigiului;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>în contextul prevederilor alin. (5) lit. b) se vor redacta corespunzător prevederile alin.(1) lit. b), prin substituirea cuvântului „încreta” cu cuvântul „renunța”;</p> <p>de asemenea, la alin. (5), reiterăm necesitatea revizuirii prevederilor lit. e) ca temei pentru încetarea procedurii de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor, precum și în raport cu prevederile art. 33²² alin. (9) privind informarea părților cu privire la respingerea cererii.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La art. 33²⁴, pornind de la prevederile alin. (2), conform cărora „Comerciantul nu este obligat să participe la procedurile SAL, atunci când un consumator s-a adresat unei entități SAL pentru soluționarea litigiului.”, ținând cont de normele art. 9 alin. (2) lit. (a) Directiva 2013/11/UE, se vor revede prevederile art. 33²³ alin. (1) lit. b), prin includerea dreptului comerciantului de a se retrage/renunța din procedura SAL;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>în contextul obiecției alin.(2) a fost completat cu o literă cu următorul cuprins: „c) comerciantul este în drept să refuze participarea în cadrul procedurii SAL până la începerea acesteia,”</p>
	<p>Privitor la alin. (3), potrivit căruia „În cazul în care acceptă participarea la procedurile SAL, comerciantul este obligat în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea notificării în conformitate cu art. 33²³ să furnizeze entității SAL o declarație privind faptele specificate în cererea de inițiere a soluționării alternative a unui litigiu în domeniul</p>	<p>Se acceptă</p>

	protecției consumatorilor.”, reiterăm că la art. 33 ²³ nu se conțin reglementări exprese referitoare la notificare în sensul menționat. Prin urmare, propunem de precizat la art. 33 ²³ acest aspect, fiind posibil de intervenit la alin. (1) prin completare după cuvintele „ambelor părți” cu cuvintele „prin notificare”.		
	În denumirea secțiunii a 4-a după cuvântul „soluționării” se va completa cu cuvintele „alternative a”, în vederea precizării acesteia. Adicional, menționăm că proiectul necesită o definitivare esențială din punct de vedere redacțional, prin eliminarea greșelilor gramaticale și asigurarea unității de stil și de terminologie.		Se acceptă
Ministerul Educației și Cercetării demers nr. 07-09/2745 din 20.06.2023	Comunică lipsa de obiecții și propuneri		
Banca Națională a Moldovei demers nr. 31-002/72/2124 din 27.06.2023	<p>Reiterăm propunerea de revizuire a art. 33 alin. (8) lit. b) din proiectul de lege. Astfel, observăm că autorul nu a ținut cont de recomandarea Băncii Naționale a Moldovei de completare a acestui alineat cu o prevedere care să reglementeze clar care autorități publice cad sub incidența obligației de furnizare a informațiilor în vederea stabilirii de către autoritatea competentă a unor încălcări transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor.</p> <p>În acest context, semnalăm că, furnizarea informațiilor deținute de către Banca Națională a Moldovei este supusă unui regim juridic special, conturat în art. 36 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, art. 126-135 din Legea nr. 202/2017 cu privire la activitatea băncilor și art. 103 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. Corespunzător, înțelegem că prevederea de la art. 33 alin. (8) lit. b) din proiectul de lege, potrivit căreia, una din competențele de control a autorităților competente în domeniul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor este de „a solicita oricărei autorități publice, instituție publică sau oricărei persoane fizice sau juridice de a pune la dispoziție orice informații, date sau documente relevante [...]”, urmează să țină cont de cazurile în care legile speciale stabilesc un regim distinct aplicabil furnizării de informații deținute de autoritățile publice. Astfel, propunem completarea normei cu precizarea că aceasta nu aduce atingere dispozițiilor privind furnizarea secretului profesional de către autoritățile publice, menționăm că, o normă similară se regăsește în proiectul de lege la art. 33²⁸ alin. (4).</p> <p>Suplimentar, pe finalul lit. b) alin. (8) art. 33¹ din proiectul de lege, propunem substituirea textului „cont bancar” cu textul „cont de plăți”.</p>	Se acceptă	
	Cu referire la art. 33 alin. (15), reiterăm propunerea de precizare a normei, astfel, nu este clar care „alte autorități competente/autorități publice” pot fi implicate în exercitarea competențelor prevăzute la alin. (7)-(14) ale art. 33 ¹ din proiectul de lege. Având în vedere că aceste competențe sunt de control, de asigurare a respectării legislației privind protecția consumatorilor, precum și de aplicare a sancțiunilor în cazul încălcărilor transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor urmează a fi clar delimitate autoritățile competente	Se acceptă	în vederea aducerii în concordanță a propunerilor de norme cu normele care reglementează activitățile în domeniul controlului de stat alin. (15) se exclude.

	de aplicarea unor astfel de măsuri. În acest context, înțelegem că autorul se referă, de fapt, la autoritățile publice abilitate cu punerea în aplicare a legislației privind protecția consumatorilor, la care autorul face trimitere în conținutul proiectului de lege, urmează a fi inclusă o astfel de precizare și la această normă.	
	<p>În același sens, urmează a fi precizat și art. 15 alin. (9) din proiectul de lege, care, în contextul stabilirii criteriilor necesare a fi luate în considerare la aplicarea sancțiunilor, face trimitere la „autoritățile de protecție a consumatorilor” ca autorități competente de aplicare a sancțiunilor. Opinăm că, o astfel de formulare poate fi interpretată extensiv, aceste autorități urmează a fi clar delimitate în normă.</p> <p>Suplimentar, recomandăm uniformizarea terminologiei utilizate de autor în conținutul proiectului de lege cu referire la autoritățile competente de protecția consumatorilor, astfel, observăm că în proiectul de lege se utilizează, concomitent, următoarele prevederi: „autorități competente/alte autorități competente, autorități publice/alte autorități publice de a pune în aplicare măsuri, autoritățile de protecție a consumatorilor/autoritățile publice abilitate cu punerea în aplicare a legislației privind protecția consumatorilor și autoritățile însărcinate cu punerea în aplicare a legislației privind protecția consumatorilor”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost efectuate modificările corespunzătoare pentru aducerea în concordanță cu art.28 din Legea 105/2003</p>
<p>Autoritatea Aeronautică Civilă</p> <p><i>demers nr. 921 din 06.04.2023</i></p>	<p>Se propune completarea articolului 4 cu litera c) cu următorul conținut: “c) listele practicilor comerciale incorecte prevăzute la alin. (4) lit. a) și b) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive”. În contextul economic actual, comercianții manifestă un spirit inventiv în furnizarea în adresa consumatorilor a informațiilor incorecte, înșelătoare sau parțiale cu privire la drepturile lor, fie individual, fie la modul general prin anunțuri în mass-media sau publicări pe site-ul web. Norma propusă va facilita fenomenul stopării și combaterii practicilor comerciale incorecte, ce poate aduce atingere intereselor economice ale consumatorilor și nu va lăsa îndoile privind clasificarea practicii comerciale incorecte, în cazul contestării acestora de către comerciant, asigurând un nivel înalt de protecție a consumatorilor. La art. 344 alin. (3) lit. d), cuantumul amenzii pentru utilizarea de către comerciant a practicilor comerciale incorecte (înșelătoare și/sau agresive), care denaturează sau sunt susceptibile să denatureze în mod esențial comportamentul economic al consumatorilor, nu a fost modificat din anul 2017 și ar trebui racordat la realitățile social-economice din societatea noastră.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A fost completat art.13 alin.(4) cu litera c) „c) listele practicilor comerciale incorecte prevăzute la lit. a) și b) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive”</p>
	<p>Majorarea amenzii va demotiva agenții economici să utilizeze practici comerciale incorecte față de consumatori. În momentul de față, Codul contravențional conține doar norme despre constatarea, examinarea cauzei contravenționale și sancționarea utilizării practicilor comerciale incorecte de către comerciant, astfel propunem substituirea textului “Cod contravențional” la art. 15 alin. (1) lit. a) și b) cu textul “de legislația în vigoare”. Dispunerea încetării sau interzicerii practicilor comerciale incorecte se realizează în modul stabilit de Codul administrativ, Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind control de stat asupra activității de întreprinzător și alte acte normative relevante.</p>	<p>Se ia act. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării inițiază un proiect de modificare și completare a contravențiilor și îl va înainta spre promovare Ministerului Justiției desemnat pentru consolidarea modificărilor Codului Contravențional și administrativ.</p>
<p>Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și</p>	<p>Comunică lipsa de obiecții și propuneri.</p>	<p>-----</p>

Tehnologia Informației (ANRCETI) demers nr. 03 - DJAC 752 din 13.06.2023			
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor demers nr.10-2662 din 20.06.2023	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	-----	
Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală demers nr.964 din 20.06.2023	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	-----	
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal demers nr. 04 - 01/1708 din 20.06.2023	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	-----	
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică demers nr.06-01/2463 din 20.06.2023	La pct.3, art. 1 se propune a se completa cu noțiunea de „cale de atac extrajudiciară” , după cum urmează: „cale de atac extrajudiciară” — cale alternativă de soluționare a unui litigiu prin procedura de mediere conform Legii privind medierea nr. 137 din 03.07.2015, precum prin procedura de arbitraj conform Legii cu privire la arbitraj nr. 23 din 22.02.2008. Considerăm că, este necesar să se includă definiția respectivă în proiectul legii sau să se facă trimitere expresă la actul normativ care conține noțiunea dată. În modificările propuse în Legea nr. 105/2003 se utilizează sintagma „cale de atac extrajudiciară” în art. 3 alin.(3), care creează confuzie între „procedura, calea extrajudiciară” prevăzută în actele normative speciale, Codul de procedură civilă al Republicii Moldova „cale de atac extrajudiciară” Includerea noțiunii respective va exclude analogia între procedura extrajudiciară calea de atac extrajudiciară, acestea fiind două proceduri distincte.	Se acceptă parțial Au fost efectuate modificări corespunzătoare în concordanță cu actele normative în vigoare. Astfel, a decăzut necesitatea de definire „cale de atac extrajudiciară”.	
	La Cap. V11 ² , art.33 ¹⁵ alin. (5) se propune a fi expus în următoarea redacție. (5) Prezentul capitol nu aduce atingere dreptului consumatorilor de a se adresa în procedură extrajudiciară conform prevederilor legilor speciale care reglementează relațiile într-un anumit domeniu/sector, precum în instanțele judecătorești competente. Operarea modificării propuse va exclude încălcarea dreptului consumatorului de a se adresa în procedură extrajudiciară conform prevederilor altor acte normative, nu doar în procedura de soluționare alternativă a litigiilor.	Nu se acceptă La moment, cadrul normativ în vigoare reglementează: (1) Acțiunile privind protecția drepturilor consumatorilor pot fi depuse la instanța judecătorească de către consumatorii înșiși sau reprezentanții acestora, de către autoritățile administrației publice abilitate sau de către asociațiile obștești de consumatori. (2) Acțiunile privind protecția drepturilor consumatorilor se depun la instanța judecătorească în conformitate cu termenele prevăzute de legislație. Consumatorii sînt	

		<p>scuțiți de taxa de stat în acțiunile privind protecția drepturilor sale.</p> <p>(3) Organele abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor pot reprezenta interesele consumatorilor în instanța de judecată în scopul protecției drepturilor consumatorilor.</p> <p>(4) Vânzătorul, prestatorul vor fi exonerati de răspundere pentru neîndeplinirea obligațiilor lor sau pentru îndeplinirea lor neconformă, sau pentru cauzarea prejudiciului dacă vor face dovada că aceste fapte s-au produs din motive de forță majoră.</p> <p>(5) Pentru soluționarea litigiilor ce țin de protecția drepturilor consumatorilor, consumatorii și agenții economici pot iniția benevol procedura de mediere ca o modalitate alternativă de soluționare.</p> <p>(6) Procedura de mediere, în cazul soluționării litigiilor ce țin de protecția drepturilor consumatorilor, este reglementată de lege.</p> <p>Suplimentar celor citate, reliefam că scopul proiectului în speță este de a dezvolta diferite mecanisme de apărare a drepturilor consumatorului și nicidecum îngrădirea acestora.</p>
Asociația Națională a Companiilor din sectorul TIC (ATIC) demers nr. 583 din 20.06.2023	<p>1. La pct. 4 din proiect, art. 2 alin. (2⁵) din lege este necesar de a adăuga sintagma “constituite în Republica Moldova” după cuvântul “entităților”. Entitățile înființate pe teritoriul altor state nu cad sub jurisdicția Republicii Moldova, chiar dacă examinează un litigiu cu participarea unui comerciant sau consumator rezident în Republica Moldova.</p> <p>2. La pct. 5 din proiect, art. 3 alin. (3) din lege este necesar de a exclude sintagma “prezenta lege nu prevede altfel, iar” și de a completa norma la sfârșit cu sintagma “dacă prezenta lege nu prevede altfel”, ceea ce ar fi mai clar și corect din punctul de vedere al tehnicii legislative.</p>	Se acceptă
		Se acceptă

	<p>3. La pct. 8 din proiect, art. 10 lit. k) din lege este necesar de a exclude sintagma “conform prevederilor legale în vigoare”. Comerciantul trebuie să aibă dreptul să refuze prestarea serviciului către un consumator dacă are un motiv justificat pentru aceasta, indiferent dacă acest motiv este prevăzut de legislația în vigoare sau nu. Legislația în vigoare nu prevede o listă exhaustivă a motivelor pentru care comerciantul poate refuza prestarea serviciului către un consumator. Conform art. 12 Cod civil, caracterul rezonabil se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente. Chiar dacă asemenea listă ar fi fost întocmită la un anumit moment, ea nu va acoperi toate situațiile posibile și alte situații justificate care pot apărea în viitor. Economia de piață și legislația civilă se bazează pe principiul că este permis tot ce nu este interzis. Legislația comunitară în domeniu nu încearcă nici ea să definească asemenea situații exhaustive, folosind termeni de tip “justificat” sau “rezonabil”.</p>	Se acceptă
	<p>4. La pct. 9 din proiect, art. 13 alin. (11¹) din lege este necesar de a exclude sintagma “astfel cum sunt definiți de legea privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online”, deoarece asemenea lege nu există încă în Republica Moldova.</p>	Se acceptă
	<p>5. La pct. 11 din proiect, art. 16¹ alin. (9) din lege este necesar de a exclude sintagma “în formă scrisă”. Corespondentul art. 16¹ alin. (9) din Legea nr. 105 este art. 7 alin. (5) din Directiva 2019/771, care nu cere ca acceptul să fie formulat în formă scrisă. Conform art. 321 alin. (2) Cod civil, forma scrisă presupune că actul trebuie să fie semnat cu semnătură olografă sau electronică avansată calificată, ceea ce ar fi o cerință excesivă. În practica europeană, asemenea accept poate fi dat prin orice mijloace, e.g. SMS, e-mail, click pe pagina web sau în aplicație, care nu necesită semnarea.</p>	Se acceptă
	<p>6. La pct. 15 din proiect, art. 18³ alin. (1) din lege este necesar de a înlocui cuvântul “serviciile” cu sintagma “serviciilor și”, ceea ce ar mai clar și corect din punctul de vedere al tehnicii legislative. Articolul 10 alin. (1) din Directiva 2019/771, care este corespondentul art. 18/3 alin. (1) din Legea nr. 105, este redactat la fel.</p>	Se acceptă
	<p>7. La pct. 16 din proiect, art. 18⁴ alin. (10) din lege este necesar de a exclude acest alineat, deoarece este redundant. Garanția comercială, reglementată prin alin. (1)-(9), este modalitatea prin care vânzătorul oferă consumatorului condiții contractuale mai favorabile nivelului de protecție asigurat prin lege.</p>	Nu se acceptă
	<p>8. La art. 18⁵ alin. (3) din lege după cuvintele „produsul vândut, serviciul prestat” este necesar de a introduce textul „în termen de un an de la livrarea acestuia”. Conform art. 11 alin. (1) din Directiva 2019/771: “Orice neconformitate care este constatată în termen de un an de la data la care bunurile au fost livrate este prezumată a fi existat deja în momentul livrării bunurilor, până la proba contrarie sau cu excepția cazului în care această prezumție este incompatibilă cu natura bunurilor sau cu natura neconformității”. Prin urmare, dacă neconformitatea este constatată după un an de la data la care bunurile au fost livrate, neconformitatea nu mai este prezumată a fi existat deja în momentul livrării bunurilor și,</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu considerentul (6) al Directivei (UE) 2019/771 „Statelor membre li s-a permis să prevadă standarde mai stricte decât cele ale Uniunii și să introducă sau să mențină norme care să asigure un nivel și mai ridicat de protecție a consumatorilor.”</p> <p>Prin urmare, se optează pentru menținerea obligativității agentului economic de a demonstra existența/ lipsa de conformitate a produsului pentru perioada garanției legale,</p>

	conform art. 118 Cod de procedură civilă, consumatorul trebuie să demonstreze că neconformitatea a existat deja în momentul livrării bunurilor.	<p>în scopul asigurării unui nivel înalt de protecție a consumatorilor. Totodată, observăm că consumatorii sunt defavorizați economic în contextul practicilor comerciale înșelătoare, în plus un produs neconform poate aduce inconveniențe semnificative consumatorului, și în majoritatea cazurilor achiziționarea unui produs este determinată de o necesitate, fapt ce ne determină să presupune că acțiunea de rea credință a unui consumator are un impact foarte nesemnificativ decât cea a unui agent economic.</p>
Ministrul Mediului <i>demers nr. 02-07/1256 din 19.06.2023</i>	Comunică susținerea avizului anterior remis prin scrisoarea nr.02-07/574 din 21.03.2023.	<p>S-a luat act</p> <p>Autorul reiterează poziția expusă anterior pe marginea propunerilor Ministerului Mediului.</p>
Ministerul Finanțelor <i>demers nr. 09/2-09/7620 din 19.06.2023</i>	La solicitarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 14/2-1648 din 8 iunie 2023, Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele. În contextul în care autorul proiectului nu a asigurat claritate pe marginea celor invocate în avizul precedent nr. 09/2-03/470/436 din 27 martie 2023, referitor la crearea unei entități/structuri de soluționare alternativă a litigiilor (SAL), sub aspect de: structură a entității ce se propune a fi creată, natura entității (în cazul în care aceasta se creează în subordinea ISSPNPC însă se menționează că va fi independentă de activitățile ISSPNPC), forma de organizare juridică, precum și informații detaliate vis a vis de sursele de finanțare a acestora ținând cont de decizia privind statutul acestora, criterii referitor la entitățile SAL ce vor fi finanțate din buget, etc., Ministerul Finanțelor își reiterează poziția expusă, în condițiile în care la această etapă apare incertitudinea bugetării și salarizării entității în cauză conform prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, precum și a cadrului normativ secundar ce poate fi aplicat asupra entității nou create.	<p>S-a luat act</p> <p>În contextul alinierii cadrului juridic național la cerințele comunitare, cât și în contextul recomandărilor/observațiilor reflectate în rapoartele de evaluare a gradului de aliniere la aquis-ul comunitar, s-a constatat lipsa mecanismelor de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor cât și lipsa structurilor/responsabile de proceduri SAL, de promovare a soluționării alternative a litigiilor.</p> <p>În context, având în vedere că se impune dezvoltarea mecanismelor SAL pentru consumatori, promovarea creării structurilor SAL pe diferite domenii/sectoare se propune crearea primei structuri SAL în domeniul protecției consumatorilor în cadrul ISSPNPC – raționament determinat de calitatea de punct național de contact în domeniul protecției drepturilor consumatorilor, birou de legătură între autoritățile cu competențe în domeniul protecției consumatorilor, ca un prim exercițiu de entitate SAL.</p> <p>Este de menționat că, structura SAL din cadrul ISSPNPC va fi o subdiviziune structurală a Inspectoratului care se va supune direct Șefului Inspectoratului, constituită din 3 unități de personal. În conformitate cu analiza necesarului de cheltuieli privind crearea unei structuri SAL (cu statut de instituție publică, ori susținerea acesteia în cadrul unei organizații non guvernamentale), s-a constatat că crearea respectivei entități SAL ca o subdiviziune în cadrul</p>

	<p>Totodată, art. 33²⁰ alin. (12) lit. c) prevede că procedura entităților SAL este gratuită sau disponibilă la un tarif simbolic (minim) pentru consumatori. În același timp, art. 33¹⁵ alin. (11) și art. 33¹⁸ alin. (3) dispune că soluționarea extrajudiciară a litigiilor privind protecția consumatorilor este gratuită. Respectiv, contradicția dată urmează a fi înlăturată. Or, în cazul în care autorul consideră oportun aplicarea unui tarif, atunci urmează a fi definită noțiunea respectivă, inclusiv în ce cazuri va fi aplicat și conform cărui act normativ, iar în cazul entităților SAL care vor fi finanțate din buget (integral sau parțial) – în care buget va fi vărsat venitul obținut de la aplicarea tarifului. Concomitent, menționăm că orice tarife se aplică în baza unui Regulament aprobat de Guvern. Suplimentar, pe parcursul proiectului se utilizează noțiunea pragul financiar minim fără explicarea sensului acestuia. Astfel, pct. 3 din proiect urmează a fi completat în acest sens.</p>	<p>ISSPNPC este mai avantajos din punct de vedere al acoperirii cheltuielilor financiare din bugetul de stat. Pentru realizarea acestei acțiuni s-a stabilit un termen de 12 luni, necesar pentru consultări cu Min. Finanțelor și alte autorități responsabile.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Au fost înlăturate neconcordanțele și se promovează mecanismul SAL gratuit pentru consumatori.</p> <p>Cu toate acestea, avînd în vedere că prin proiectul de lege se promovează mecanismul SAL pentru consumatori pentru toate sectoarele și litigii de diferită valoare care afectează drepturile consumatorilor, întrucît finanțarea entităților SAL poate fi și din fonduri private sau mixte considerăm că nu ar trebui îngrădit dreptul entităților SAL private de a stabili costuri pentru proceduri și litigii de valoare ridicată (imobiliare, creditare, în cazul contractelor de vînzare – cumpărare a automobilelor/ mijloacelor de transport), praguri financiare minime a litigiilor...</p>
Ministerul Agriculturii și Industrii Alimentare demers nr. 21-03/ 1726	Reiterează obiecțiile din avizul precedent nr. 14-03/851.	S-a luat act Autorul reiterează poziția expusă anterior pe marginea propunerilor Ministerului Mediului.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale demers nr. 19/2170 din 13.06.2023	Comunică susținerea acestuia fără obiecții și propuneri.	
Comisia Națională a Pieței Financiare demers nr. 06-4/1706 din 16.06.2023	Comunică lipsă de obiecții și propuneri.	
Agencia Națională pentru Sănătate Publică demers nr. 01-20/2-2410 din 16.06.2023	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
Consiliul de mediere demersul nr. 05/55 din 20.06.2023	<p>Urmare a examinării proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (număr unic 151/ MDED/ 2023), Consiliul de mediere atestă anumite disensiuni, pe care propunem să le înlăturăm.</p> <p>În art. 33¹⁵ alin. (3) al proiectului de lege vizat se menționează că, prezentul capitol nu aduce atingere Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere. Totuși considerăm că, aplicarea</p>	<p>Se ia act</p> <p>Acțiunea de reglementare a mecanismelor de soluționare extrajudiciară a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor reprezintă un angajament al RM în contextul armonizării legislației naționale la cele comunitare. Prin urmare observații legate de lipsa acestei reglementări în legislația națională este remarcată afit prin</p>

<p>sistemică a normelor ulterioare din proiect în partea ce vizează introducerea SAL poate să împiedice aplicarea medierii în materie de consum în Republica Moldova. În acest sens relevăm următoarele:</p> <p>1. Potrivit prevederilor art. 28 din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere:</p> <p>(1) Pot fi supuse medierii litigiile în domeniul protecției consumatorilor în cazul în care consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unor produse sau servicii defectuoase, nerespectarea clauzelor contractuale ori a garanțiilor acordate, existența unor clauze abuzive cuprinse în contractul încheiat între consumator și agentul economic ori încălcarea altor drepturi stabilite de legislația privind protecția consumatorilor.</p> <p>(2) Asociațiile obștești pentru protecția consumatorilor pot fi înregistrate în calitate de organizații de mediere și/sau acreditate în calitate de furnizori de formare, în condițiile prezentei legi.</p> <p>(3) Standardele de formare continuă a mediatorilor în domeniul protecției consumatorilor se elaborează și se aprobă de către Consiliu, cu consultarea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea pieței.</p> <p>2. Promovarea medierii ca o instituție alternativă de soluționare a litigiilor de asemenea este prevăzută și promovată prin acte europene, care reglementează domeniul și încurajează medierea:</p> <p>http://www.mediere.ro/wp-content/uploads/2015/01/2-Recomandarea-Comisiei-din-4-aprilie-2001.pdf</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32008L0052#nt3-L2008136RO.01000301-E0003.pdf</p> <p>Medierea în Republica Moldova a avut un parcurs de instituire și formare timp de 15 ani. În această perioadă de timp au fost insușite prin formare inițială și continuă mii de persoane dintre care au dobândit calitatea de mediator circa 1000 de persoane. Totodată, a fost creat Consiliul de mediere care promovează medierea ca modalitatea de soluționare alternativă a litigiilor, implementează politicile în domeniul medierii, organizează activitatea mediatorilor în conformitate cu standardele aprobate de Consiliul aflat de formare inițială și continuă a mediatorilor cât și de calitate a serviciilor de mediere.</p> <p>Statistică de litigii soluționate pe calea medierii în Republica Moldova demonstrează că recurgerea la mediere este în creștere în Republica Moldova. Mai mult ca atât, predomină numărul litigiilor din domeniul civil și comercial. Datele pot fi accesate la linkul https://mediere.gov.md/ro/documents-terms/date-statistic.</p>	<p>Opinia Comisiei Europene pe marginea cererii de aderare a RM la UE cît și Recomandarea nr. 1/2022 A Consiliului de Asociere UE-Republica Moldova din 22 august 2022 privind Programul de asociere UE-Republica Moldova [2022/1997] prevede pentru capitolul protecția consumatorilor:</p> <p>- ajungerea la un acord asupra adăugării Directivei 2013/11/UE privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum (Directiva privind SAL în materie de consum) pe lista acquis-ului UE în materie de protecție a consumatorilor cu care trebuie să se realizeze alinierea...</p> <p>De asemenea, observații similare se găsesc în raportul EU4Digital: supporting digital economy and society in the Eastern Partnership, QUESTIONNAIRE FOR ECOMMERCE LEGAL FRAMEWORK ASSESSMENT IN MOLDOVA, Doc version: 1.00, Date: 18 April 2023</p> <p>Reiterăm că actul comunitar transpus este o acțiune parte a angajamentelor RM în contextul parcursului european, iar actul european cît și cel național prevede expres că prevederile acestora nu aduce atingere procedurii de mediere. Scopul principal fiind asigurarea accesului consumatorilor la căi simple, eficiente, rapide și necostisitoare de soluționare a litigiilor între un consumator cu un comerciant.</p>	
--	--	--

	<p>Totodată, considerăm că proiectul de lege vizat are sintagme care direct indică procedurile similare procesului de mediere fără a o menționa astfel, se propune ca acestea să fie excluse, după cum urmează:</p> <p>a) la art. 2 alineatul (2⁴), sintagma/ textul „sau reunește părțile în scopul de a facilita o soluție amiabilă” să fie exclus;</p> <p>b) la art. 33¹⁵ alin. (10), textul „sau reunește părțile în scopul de a facilita o soluție amiabilă” să fie exclus;</p> <p>c) la art. 33²⁴ alin. (8), textul., este evident că părțile la litigiu sunt interesate de o soluționare amiabilă a litigiului” să fie exclus;</p> <p>d) la art. 33²⁴ alin. (10), textul.. sau la un acord amiabil” să fie exclus.</p> <p>Aceste sintagme sunt similare activității desfășurate de mediator în cadrul procesului de mediere și trebuie să fie posibile prin procedura de mediere în condițiile Legii cu privire la mediere, altfel ce contravine recomandărilor UE menționate supra prin care se promovează punerea la dispoziție a cetățenilor diferite metode alternative de soluționare a litigiilor.</p>	<p>nu se acceptă</p> <p>propunerile privind excludere acestor sintagme denaturează sensul noiei , or soluționarea alternativă a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor reprezintă un mecanism alternativ sistemului judiciar, prin care consumatorilor li se oferă posibilitatea de soluționare a litigiilor pe care le pot avea cu comercianții, atunci când se confruntă cu o problemă legată de achiziționarea unui produs sau serviciu.</p>
	<p>Suplimentar, se propune:</p> <p>a) art. 15 alin. (7) de completat cu o literă suplimentară c) cu următorul text, tranzația de mediere încheiată în condițiile legii cu privire la mediere”;</p> <p>b) art. 9 lit. b) de completat cu următorul text, inclusiv procesul de mediere efectuat în condițiile Legii cu privire la mediere 137/2015 prin care părțile au încercat să prevină un litigiu”.</p> <p>Propunerea reiese din rolul și beneficiile medierii ce rezultă din Legea cu privire la mediere, prin care statul motivează soluționarea litigiilor prin mediere și stabilește anumite facilități. În această ordine de idei, sintagmele propuse vor corela cu acțiunile pentru protecția drepturilor prevăzute în art. 31 alin. (5) și (6) al Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.</p> <p>Totodată, în privința altor aspecte, rămânem pe poziția expusă în Avizul prezentat prin scrisoarea Consiliului nr. 05/ 13 din 20.03.2023 și se regăesc în sinteza propunerilor anexată. Totodată, reiterăm că, proiectul de modificări la Legea nr. 105/ 2003 privind protecția consumatorilor prin introducerea înființării entităților SAL în materie de consum, urmează să fie analizat prin prisma impactului ca să acopere necesitățile reale ale consumatorilor în Republica Moldova</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>referințele pentru care se înaintează modificări nu corespund nici textului legii în vigoare și nici proiectului de lege promovat.</p>

<p>Academia de mediere și studii juridice demersul nr.01/06 din 21.06.2023</p>	<p>Urmare a examinării proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (număr unic 151/MED/2023), Academia de mediere și Studii Juridice consideră că aplicarea sistemică a normelor ulterioare din proiect în partea ce vizează introducerea SAL poate să împiedice aplicarea medierii în materie de consum în Republica Moldova.</p> <p>Prin urmare, reiterăm următoarele:</p> <p>1. Potrivit prevederilor art. 28 din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere:</p> <p>(1) Pot fi supuse medierii litigiile în domeniul protecției consumatorilor în cazul în care consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unor produse sau servicii defectuoase, nerespectarea clauzelor contractuale ori a garanțiilor acordate, existența unor clauze abuzive cuprinse în contractul încheiat între consumator și agentul economic ori încălcarea altor drepturi stabilite de legislația privind protecția consumatorilor.</p> <p>(2) Asociațiile obștești pentru protecția consumatorilor pot fi înregistrate în calitate de organizații de mediere și/sau acreditate în calitate de furnizori de formare, în condițiile prezentei legi.</p> <p>(3) Standardele de formare continuă a mediatorilor în domeniul protecției consumatorilor se elaborează și se aprobă de către Consiliu, cu consultarea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.</p> <p>2. Promovarea medierii ca o instituție alternativă de soluționare a litigiilor de asemenea este prevăzută și promovată prin Directive europene, care încurajează medierea.</p> <p>4. Statistică de litigii soluționate pe calea medierii în Republica Moldova demonstrează că recurgerea la mediere este în creștere în Republica Moldova, practic crescând de la an la an cu circa 30% numărul cauzelor mediate cu succes.</p>	<p>Se ia act</p> <p>A se vedea opinia autorilor expusă la avizul Cosiliului de mediere, întrucât obiecțiile și recomandările sunt similare.</p>
	<p>5. Totodată, considerăm că proiectul de lege vizat are sintagme care direct indică procedurile similare procesului de mediere fără a o menționa astfel, se propune ca acestea să fie excluse, după cum urmează:</p> <p>a) la art. 2 alineatul (2°), sintagma/ textul „sau reunește părțile în scopul de a facilita o soluție amiabilă” să fie exclus;</p> <p>b) la art. 33¹⁵ alin. (10), textul „sau reunește părțile în scopul de a facilita o soluție amiabilă” să fie exclus;</p> <p>c) la art. 33²⁴ alin. (8), textul „este evident că părțile la litigiu sunt interesate de o soluționare amiabilă a litigiului” să fie exclus;</p> <p>d) la art. 33²⁴ alin. (10), textul „sau la un acord amiabil” să fie exclus.</p> <p>Aceste sintagme sunt similare activității desfășurate de mediator în cadrul procesului de mediere și trebuie să fie posibile prin procedura de mediere în condițiile Legii cu privire la mediere, altfel ce contravine recomandărilor UJE menționate supra prin care se promovează punerea la dispoziție a cetățenilor diferite metode alternative de soluționare a litigiilor.</p>	

	<p>Suplimentar, se propune:</p> <p>a) art. 15 alin. (7) de completat cu o literă suplimentară c) cu următorul text: tranzacția de mediere încheiată în condițiile legii cu privire la mediere”;</p> <p>b) art. 9 lit. b) de completat cu următorul text,, inclusiv procesul de mediere efectuat în condițiile Legii cu privire la mediere 137/2015 prin care părțile au încercat să prevină un litigiu”.</p> <p>Totodată, reiterăm că, proiectul de modificări la Legea nr. 105/ 2003 privind protecția consumatorilor prin introducerea înființării entităților SAL în materie de consum, urmează să fie analizat prin prisma impactului ca să acopere necesitățile reale ale consumatorilor în Republica Moldova.</p>	
<p>AO „Pro Cons” f/n</p>	<p>În cuprinsul textului proiectului Legii se regăsește încă sintagma de piață online. Așa cum evidențiat anterior, legislația actuală deja prevede definiții diferite ale comerțului electronic, iar îmbunătățirile aduse la Legea nr.105/2003 urma să clarifice aceste aspecte, dar nicidecum să introducă o nouă definiție. Astfel, în Republica Moldova comerțul electronic este reglementat de Legea nr. 284/2004 privind comerțul electronic, precum și de Codul Civil. Conform legislației, comerțul electronic reprezintă activitatea de întreprinzător desfășurată de către persoane fizice sau juridice de vânzare a bunurilor, executare a lucrărilor sau prestare a serviciilor, care este efectuată cu utilizarea comunicărilor electronice și/sau a contractelor electronice. Totodată, contractele în comerțul electronic pot fi încheiate sub formă de contract electronic, în conformitate cu prevederile Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic sau sub altă formă, cu utilizarea mijloacelor electronice. De asemenea, față de contractele încheiate în cadrul comerțului electronic se aplică legislația civilă. Concomitent, odată cu modificările operate în Codul civil prin Legea nr.133 din 15.11.2018, au fost clarificate multe aspecte privind forma electronică a actului juridic, contractului. Astfel, conform art. 318 Cod civil, actul juridic are formă electronică dacă se cuprinde într-un document electronic care întrunește condițiile legii. Tot în acest articol legiuitorul a identificat și tipurile semnăturii electronice care pot fi aplicate unui document electronic, gradul de protecție al fiecărui tip și valoarea juridică. Actul juridic în format electronic este asimilat cu actul juridic încheiat în formă scrisă, indiferent de tipul de semnătură utilizat care este prevăzut de lege, dacă prin acordul părților nu se prevede utilizarea unui anumit tip de semnătură, precum și în alte cazuri prevăzute de lege. La art. 319 Cod civil se reglementează actul juridic încheiat prin utilizarea de mijloace electronice, astfel de fapte se reușește să rezolve cazuri întâlnite în practica de încheiere a contractelor prin mijloace electronice, în care subiectul de drept nu utilizează semnătură electronică, inclusiv unele cazuri de procurare a produselor online sau de luare cu împrumut a mijloacelor bănești. În acest sens legiuitorul s-a expus că actul juridic încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, pe care persoana nu l-a încheiat prin semnătură electronică prevăzută de art.318 alin.(3) Cod civil, se prezumă că consimțământul este al acelei persoane până când ea nu contestă existența lui. În același sens, legiuitorul a venit și cu o definiție nouă dată contractelor la distanță (art. 1013 Cod civil), și anume: orice contract negociat sau încheiat</p>	<p>S-a luat act</p> <p>argumentele au fost expuse la avizul precedent al asociației</p>

între un profesionist și un consumator în cadrul unui sistem de vânzări sau de prestări de servicii la distanță organizat, fără prezența simultană a profesionistului și a consumatorului, cu utilizarea exclusivă a unuia sau a mai multor mijloace de comunicare la distanță, până la și în momentul în care este încheiat contractul, inclusiv orice comandă făcută de consumator care produce efecte obligatorii asupra lui. Totodată, în cuprinsul Hotărârii de Guvern nr. 931/2011 cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul, se prevede că MAGAZIN ON-LINE (VIRTUAL) este pagină-web, prin intermediul căreia se efectuează publicitatea unui produs sau serviciu, se acceptă comenzile de cumpărare și care oferă utilizatorului posibilitatea de a alege modalitatea de achitare, precum și metoda de primire a mărfii. Prin urmare, considerăm că nu este necesară introducerea sintagmei de piață online în cuprinsul Legii nr. 105/2003. 2) De asemenea, dat fiind faptul că dea lungul anilor au existat numeroase opinii atât din partea autorităților publice cât și din partea comercianților, cu privire la aplicabilitatea prevederilor art. 19 din Legea nr.105/2003 în privința achizițiilor efectuate în afara spațiilor comerciale, considerăm oportun a introduce în proiectul Legii o nouă prevedere prin care să fie stipulat că dreptul de revocare a contractului la distanță sau a contractului negociat în afara spațiilor comerciale se exercită în temeiul prevederilor Codului civil, și că în cazul lor, nu se aplică prevederile art. 19 din Legea nr.105/2003. Asta deoarece, la art. 19 din Legea nr.105/2003 se prevede că consumatorul este în drept să ceară vânzătorului, în unitatea de comerț de unde a fost procurat în termen de 14 zile, înlocuirea unui produs nealimentar de calitate corespunzătoare cu un produs similar celui procurat dacă acest produs nu-i convine ca formă, gabarite, model, mărime, culoare sau dacă nu-l poate utiliza conform destinației din alte cauze, cu efectuarea, în cazul diferenței de preț, a recalculului corespunzător. Pe când, conform prevederilor art. 1052 Cod civil, dispozițiile secțiunii cu privire la dreptul de revocare a contractului se aplică în măsura în care dispozițiile speciale privitoare la dreptul de revocare a unor anumite tipuri de contracte încheiate cu consumatorii nu prevăd altfel.

Prin urmare, în cazul contractelor la distanță sau a contractelor negociate în afara spațiilor comerciale, legiuitorul a oferit un șir de drepturi mai ample, anume din considerentul că, spre deosebire de contractele încheiate în spațiile comerciale, consumatorul nu a putut vedea/vizualiza în prealabil produsele cumpărate. Printre drepturile mai ample de care poate dispune consumatorul care a încheiat un contract la distanță sau un contract negociat în afara spațiilor comerciale se pot enumera: consumatorul nu este obligat să justifice decizia de revocare; în cazul în care profesionistul nu a transmis consumatorului informațiile privind dreptul de revocare conform art. 1015 alin. (1) lit. h) Cod civil, termenul de revocare expiră la 12 luni de la sfârșitul termenului inițial de revocare stabilit în conformitate cu dispozițiile art. 1054 alin. (2) și art. 1060 alin. (1) Cod civil; în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale potrivit cărora bunurile sînt livrate la domiciliul consumatorului la momentul încheierii contractului, profesionistul preia bunurile pe cheltuiala sa dacă acestea, prin natura lor, nu pot fi restituite în mod normal prin poștă; consumatorul este responsabil doar în ceea ce privește diminuarea valorii

	<p>bunurilor ce rezultă din manipularea acestora, alta decât cea necesară pentru determinarea naturii, caracteristicilor și modului de funcționare a bunurilor. Pentru a stabili natura, caracteristicile și modul de funcționare ale bunului, consumatorul este obligat să-l mănuiască și să-l inspecteze cu grija necesară, în același mod în care i s-ar permite să o facă într-un spațiu comercial, precum și alte drepturi.</p>	
<p>Cancelaria de stat <i>Demers nr. 14-93-2993 din</i> <i>21.03.2023</i></p>	<p style="text-align: center;">Avizarea inițială</p> <p>Potrivit Capitolului VII¹ din proiectul de lege, controalele din domeniul protecției consumatorilor asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător vor fi efectuate în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p> <p>Totuși, la pct. 8 literele c), d) și f) din proiect, se acordă organului de control competențe suplimentare ce vin în contradicție cu prevederile art. 23 și art. 24 din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, care reglementează drepturile și obligațiile inspectorului în timpul efectuării controlului.</p> <p>Spre exemplu din proiectul de lege:</p> <p><i>„c) după cuvintele „meșter sugărească sau liberală” în continuare după text., de a solicita altor autorități să facă acest lucru pentru a examina, a confisca, a lua sau a obține copii ale informațiilor, ale datelor sau ale documentelor, indiferent de mediul pe care sunt stocate;</i></p> <p><i>d) de a confisca orice informații, date sau documente pe durata necesară și în măsura necesară în cadrul controlului;</i></p> <p><i>f) de a achiziționa bunuri sau servicii în scopuri de testare, dacă este necesar, sub o identitate falsă, inclusiv de a le inspecta și de a le observa, studia, dezambla sau testa în scopul de a detecta încălcări sancționate prin prezentul capitol și de a obține mijloace de probă”.</i></p> <p>Conform, art. 24 alin. (2) lit. e) din nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, <i>inspectorul nu este în drept să ridice, bunuri, utilaje, documente, dispozitive de stocare a datelor, tehnica de calcul sau alte obiecte purtătoare de informații.</i> La fel, legea nu acordă împuterniciri organului de control să întreprindă acțiuni de test față de persoana supusă controlului, cu scopul de a detecta anumite încălcări.</p> <p>Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător are drept scop consolidarea cadrului juridic și instituțional în domeniul efectuării controlului de stat asupra activității de întreprinzător prin asigurarea unui nivel mai înalt de protecție a mediului, vieții, sănătății și proprietății persoanelor, supravegherea introducerii și circulației pe piață a produselor în vederea asigurării siguranței acestora și implementarea sistemului de analiză a riscurilor în baza criteriilor de risc. Aceasta reglementează organizarea și desfășurarea controlului, stabilirea principiilor fundamentale și a procedurii de efectuare a controlului.</p> <p>Subsecvent, art. 31 alin. (1) al Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător expres prevede că <i>rezultatele controlului se consideră nule și</i></p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>Întrucât, scopul Legii nr.131/2012 constă în consolidarea cadrului juridic și instituțional în domeniul efectuării controlului de stat asupra activității de întreprinzător, precum și având în vedere că organizarea și desfășurarea controlului, principiile fundamentale ale controlului, procedura de efectuare a controlului sunt guvernate de legea citată, prevederile proiectului promovat în partea ce ține de competențele organului de control au fost reexaminată și aduse în concordanță cu prevederile Legii nr.131/2012, prin excluderea competențelor suplimentare legate de confiscarea produselor.</p> <p>Cu referire la dreptul de a achiziționa produse sau servicii în scopuri de testare, subliniem că un drept similar este reglementat deja în legislația națională, astfel Legea nr.235/2010 cu privire la comerțul interior stipulează:</p> <p><i>cumpărătură de control</i> – acțiune efectuată de către persoane împuternicite din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Serviciului Fiscal de Stat, care constă în procurarea bunurilor materiale, în efectuarea comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor, din contul mijloacelor prevăzute pentru acest scop în bugetul autorității respective, fără scopul de a le achiziționa (consuma) sau de a le comercializa. După legitimarea persoanei împuternicite și informarea comerciantului despre cumpărătura de control, produsele procurate se restituie contra valorii acestora, cu excepția produselor care nu pot fi restituite în starea lor inițială și a serviciilor executate; în subsidiar legea menționată prevede că : Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor efectuează controlul de stat privind respectarea normelor și regulilor</p>

	<p>nu pot servi drept temelie pentru executarea prescripției privind înlăturarea încălcărilor și/sau pentru aplicarea sancțiunilor respective în cazul în care controlul a fost efectuat de organul de control și/sau de colaboratorii acestuia cu încălcarea prevederilor prezentei legi.</p> <p>Prin urmare, comunicăm despre necesitatea revizuirii înputemicilor menționate la pct. 8 literele c), d) și f) din proiect cu scopul aducerii acestora în corespundere cu normele din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p>	<p>de desfășurare a activităților de comerț, inclusiv prin efectuarea cumpărării de control.</p> <p>Suplimentar, este necesar de menționat că considerentul 13 al Regulamentului (UE) 2394/2017 indică: „Autoritățile competente ar trebui să fie în măsură să verifice respectarea dreptului Uniunii în materie de protecție a intereselor consumatorului și să obțină mijloace de probă privind încălcările sancționate prin prezentul regulament, inclusiv privind încălcările care au loc în timpul achiziționării de bunuri sau servicii sau ulterior acestora. Prin urmare, autoritățile competente ar trebui să poată achiziționa bunuri sau servicii în scopuri de testare, dacă este necesar, sub o identitate falsă, în scopul de a detecta încălcările sancționate prin prezentul regulament, cum sunt, printre altele, refuzurile de a pune în aplicare dreptul consumatorului de a se retrage în cazul contractelor la distanță, sau în scopul de a obține probe. Competența respectivă ar trebui să includă, de asemenea, competența de a consulta, a analiza, a studia, a dezasambla sau a testa un produs sau un serviciu care a fost achiziționat de autoritatea competentă în acest scop. Competența de a achiziționa bunuri sau servicii în scopuri de testare ar putea include competența autorităților competente de a asigura rambursarea oricăror plăți efectuate în cazul în care rambursarea respectivă nu ar fi disproporționată și, în același timp, ar respecta dreptul Uniunii și dreptul intern.”</p>
<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene</p> <p>Nr. DI/3/041.1-3302 din 21 martie 2023</p>	<p>Cu referire la art. I din proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003, se atrage atenția asupra necesității de a revede numerotarea alineatelor, pentru a elimina repetitivitatea alineatelor marcate cu cifra 2.</p> <p>Totodată, la art. I, alin. 10 din proiectul de Lege care are drept scop modificarea art. 16¹ din Legea nr. 105/2003, se recomandă racordarea textului art. 16¹, alin. 5, lit. b: “instalarea, destinată să fie realizată de consumator, a fost realizată de acesta și instalarea incorectă s-a datorat unor deficiențe în instrucțiunile de instalare furnizate de vânzător sau, în cazul bunurilor cu elemente digitale, de către vânzătorul sau furnizorul conținutului digital sau al serviciului digital.” cu reglementările repetitive propuse la art. 16¹, alin. 6.</p> <p>La alin. 19 al, art. I din proiectul de lege, prevederea cu care se completează art. 31, alin. 7: “Capitolul VII2 stabilește cadrul legal privind soluționarea extrajudiciară a litigiilor contractuale între un consumator cu un comerciant referitor la un produs sau serviciu prin intervenția unei entități de soluționare alternativă a litigiilor privind protecția</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>În scopul evitării elementelor repetitive propunerea la alin.(5) și (6) a fost revizuită prin prisma prevederilor actului comunitar, prin urmare s-a constatat necesitatea modificărilor doar pentru alin.(6).</p> <p>Se acceptă</p> <p>A fost exclusă prevederea cu care se completează art. 31, alin. 7.</p>

	consumatorilor, care propune sau impune o soluție sau reunește părțile în scopul de a facilita o soluție amiabilă”, este aproape identică cu modificările propuse la art. 2 alin. 2 ⁴ , prevăzute la alin. 3 al art. 1 din proiectul de lege supus avizării. Ca urmare, aceste completări urmează a fi revizuite în vederea racordării.	
	<p>În ceea ce privește Nota informativă, în al doilea compartiment urmează a fi exclusă menționarea Directivei 2013/11/UE la pct. 1, întrucât aceasta este indicată la pct. 4. Același lucru urmează a fi realizat și la compartimentul 3 pct. 1 din Nota informativă, precum și la compartimentul 1 lit. b din Analiza preliminară a impactului de reglementare.</p> <p>De asemenea, în conformitate cu dispozițiile anexei nr. 1 la Legea nr. 100/2017, în cazul în care actul normativ are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, în compartimentul 3 al Notei informative urmează a fi inclusă mențiunea dacă intervenția rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană, precum și cu privire la elaborarea tabelului de concordanță.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>Cu referire la clauza de armonizare prevăzută la alin. 2, al art. 1 din proiect, se menționează că aceasta nu corespunde cerințelor prevăzute în pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 (în continuare Regulament). Astfel, clauza de armonizare urmează a fi ajustată prin respectarea modului de indicare a seriei, numărului și datei Jurnalului Oficial al Uniunii Europene. Totodată, sub aspect redacțional, tabelele de concordanță urmează a fi ajustate la instrucțiunile de completare a acestora prevăzute în Anexa nr. 3 din Regulament.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare</p>
<p>Ministerul Justiției</p> <p><i>Demers nr. 04/2-3167 din 14.04.2023</i></p>	<p>Potrivit notei informative, scopul principal al modificărilor la Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor constă în dezvoltarea cadrului normativ în vederea sporirii mecanismelor de protecție a drepturilor și intereselor economice ale consumatorilor, dezvoltarea și fortificarea mecanismelor de remediere în cazul produselor/serviciilor neconforme, dezvoltarea mecanismelor de cooperare între autoritățile abilitate în domeniul protecției consumatorilor, și în mod indispensabil mecanisme de soluționare extrajudiciară a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor. În contextul examinării referitor la textul propriu-zis al proiectului de Lege: La art. 1, având în vedere că în textul Legii nr. 105/2003 nu în toate cazurile cuvântul „moldovenească” se utilizează împreună cu cuvântul „limba”, se propune doar cuvântul „moldovenească” să fie substituit cu cuvântul „română”.</p> <p>Atenționăm că, proiectul conține două elemente structurale numerotate ca pct. 2 motiv pentru care se va revizui.</p> <p>La pct. 2, al doilea caz, prin care se modifică art. 1 : privitor la noțiunea „activități de supraveghere a pieței” se va revizui utilizarea la definirea acesteia a termenului „anchetare”, care , în pofida faptului că corespunde termenului folosit în cadrul Regulamentului (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare</p> <p>Se acceptă</p> <p>Noțiunea a fost definită în conformitate cu proiectul de lege privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, care transpune Regulamentul (UE)</p>

	<p>respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 (în continuare - Regulamentul (UE) 2017/2394) pentru definirea activității de verificare, nu corespunde terminologiei din cadrul legislației naționale și urmează a fi ajustat corespunzător, precum a fost ajustată și noțiunea de activitate de verificare, pentru a nu fi confundată cu o anchetă penală sau o procedură judiciară;</p>	<p>2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului, după cum urmează: <i>activități de supraveghere a pieței</i> – activități desfășurate și măsuri luate de autoritățile de supraveghere a pieței pentru a se asigura că produsele sunt conforme cerințelor stabilite în legislația tehnică aplicabilă și pentru a asigura protecția intereselor publice care cad sub incidența legislației respective;</p>
	<p>la completarea art. 1 cu noțiuni noi, acestea urmează a fi menționate expres, conform formulei: „articolul se completează cu noțiunile „„ierarhia produselor prezentate consumatorului”, „piață online”, „compatibilitate”, „conținut digital”, „interfață online”, „interoperabilitate”, „încălcare pe scară largă”, „litigiu intern”, „litigiu transfrontalier”, „serviciu digital”, „suport durabil”, „prejudiciu adus intereselor colective ale consumatorilor” cu următorul cuprins:”, în continuare conform textului.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Totodată, la expunerea noțiunilor „litigiu intern”, „litigiu transfrontalier” se vor exclude textele din paranteză, fiind excedente în cazul dat.</p> <p>În același timp, semnalăm că noțiunea de „garanție comercială”, propusă în redacție nouă, precum și noțiunea nouă de „interoperabilitate” nu corespund definiții acestora în cadrul art. 1013 din Codul civil;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Noțiunile sunt definite în conformitate cu noul act comunitar (Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE. Astfel, noțiunile în redacția actuală a Codului Civil au fost definite în conformitate cu prevederile comunitare anterioare, iar prin prisma unui nivel mai înalt de protecție a consumatorilor, deșiderat la nivel comunitar și angajament al RM prin Acordul de Asociere, acestea ar trebui definite într-o formulă nouă/modernizată uniformă pentru a asigura gradul de compatibilitate.</p>
	<p>textul „la republicare noțiunile se vor expune în ordine alfabetică.” se va indica la Art. II care conține dispoziția de republicare a Legii nr. 105/2003.</p> <p>La pct. 3, ce modifică art. 2, completarea cu alineate le (2³)-(2⁶) se va plasa înainte de modificarea propusă la alin. (3¹), iar alineatele (2⁴), (2⁵) și (2⁶) se vor comasa într-un singur alineat, având același obiect de reglementare.</p> <p>Concomitent, sub aspect redacțional, la alin. (2⁵) cuvântul „în” după cuvântul „litigiilor” se va exclude și se va plasa după cuvântul „transfrontaliere”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Alineatele (2⁵) și (2⁶) au fost comasate cu următorul cuprins: „(2⁵) Capitolul VII² se aplică entităților și procedurilor de soluționare extrajudiciară a litigiilor interne și transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor, care privesc obligațiile contractuale rezultate din contractele de vânzare-cumpărare sau prestare de servicii.”</p>

Contravențional sunt luate în considerare următoarele criterii:.	
	Se acceptă
La pct. 10, ce vizează modificarea art. 16 ¹ , la alin. (6) textul „după sintagma „în instrucțiunile de instalare”” se va exclude, întrucât completarea unui text sau alineat la sfârșitul acestuia se face fără a specifica ordinea în care se înserează cuvintele. Totodată, se va evita utilizarea expresiei „după caz”, deoarece poate duce la dificultăți în aplicare, nefiind precizate cu exactitate cazurile când prevederea se aplică.	Se acceptă
La pct. 12, prin care se modifică art. 18, privitor la amendarea alin. (1), cuvântul „textul” se va substitui cu textul „o propoziție cu următorul cuprins:”, iar vizavi de completarea art. 12 cu alineatele (6 ¹), (8 ¹) și (10 ¹), cuvântul „alineatul” se va substitui cu cuvântul „alineatele” (observații valabile pentru toate cazurile similare din proiect).	Se acceptă
La pct. 13, textul „Articolul 18 ² : unicul alineat va avea următorul cuprins:” se va substitui cu textul „Articolul 18 ² va avea următorul cuprins:”, redacția nouă cuprinzând și denumirea articolului expus în redacție nouă.	Se acceptă
La pct. 14, ce modifică art. 18 ³ : vizavi de amendarea alin. (2 ¹), textul „etc., în continuare după text” se va exclude fiind excedent;	Se acceptă
Conținutul alin. (15), ce se referă la produsele second-hand, se va revizui prin prisma art. 2 alin. (3 ¹) lit. a) din Legea nr. 105/2003, potrivit căruia prevederile art. 18 ³ alin. (1) – (11) nu se aplică produselor second-hand care sunt vândute prin procedura licitației deschise, la care consumatorul are posibilitatea să participe personal.	Se acceptă parțial Având în vedere că un bun dobândit prin procedura licitației deschise are loc conform unui mecanism de negociere bazat pe concurență, iar consumatorul a avut posibilitatea să participe personal, domeniul de aplicare al normelor privind garanțiile asociate excedează respectivele produse. În celelalte cazuri, produsele folosite ar trebui să fie însoțite de termen de garanție de cel puțin un an.
Pomind de la cele propuse la pct. 17, prin care se modifică alin. (4) al art. 19, urmează a fi operate modificări similare și în denumirea anexei la Legea nr. 105/2003.	Se acceptă
La pct. 19, prin care se modifică art. 31, considerăm excedentă completarea acestui articol cu alin. (7) în cazul în care o normă similară este deja propusă la art. 2 (a se vedea pct. 3 al art. I din proiect), paralelismele în legislație fiind inadmisibile.	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare pentru evitarea paralelismelor constatate prin excluderea propunerii de completare cu alin.(7).
La pct. 20, prin care se modifică integral Capitolul VII ¹ „Cooperarea privind încălcările transfronaliere în domeniul protecției consumatorilor”, fiind transpuse prevederile Regulamentului (UE) 2017/2394: Având în vedere rigorile de tehnică legislativă, stipulate la art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, terminologia utilizată în actul normativ trebuie să fie constantă, uniformă și să corespundă celei utilizate în alte acte normative. Prin urmare, atât la art. 33 ¹ , cât și la celelalte articole din capitolul vizat, se va ajusta și se va utiliza uniform termenul ce se referă la „activitățile de verificare și competențele de anchetă”, fiind exprimat și ca acțiunile de inspecție sau competențele de	Se acceptă

	cercetare/verificare ori măsurile de verificare (a se vedea, în special, alineatele (4), (7), (8), (16) ale art. 33 ¹).	
	Suplimentar, la alin. (7) din același articol, cuvintele „din prezentul articol” se vor exclude, deoarece, potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau articol, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ/articol (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).	Se acceptă
	În altă ordine de idei, sub aspect redacțional, la alin. (8) lit. b) din art. 33 ¹ cuvintele „prin prezentul regulament” se vor substitui cu cuvintele „prin prezentul capitol”, la lit. c) textul „economică, meșteșugărească sau liberală” se va substitui cu textul „industrială, artizanală sau profesională”, potrivit celor propuse de autorul proiectului pentru noțiunea de „vânzător” la art. 1, iar la alin. (9) lit. d) cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).	Se acceptă
	La alin. (11) din art. 33 ¹ se va revizui textul „Acest lucru nu aduce atingere competenței autorităților de a impune sancțiuni, de exemplu, amenzi administrative sau alte amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu, în cazurile în care cadrul normativ de reglementare nu prevede sancțiuni”, fiind necesară ajustarea acestuia la terminologia utilizată în cadrul normativ național (observație valabilă și pentru art. 33 ⁸ alin. (2)).	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare.
	La art. 33 ⁴ alin. (2) lit. e) se va rectifica referința la „litera (e) de la primul alineat”, întrucât este eronată. Confruntând cu textul art. 14 alin. (2) lit. (e) al Regulamentului (UE) 2017/2394 deducem că se are în vedere termenul menționat în același alineat, alin. (2) lit. e) al art. 33 ⁴ din proiect, adică termenul determinat și care nu a expirat. Prin urmare, textul „litera (e) de la primul alineat” poate fi substituit cu cuvintele „această literă”.	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare.
	La art. 33 ⁷ : în alin. (5), pornind de la prevederile art. 19 alin. (5) al Regulamentului (UE) 2017/2394 referitoare la utilizarea și divulgarea informațiilor și secretul profesional și comercial, propunem după textul „art. 33 ⁵ alin. (5)” de completat cu textul „, art. 33 ¹⁴ ”, la alin. (6) se va rectifica referința la norma respectivă, prin substituirea textului „articolului 19 alineatul (3)” cu textul „alin. (3)”.	Se acceptă
	La art. 33 ⁸ : în alin. (3), pornind de la prevederile alin. (2) din același articol, cuvântul „corespunzătoare” se va substitui cu cuvântul „adekvate”, în scopul racordării și utilizării uniforme a terminologiei în cadrul legii;	Se acceptă
	În vederea transpunerii integrale a dispozițiilor art. 22 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2017/2394 referitoare la încheierea acțiunilor coordonate, se propune completarea alin. (5) cu textul „sau că nu s-a comis o astfel de încălcare”.	Se acceptă
	Pornind de la prevederile art. 24 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2017/2394 privind regimul lingvistic, la art. 33 ¹⁰ alin. (1) cuvintele „prezentului capitol” se vor substitui cu cuvintele „prezentei secțiuni”.	Se acceptă

	La art. 33 ¹¹ se va renumera alin. (4) în alin. (3), întrucât articolul este constituit din trei alineate și după alin. (2) urmează alin. (3), iar la art. 33 ¹² alin. (1) se va rectifica referința la art. 33 ¹¹ , prin substituirea textului „alin. (3)” cu textul „alin. (2)”.	Se acceptă
	La art. 33 ¹³ : în contextul obiecției la art. 33 ¹ , la alin. (1) și (2) se vor utiliza uniform termenii privind acțiunile de control și de verificare, totodată, având în vedere dispozițiile art. 29 din Regulamentul (UE) 2017/2394, prin care se reglementează acțiunile de verificare; la alin. (3) lit. c) cuvântul „regulament” se va substitui cu cuvântul „capitol”.	Se acceptă
	La art. 33 ¹⁴ atenționăm că prevederile alin. (4) dublează prevederile art. 33 ⁷ alin. (10) din proiect, iar paralelismele normative sunt inadmisibile și urmează a fi eliminate.	Se acceptă Alin.(4) a fost exclus pentru a nu admite paralelisme normative.
	Ținând cont de rigorile tehnicii legislative privind gruparea elementelor structurale a unui act normativ, statuate la art. 53 din Legea nr. 100/2017, se propune divizarea Capitolului VII ² în secțiuni, similar structurii Capitolului VII ¹ . Astfel, art. 33 ¹⁵ - 33 ¹⁶ vizează aspectele generale referitoare la soluționarea alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor, art. 33 ¹⁷ - 33 ²¹ reglementează aspectele instituționale privind înființarea și evaluarea entităților de soluționare alternativă a litigiilor, art. 33 ²² - 33 ²⁶ se referă la aspectele privind inițierea, organizarea și desfășurarea procedurilor de soluționare alternativă a litigiilor respective, iar art. 33 ²⁷ - 33 ²⁸ vizează cooperarea între entitățile SAL, precum și între acestea și autoritățile responsabile de punerea în aplicare a legislației privind protecția consumatorilor.	Se acceptă
	La art. 33 ¹⁵ alin. (6), conținutul lit. i) se va ajusta conform tipurilor instituțiilor de învățământ, prevăzute la art. 15 din Codul educației.	Se acceptă i) instituțiilor de învățământ superior sau extrașcolar.
	La art. 33 ¹⁶ , în alin (1) denumirea „Ministerului Economiei” se va substitui cu sintagma „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”, în vederea conformării la prevederile art. 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 29/2023 pentru aprobarea listei ministerelor.	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare
	La art. 33 ¹⁹ : în alin. (1) urmează a fi precizat care cerințe de calitate se au în vedere și rectificată referința la capitolul III, aceasta fiind eronată (a se vedea în sensul abordat art. 20 alin. (1) din Directiva 2013/11/UE).	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare prin substituirea textului „capitolul III” cu textul „art.33 ²⁰ ”
	În context, se vor revizui și prevederile art. 33 ²⁰ alin. (1) și (2); la fel, în alin. (4) se va rectifica trimiterea la alin. (1) ce se referă la listă, prin substituirea textului „alin. (1)” cu textul „alin. (2)”.	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare, în partea ce ține de alin.(3) întrucât alin.(4) nu face referire la alin. (1).

	<p>Cu referire la art. 33²⁰, sub aspect conceptual, remarcăm că denumirea acestuia „Principiile și cerințele de calitate pentru entitățile SAL și procedurile SAL” nu corespunde conținutului normei, prin care se reglementează, în mod special, cerințele pentru entitățile SAL, inclusiv pentru persoanele fizice responsabile de SAL, și aplice procedurale, principiile nefiind menționate expres. Totodată, se va ține cont că prevederile similare din Directiva 2013/11/UE sunt înțeluate ca acces la entitățile SAL și la procedurile SAL. Suplimentar, atenționăm că cerințele pentru persoanele fizice responsabile din cadrul entităților SAL necesită o reglementare mai clară, în scopul clarificării aspectului, dacă se au în vedere persoanele fizice responsabile din cadrul SAL în calitate de membru al acestor entități sau persoanele fizice percepute în calitate de entitate SAL. În context, considerăm judicios de analizat adițional oportunitatea desemnării persoanelor fizice în calitate de entitate SAL, în special, la definirea entităților SAL, având în vedere că reglementările în acest sens sunt insuficiente și dificil de preluat integral din prevederile actului european în condițiile actuale, specifice Republicii Moldova. Mai mult, în cazul în care o persoană fizică este percepută în calitate de entitate SAL, urmează a fi prevăzute procedurile respective de autorizare a acestora, statutul lor, modul de organizare a activității etc., iar în acest caz se poate crea o confuzie și contrapondere cu statutul de mediator.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>În contextul obiecției remarcăm că se are în vedere persoanele fizice percepute în calitate de entitate SAL, or. (8) O entitate SAL este „stabilă” în locul în care:</p> <p>a) aceasta își desfășoară activitățile de soluționare alternativă a litigiilor, dacă funcționarea sa este asigurată de o persoană fizică;</p> <p>b) respectiva persoană juridică sau asociație de persoane fizice sau juridice își desfășoară activitățile de soluționare alternativă a litigiilor, dacă funcționarea sa este asigurată de o persoană juridică sau de o asociație de persoane fizice sau juridice;</p> <p>c) respectiva autoritate sau o altă entitate publică își are sediul, dacă funcționarea sa este asigurată de o autoritate sau de o altă entitate publică.</p>
	<p>Sub aspect redacțional, la art. 33²⁰ alin. (4) lit. c) se propune cuvântul „analizat” să fie substituit cu cuvântul „examinat”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Respectiv, la alin. (5) cuvântul „analiza” se va substitui cu cuvântul „examina”, iar cuvântul „neanalizării” – cu cuvântul „neexaminării”.</p> <p>În același articol, la alin. (10) se va rectifica referința normativă, prin substituirea textului „alin. (1) lit. e)” cu textul „alin. (9) lit. e)” (a se vedea în acest sens art. 6 alin. (2) din Directiva 2013/11/UE).</p> <p>Similar, la art. 33²¹ alin. (1) lit. f) se va rectifica referința normativă, prin substituirea textului „art. 7 alin. (4)” cu textul „art. 33²⁰ alin. (4)” (a se vedea în acest sens art. 5 alin. (4) și art. 7 alin. (1) lit. (g) din Directiva 2013/11/UE).</p> <p>În același alineat, la lit. k) cuvântul „comerciant” se va substitui cu cuvântul „părți”, având în vedere dispozițiile art. 7 alin. (1) lit. (l) din Directiva 2013/11/UE.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>De asemenea, la art. 33²² alin. (6) se va rectifica referința eronată la alin. (1), prin substituirea textului „alin. (1)”, în ambele cazuri, cu textul „alin. (2)”.</p> <p>La alin. (7) din același articol, lit. c) urmează a fi reformulată corespunzător, întrucât la alin. (6) nu se are în vedere cazul în care consumatorul a depus cererea după expirarea termenului prevăzut, dar cazul nerespectării termenului prevăzut la alin. (6) pentru remedierea iregularităților constatate la depunerea cererii.</p> <p>La fel, se va revizui și lit. d) ca temei pentru respingerea cererii, întrucât constatarea faptului dacă cererea este nefondată poate avea loc doar după examinarea acesteia.</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>În același context, se va revedea la art. 33²³ alin. (5) lit. e) ca temei pentru încetarea procedurii de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor, precum și în raport cu prevederile art. 33²² alin. (9) privind informarea părților cu privire la respingerea cererii.</p> <p>La art. 33²⁴ alin. (3), potrivit căruia „În cazul în care acceptă participarea la procedurile SAL, comerciantul este obligat în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea notificării în conformitate cu art. 33²³ să furnizeze entității SAL o declarație privind faptele specificate în cererea de inițiere a soluționării alternative a unui litigiu în domeniul protecției consumatorilor.”, atenționăm că la art. 33²³ nu se conțin reglementări exprese referitoare la notificare în sensul menționat. Prin urmare, propunem de precizat la art. 33²³ acest aspect, fiind posibil de intervenit la alin. (1) prin completare după cuvintele „ambelor părți” cu cuvintele „prin notificare”.</p>		Se acceptă
	<p>La art. 33²⁸ alin. (2) se vor utiliza uniform termenii „expertiza” și „evaluarea”, potrivit rigorilor de tehnică legislativă. În context menționăm că, la art. 17 din Directiva 2013/11/UE se operează cu termenul „evaluarea”.</p> <p>Privitor la pct. 22, ce vizează modificarea anexei, propunem cuvintele „o poziție nouă” de substituit cu textul „punctul 15”.</p>		Se acceptă
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>Demers nr. 21-1692 din 24 martie 2023</i></p>	<p>Ca urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor (număr unic 151/MDED/2023), în limitele competențelor legale, comunicăm următoarele. Scopul intervenției normative primare, potrivit raționamentelor expuse de inițiator în nota informativă, denotă procese de îmbunătățire a mecanismului de soluționare extrajudiciară a litigiilor în materie de consum (prin intermediul unei entități de soluționare alternativă a litigiilor (în continuare, entitate SAL)), fapt care va garanta posibilitatea consumatorilor de a supune spre soluționare litigiile contractuale cu un comerciant referitor la un produs sau la un serviciu, inclusiv cu conținut digital. Fiind un exercițiu de transpunere a prevederilor echivalente din legislația Uniunii Europene, asupra gradului de compatibilitate și corespunderii proiectului normativ cu standardele și legislația UE, urmează a se expune Centrul de Armonizare a Legislației prin prisma prevederilor legale, însă sugerăm marcarea cu sigla „UE” (între ghilimele) atât a proiectului de hotărâre, cât și a proiectului de lege propriu-zis, în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Referitor la atestarea autenticității proiectului de act normativ (miniștrii care contrasemnează) se va revizui informația conexasă titlaturii ministrului dezvoltării economice și digitalizării, prin completarea cu „viceprim-ministru” în acord cu prevederile Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.839/2023 privind numirea Guvernului.</p>		Se acceptă
	<p>În partea ce vizează proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor, la Art.L., pct.1 relevăm inoportunitatea substituirii sintagmei „limba moldovenească” cu sintagma „limba română”, în condițiile adoptării proiectului</p>		Se acceptă

	de lege pentru implementarea considerentelor unor hotărâri ale Curții Constituționale, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova (nr.35 din 24 februarie 2023), în temeiul căreia Agenția Resurse Informaționale urmează să asigure operarea modificărilor necesare în sistemul informațional „Registrul de stat al actelor juridice” (a se vedea Legea nr.52/2023 intrată în vigoare la 24 martie 2023).	
	Din rațiuni de claritate și pentru a exclude orice echivoc, pe tot parcursul textului proiectului, verbele utilizate urmează a fi expuse la timpul prezent, urmează a fi excluse exprimările „pot efectua”/„pot consulta”, per a contrario existând riscul să fie distorsionat conceptul preconizat prin oferirea unor alternative în aplicabilitatea normei (alegerea soluției normative convenabile), interpretări neuniforme și înțelesuri diferite a reglementărilor juridice.	Se acceptă parțial Conform legii citate, la elaborarea actului normativ verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent.
	Totodată, cuvântul „calendaristice” se va evita la determinarea curgerii și calculării termenilor. Ori, aceasta este regula generală de curgere a termenului, altfel se poate interpreta că, în celelalte cazuri în care nu s-a specificat că, zilele sunt calendaristice, de fapt se au în vedere zile lucrătoare, de sărbătoare, pare sau impare.	Se acceptă
	În continuare, menționăm că dispozițiile de conținut ale proiectului de act normativ vor fi reflectate astfel încât să fie asigurată o succesiune terminologică consecventă, prin utilizarea constantă și uniformă a cuvintelor „pagină-web oficială”, corespunzător Regulamentului cu privire la paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.188/2012.	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare
	Subsecvent, cu referire la competența autorităților în procesul soluționării alternative a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor regularizată la art.33 ¹⁶ din proiect, se va reda denumirea actuală a ministerului dezvoltării economice și digitalizării, potrivit Hotărârii Guvernului nr.143/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Hotărârii Parlamentului nr.29/2023 pentru aprobarea listei ministerelor.	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare
	Prevederile propuse la art.33 ¹⁸ din proiect, conexe „înființării structurii responsabile cu derularea procedurilor SAL pe lângă Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor” vor fi adaptate cerințelor de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate și structurilor organizaționale din sfera lor de competență stabilite prin Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.	Se acceptă
	În asentimentul Codului civil nr.1107/2002, prin lege sau prin voința părților se pot stabili termene de decădere pentru exercitarea unui drept subiectiv sau încheierea unui act juridic. Totuși, art.409 alin.(5) din Cod stabilește că „neexercitarea dreptului subiectiv înăuntrul termenului de decădere stabilit atrage stingerea lui”. Regimul juridic al termenelor de decădere consacră regula generală că termenele de decădere nu sunt supuse suspendării, întreruperii și repunerii în termen, dacă prin lege nu se dispune altfel, excepția constituind-o doar atunci când realizarea dreptului presupune exercitarea unei acțiuni în justiție, termenul fiind întrerupt în unul din cazurile indicate la art.401 alin.(1)	Se acceptă parțial În contextul obiecției se remarcă considerentul 45 din Directiva 2013/11/UE: (45) Dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil sunt drepturi fundamentale prevăzute la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, procedurile SAL nu ar trebui să fie concepute astfel încât să înlocuiască procedurile judiciare și nu ar

	lit.b) din Cod: „prin înaintarea în modul stabilit a unei cereri de chemare în judecată, de arbitraj, a unei cereri de eliberare a ordonanței judecătorești sau a unei alte cereri în organul jurisdicțional competent”. Deci, apelarea la soluționarea alternativă a litigiilor de către o entitate SAL, privind protecția consumatorilor nu poate genera suspendarea sau întreruperea termenului de decădere, ca ulterior partea lezată în drepturi să poată iniția o procedură judiciară și/sau să poată fi repusă în termen deoarece excepțiile indicate exhaustiv la art.401 alin.(1) lit.b) din Codul civil nu include și cererea depusă în procedura SAL. În aceste condiții, art.33 ²⁵ din proiect urmează a fi revizuit corespunzător prevederilor cadrului legal.	trebui să îi priveze pe consumatori sau pe comercianți de dreptul lor de a solicita despăgubiri în fața instanțelor judecătorești. Prezența directivă nu ar trebui să împiedice părțile să își exercite dreptul de acces la sistemul judiciar. În cazurile în care un litigiu nu a putut fi soluționat printr-o anumită procedură SAL al cărei rezultat nu este obligatoriu, părțile nu ar trebui să fie împiedicate ulterior să iniție proceduri judiciare în legătură cu litigiul respectiv. Statele membre ar trebui să fie libere să aleagă mijloacele adecvate de realizare a acestui obiectiv. Acestea ar trebui să aibă posibilitatea de a prevedea, printre altele, că termenele de decădere sau de prescripție nu expiră în cursul unei proceduri SAL.
	De altfel, din perspectivă conceptuală urmează a fi supusă unor discuții de lucru suplimentare oportunitatea consacării unei instituții separate a soluționării alternative a litigiilor privind protecția consumatorilor, în contextul în care actualmente medierea și arbitrajul reprezintă modalități eficiente de soluționare a litigiilor comerciale, apariția cărora sunt rezultatul unui șir de eforturi normative, organizatorice și un răspuns la preocupările de reformare a sistemului judiciar.	Nu se acceptă La moment, în calitate de procedură extrajudiciară de soluționare a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor este reglementată medierea. Cu toate acestea medierea în domeniul protecției consumatorilor nu înregistrează rezultate așteptate. Mai mult actul comunitar transpus este o acțiune parte a angajamentelor RM în contextul parcursului european, iar actul european cît și cel național prevede expres că prevederile acestora nu aduce atingere procedurii de mediere. Scopul principal fiind asigurarea accesului la căi simple, eficiente, rapide și necostisitoare de soluționare a litigiilor între un consumator cu un comerciant.
	Având în vedere că Art.II. din proiect cuprinde momentul intrării în vigoare și măsurile necesare pentru aducerea legislației în conformitate cu noile norme juridice și pentru punerea în aplicare a actului normativ, acesta se va intitula „Dispoziții finale și tranzitorii”. La același articol, la alin.(2) lit.a), din sintagma „legislația în vigoare”, cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind inutile. Ori, regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare.

	<p>În final, în virtutea asigurării principiului analizei impactului de reglementare statuat la art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și în conformitate cu prevederile art.34 alin.(4) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, se recomandă remiterea proiectului de act normativ însoțit de analiza impactului de reglementare spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Ulterior finalizării consultărilor publice asupra proiectului de lege, va fi remis spre examinare grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, însoțit de materialele aferente.</p>
<p>Ministerul Finanțelor <i>Demers nr. 09/2-03/470/436</i> <i>din 27.03.2023</i></p>	<p>Printre alte prevederi proiectul implică instituirea/crearea unei entități/structuri de soluționare alternativă a litigiilor (SAL) pe lângă Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor (ISSNPC) în componența a 3 unități de personal cu un cost estimativ de salarizare a acestora, conform Analizei impactului de reglementare de 329,1 mii lei și 118,0 mii lei pentru asigurarea cu spațiu și echipament necesar. În forma actuală, cele menționate în Nota informativă la proiect precum și în AIR creează neclarități și confuzii sub aspect de: structura entității ce se propune a fi creată, componența acesteia, entitate de natură publică sau privată (în contextul în care aceasta se crează în subordinea ISSNPC însă se menționează că va fi independentă de activitățile ISSNPC), forma de organizare juridică, etc. În aceste condiții apare incertitudinea bugetării și salarizării entității în cauză, bazată pe principiile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 și Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, inclusiv aplicabilitatea generală a Legii nr. 270/2018 precum și a cadrului normativ secundar asupra entității nou create. Mai mult ca atât, luând în calcul că instituirea structurii implică alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat, organul ierarhic superior urma să prezinte propunerile de solicitări suplimentare Ministerului Finanțelor pentru a fi examinate în cadrul propunerilor de politici publice în contextul elaborării Cadrului bugetar pe termen mediu 2024-2026. Totodată, în Nota informativă urmează a fi reflectat impactul în conformitate cu estimările prezentate în AIR, precum și informația referitor la mijloacele financiare disponibile în bugetul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării/bugetul ISSNPC pentru anul 2023, care pot fi utilizate pentru instituirea SAL. Or, în Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89/2023, la obiectivul/acțiunea 1.1.30 (care include crearea mecanismului extrajudiciar de soluționare a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor) la costul de implementare se menționează „în limita bugetului aprobat”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>În scopul conformării cadrului normativ, în special în partea ce ține de administrația publică centrală, și pentru a atinge un nivel de realizare a introducerii mecanismelor SAL în domeniul protecției consumatorilor se consideră potrivit crearea unei subdiviziuni structurale în cadrul ISSNPC (după modelul României). În această perspectivă se impune necesitatea de suplînire a numărului de personal al ISSNPC cu cel puțin 3 unități.</p>
	<p>La proiectul legii: Art.I: - La art. 33¹⁶, pct. (1), sintagma „Ministerul Economiei” de substituit cu „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>

<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</p> <p><i>Demers nr. 14-03/851</i></p>	<p>- La art. 33¹⁷, pct. (2) se stipulează că finanțarea entităților SAL se poate face din fonduri publice, private sau mixte. E de menționat că, Legea finanțelor publice și responsabilității financiare nr. 181/2014, nu prevede utilizarea noțiunii de „fonduri publice”. Prin urmare, articolul dat urmează a fi completat cu informația concretă referitor la finanțarea entităților SAL în dependență de decizia privind statutul acestora, precum și cu criterii clare referitor la entitățile SAL care pot fi finanțate din buget. În contextul celor invocate proiectul urmează a fi completat cu informații adiționale și clarificări structurate și obiective vis a vis de entitatea SAL ce se propune a fi creată pe lângă ISSNPC.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Pentru claritatea modului de finanțare a entităților SAL se menționează considerentul Directivei 2013/11/UE „(46) Pentru a funcționa eficient, entitățile SAL ar trebui să aibă la dispoziție suficiente resurse umane, materiale și financiare. Statele membre ar trebui să decidă cu privire la o formă adecvată de finanțare a entităților SAL pe teritoriul lor, fără a restrânge finanțarea entităților care sunt deja operaționale. Prezentă directivă nu ar trebui să aducă atingere posibilității finanțării entităților SAL din fonduri publice sau private sau dintr-o combinație de fonduri publice și private. Cu toate acestea, entitățile SAL ar trebui să fie încurajate să ia în considerare în mod special formele private de finanțare și să utilizeze fonduri publice doar la discreția statelor membre. Prezentă directivă nu ar trebui să aducă atingere posibilității ca întreprinderile sau organizațiile profesionale sau asociațiile de întreprinderi să finanțeze entități SAL.”</p>
<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</p> <p><i>Demers nr. 14-03/851</i></p>	<p>În contextul examinării proiectului hotărârii privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (număr unic 151/MDED/2023), Vă comunicăm următoarele.</p> <p>1) Obiecții argumentate și explicitate pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord: De ordin general, considerăm că Regulamentul 2017/2394 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004, nu poate fi transpus în legislația națională, întrucât din textul acestuia se deduce că prevederile sale se aplică doar în raporturile dintre statele membre ale Uniunii Europene. Or, înlocuind prin transpunere termenul „state membre” cu „state” se va ajunge la situația când prevederile actului național vor deveni obligatorii pentru autoritățile din alte state suverane și independente, ceea ce conduce implicit la încălcarea principiilor dreptului internațional.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Transpunerea Regulamentului 2017/2394 este o acțiune indispensabilă rezultată din angajamentele asumate de către RM față de UE în contextul procesului de aderare.</p>
	<p>De asemenea, observăm că Directiva 2019/771 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE se aplică doar față de bunuri. În procesul de transpunere, însă, autorul a utilizat atât termenul de „bunuri” cât și cel de „produse” care, în sensul proiectului, cuprinde nu doar bunuri ci și servicii, încalcându-se prin aceasta regulile de utilizare a terminologie în actele normative.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare, cu utilizarea uniformizată a termenului „produse”</p>

	La art. 1: noțiunea de „vânzător”, atragem atenția autorului că definiția acestei noțiuni se apropie prin conținutul său de definiția noțiunii de „agent economic”. Astfel, considerăm necesar ca autorul proiectului să analizeze aceste noțiuni pentru a aprecia dacă se impune păstrarea ambelor în textul legii.	Nu se acceptă Noțiunile în speță sunt distincte ca sens, Or, noțiunea de agent economic încorporează noțiunea de vânzător.
	La art. 18 ³ , alineatul (2 ¹) observăm că prevederile acestuia constituie o excepție de la regula generală a răspunderii vânzătorului. Potrivit principiilor de drept, excepțiile sunt de strictă interpretare (exceptio est strictissimae interpretationis). Prin urmare, alineatul invocat nu pot conține textul „etc.”, întrucât aceasta este de natură să o transforme dintr-o normă de excepție într-o normă generală.	Nu se acceptă Excepția în speță se referă pentru produsele care nu intră în categoria produselor de folosință îndelungată.
	La art. 33 ²⁰ alineatul (9) litera b), atragem atenția autorului că potrivit articolului 1499 alineatul (1) din Codul civil, oricare dintre părți poate să declare rezoluțiunea mandatului oriicând și fără motive. Din această perspectivă, considerăm că textul „și nu poate fi eliberat din funcție fără motive întemeiate” contravine instituției mandatului. Mai mult, utilizarea de către autor a termenilor „eliberat” și „funcție” sugerează că acesta confundă contractul de mandat cu contractul individual de muncă, care sunt două acte juridice incompatibile una cu alta. De altfel, textul Directivei transpus nu conține această prevedere.	Nu se acceptă Directiva 2013/11/UE reglementează acest aspect, or, Articolul 6 Expertiză, independență și imparțialitate (1) Statele membre se asigură că persoanele fizice responsabile de SAL au expertiza necesară și sunt independente și imparțiale. Acest lucru este garantat prin asigurarea faptului că astfel de persoane: (a) dispun de cunoștințele și aptitudinile necesare în domeniul procedurilor de soluționare alternativă a litigiilor sau al soluționării judiciare a litigiilor în materie de consum, precum și de o bună înțelegere generală a legislației; (b) sunt numite pentru un mandat cu o durată suficientă pentru a asigura independența acțiunilor lor și nu pot fi eliberate din funcție fără motive întemeiate;
Ministerul Educației și Cercetării <i>demers nr.07-09/1378 din 24.03.2023</i>	La Articolul 33 ¹⁵ , alineatul (6), lit. i), textul „instituțiilor de învățământ superior sau complementar”, să se ajusteze în conformitate cu prevederile Codului educației nr.152/2014.	Se acceptă Au fost operate modificări corespunzătoare pentru aducerea în concordanță cu Codul educației, după cum urmează: „i) instituțiilor de învățământ superior sau extrașcolar.”
Ministerul Muncii și Protecției Sociale <i>Demers nr.19/794 din 10.03.2023</i>	Comunică susținerea acestuia fără obiecții și propuneri.	-
Ministerul Mediului <i>demersul nr.02-07/574 din 21.03.2023</i>	În proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, propunem de a fi introduse următoarele completări. 1) La articolul 7 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, se va completa cu un alineat nou după cum urmează: „(10) Se interzice producerea, introducerea și/sau punerea la dispoziție pe piață a produselor supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului prevăzute la art 12 alin.(14) din Legea nr.209/2016 privind deșeurile, în lipsa actelor de confirmare	Nu se acceptă Legea nr.209/2016 privind deșeurile stabilește bazele juridice, politica de stat și măsurile necesare pentru protecția mediului și a sănătății populației prin prevenirea sau reducerea efectelor adverse determinate de generarea și gestionarea deșeurilor și prin reducerea efectelor

	<p>a unui sistem individual ori de certificare în calitate de membru al unui sistem colectiv de colectare, tratare, valorificare sau eliminare a produselor ce au devenit deșeuri”;</p> <p>2) La articolul 8 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, se va completa cu o literă nouă după cum urmează: „e) să asigure implementarea responsabilității extinse a producătorului pentru produsele menționate la art. 12 alin. (14) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.”;</p> <p>3) La articolul 9 Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, noi după cum urmează:</p> <p>„l) să preia la solicitarea cumpărătorului deșeurile generate în urma utilizării produselor supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului, în sistem „unul la unul”, fără a solicita plată, în aceleași condiții precum condițiile de livrare a produsului nou, dacă produsul este de tip echivalent și a îndeplinit aceleași funcții ca și produsul nou furnizat;</p> <p>m) să asigure comercializarea produselor supuse responsabilității extinse a producătorilor doar de la operatorii economici înregistrați în Lista producătorului la Agenția de Mediu”.</p> <p>Comunicăm despre susținerea proiectului, cu unele obiecții/propuneri. În tot cuprinsul textului proiectului se propune modificarea sintagmei „gaze” cu sintagma „gaze naturale” în sensul Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.</p>	<p>generale ale folosirii resurselor și creșterea eficienței folosirii acestora.</p> <p>Propunerile înaintate nu fac obiectul de reglementare al prezentului proiect. În plus norme similare sunt reglementate de legea corespunzătoare în domeniul deșeurilor.</p>
<p>Ministerul Energiei</p> <p><i>Demers nr. 07/2-77 din 28.03.2023</i></p>		<p>Se acceptă</p>
	<p>Totodată, la art. 1 din textul proiectului, noțiunea de „produs” urmează a fi modificată după cum urmează: „- energia electrică, gazele naturale și apa livrate într-un volum limitat sau în cantitate fixă”, fapt ce ar fi în concordanță cu prevederile art. 2 pct. (5), lit. a) din Directiva (UE) 2019/771 a Parlamentului European, conform căreia prezentata noțiune are următoarea redacție: „orice obiect corporal mobil; apa, gazul și energia electrică trebuie considerate „bunuri” în sensul prezentei directive atunci când sunt puse în vânzare în volum limitat sau în cantitate fixă”. Astfel, pentru a aduce în concordanță cadrul juridic național cu cel european, precum și în scopul excluderii unor interpretări echivoce, este imperativ de a exclude sintagma „energia termică” din textul noțiunii, în conformitate cu prevederile directivei enunțate supra.</p> <p>În limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.</p>	<p>Au fost operate modificările corespunzătoare prin excluderea cuvintelor „energia termică”.</p>
<p>Ministerul Sănătății</p> <p><i>Demers nr. 06/1243 din 10.04.2023</i></p>		<p>-----</p>
<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p><i>Demers nr. 31-002/33/1400 din 20.04.2023</i></p>	<p>La pct. 20 din proiectul de lege, observăm că art. 33¹ alin. (8) lit. b) prevede dreptul autorităților competente în domeniul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor de a solicita oricărei autorități publice, instituție publică, de a pune la dispoziție orice informații, date sau documente relevante stabilirii încălcărilor sancționate de lege. În acest context, menționăm că urmează a fi completat acest articol cu o prevedere care să reglementeze care autorități publice cad sub incidența acestei obligații de furnizare a informațiilor în contextul încălcărilor transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor și similar prevederilor art. 33² alin. (4) din proiectul de lege urmează a fi inclusă o excepție pentru secretul profesional și comercial al acestor autorități publice.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Autoritățile desemnate cu competențe în domeniul protecției în cadrul cooperării transfrontaliere sunt reglementate prin hotărârea de guvern nr. 315/2019 pentru aprobarea Listei autorităților competente în domeniul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor și a cadrului normativ de reglementare utilizat de către acestea, care urmează a fi adusă în concordanță ulterioară aprobării proiectului de lege în speță.</p>

	<p>La fel, la acest articol, observăm o neconcordanță între prevederile alin. (7) care reglementează că autoritatea competentă dispune de <u>competențe minime</u> de anchetă și de asigurare a respectării prevederilor legii și alin. (8) și (9) care abilitază aceste autorități cu competențe extinse (dreptul de a avea acces și solicita orice documente și informații relevante în contextul identificării unei încălcări sancționate, de a efectua controlul necesar la fața locului, de a confisca orice informații, date sau documente, inclusiv competența de a pătrunde în orice sediu, pe orice teren sau în orice mijloc de transport utilizat de comerciantul vizat de control sau a delega această competență unei alte autorități, de a aplica sancțiuni în cazul încălcărilor transfrontaliere etc.).</p> <p>La fel, menționăm că la art. 33¹ alin. (8) lit. c), urmează a fi reglementat expres în normă care „alte autorități” pot participa la controlul la fața locului și au dreptul de a examina, confisca, lua sau obține copii ale informațiilor, ale datelor sau ale documentelor, indiferent de mediul pe care sunt stocate.</p> <p>La art. 33¹ alin. (15) care prevede că „<i>competențele prevăzute la alin. (7) –(14) se exercită fie în mod direct de către autoritățile competente, fie, după caz, cu implicarea altor autorități competente sau a altor autorități publice</i>”, urmează a fi precizat în normă care sunt acele alte autorități competente/autorități publice care pot fi implicate în exercitarea competențelor de la alin. (7)-(14) ale art. 33¹ din proiectul de lege.</p>	<p>Alin.(8) a fost revizuit prin excluderea normelor contradictorii principiilor de desfășurare a controalelor de stat.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>în vederea aducerii în concordanță a propunerilor de norme cu normele care reglementează activitățile în domeniul controlului de stat cât și pentru a elimina confuziile și interpretarea eronată, alin.(15) se exclude.</p>
	<p><i>Suplimentar, înaintăm următoarele propuneri pe textul proiectului de lege:</i></p> <p>În tot textul proiectului, urmează a fi uniformizate trimerile la următoarele prevederi: produse/servicii digitale; tarif simbolic/cost redus; vânzător/prestator și comerciant; reziliere/rezoluțiune; autorități competente/autorități publice/autoritățile însărcinate cu punerea în aplicare a legislației privind protecția consumatorilor.</p>		<p>Se acceptă</p>
	<p>La pct.2 din proiectul de lege:</p> <p>La definiția de „garanție comercială” nu este clar în ce constă angajamentul vânzătorului sau a producătorului față de consumator, propunem precizarea acestui aspect în normă similar definiției în vigoare.</p>		<p>Nu se acceptă</p> <p>Noțiunea este definită în forma clasică reglementată de actul comunitar. Astfel, <i>garanție comercială</i> - orice angajament din partea vânzătorului sau a unui producător (denumit în continuare „garantul”) față de consumator, prevăzut în certificatul de garanție sau în publicitatea relevantă disponibilă în momentul sau înaintea încheierii contractului, în plus față de obligațiile legale care îi revin vânzătorului referitoare la garanția de conformitate, de a rambursa prețul plătit sau de a înlocui, a repara sau a întreține produsul în orice mod, în cazul în care acestea nu corespund specificațiilor sau oricărei alte cerințe care nu este legată de conformitate.”</p> <p>De menționat că, vânzătorul este în drept să pună la dispoziția consumatorului opțiuni suplimentare decât cele oferite de garanția legală de conformitate, respectiv își asumă angajamentul de realizare a acestora în măsura</p>

		avantajelor opțiune și pe perioada pentru care oferă respectiva garanție comercială.
	La definiția de „serviciu digital” urmează a fi precizat textul „sau de alți utilizatori ai serviciului respectiv”. Având în vedere că norma se referă la schimbul de date în format digital încărcate sau create de consumator, opinăm că este necesar de reglementat clar cine va avea acces la aceste date.	Se acceptă Elemente de precizie în partea reditoare la „sau de alți utilizatori ai serviciului respectiv” vor fi expuse în materialele aferente proiectului.
	La definiția de „prejudiciu adus intereselor colective ale consumatorilor”, menționăm că proiectul nu prevede definiția de „încălcări pe scară largă cu o dimensiune specifică” la care face trimitere această normă, propunem completarea proiectului cu o astfel de definiție.	Se acceptă
	La pct. 3 din proiectul de lege, nu este clar care este necesitatea completării a art. 2 din lege cu alineatele (2 ⁴)-(2 ⁶) care descriu prevederile capitolului VII ² din lege, propunem evaluarea oportunității excluderii acestor alineate.	Se acceptă
	La pct. 5 din proiectul de lege, având în vedere noua redacție propusă de autor, propunem pe final substituirea cuvintelor „astfel de contracte” cu textul „contractele încheiate cu consumatorii”.	Se acceptă
	La pct. 8 din proiectul de lege, la modificarea propusă la art. 13 alin. (7), nu este clară semnificația textului „cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de factori legitimi și obiectivi” și anume în ce constau acești factori.	Nu se acceptă Norma juridică este reglementată în contextul comercializării produselor cu dublu standard de calitate, or, aceasta constă în asimilarea comercializării produselor cu dublu standard de calitate ca acțiune înșelătoare. Astfel, se consideră acțiune înșelătoare orice activitate de comercializare a unui bun ca fiind identic cu un bun comercializat în alte state membre ale Uniunii Europene, deși bunul respectiv are o compoziție sau caracteristici semnificativ diferite, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de factori legitimi și obiectivi probat cu documente concludente. Așadar, comercianții au obligația de a pune la dispoziția consumatorilor informații cu privire la aceste situații, într-un mod care să le permită accesul la acestea, cu privire la diferențierea bunurilor ca urmare a unor factori legitimi și obiectivi, astfel încât această diferențiere să poată fi identificată de către consumatori.
	La pct. 9 din proiectul de lege, observăm că articolul 15 „Răspunderi și sancțiuni pentru utilizarea practicilor comerciale incorecte” se completează cu alin. (9) care prevede o listă de criterii luate în considerare la aplicarea sancțiunilor. În acest sens, remarcăm că din redacția art. 15 în vigoare nu rezultă o delimitare clară a sancțiunilor aplicate pentru practicile comerciale incorecte. Dacă alineatul (9) se referă la acțiunile întreprinse de	Se acceptă (9) La aplicarea sancțiunilor, de către autoritățile de protecție a consumatorilor, sunt luate în considerare următoarele criterii:.....”

	instanțele judecătorești competente sau organul de control în domeniul protecției consumatorului, enumerate la alin. (1) art. 15, urmează a fi precizat acest fapt. La fel, urmează a fi revizuită redacția lit. f) alin. (9) care prevede: „alte circumstanțe agravante sau atenuante în fiecare caz”, prin această redacție înțelegem că alin. (9) se referă, de fapt, la circumstanțele menționate și nu la criteriul de stabilire a unor sancțiuni.	
	La pct. 12 din proiectul de lege, propunem excluderea textului „Fără a aduce atingere articolului 16 ¹ alineatul (7)” propus la alin. (1) art. 18, acesta duce în eroare la interpretarea normei.	Se acceptă
	La același punct, menționăm că alin. (14) urmează a fi dat în redacție nouă având în vedere că se modifică în totalitate prevederile acestuia.	Se acceptă
	La modificarea de la alin. (15) propunem a se păstra pe final și redacția actuală a acestui alineat și anume că suma reducerii prețului la produsele neconforme se stabilește cu acordul ambelor părți (vânzător și consumator).	Se acceptă
	La același punct, la alin. (16 ¹) care prevede că consumatorul poate să își exercite dreptul de a obține încetarea contractului de vânzare-cumpărare, propunem precizarea situațiilor când consumatorul poate veni cu o astfel de solicitare, la fel, atenționăm că în lege se utilizează termenul de „rezoluțiune a contractului”, propunem uniformizarea prevederilor în acest sens, în întreg conținutul proiectului de lege.	Se acceptă
	La pct. 13 din proiectul de lege, la modificarea propusă la art. 18 ² , urmează a fi precizat textul „a unei persoane”, opinăm că redacția în vigoare a acestui articol reglementează mai clar persoanele cărora le revine răspunderea din lanțul de tranzații.	„În cazul în care vânzătorul răspunde față de consumator pentru o neconformitate care rezultă dintr-un act sau o omisiune, inclusiv omisiunea de a oferi actualizări ale produselor care conțin elemente digitale în conformitate cu articolul 16 ¹ alineatul (7), a producătorului sau a unui agent economic în etapele anterioare ale lanțului de tranzații, vânzătorul are dreptul să solicite măsuri corective din partea persoanei sau a persoanelor cărora le revine răspunderea din lanțul de tranzații.”
	La pct. 15 din proiectul de lege, prin care se completează art. 18 ⁴ cu alin (1 ¹), înțelegem că prin termenul de „garanție de durabilitate” autorul se referă la termen de valabilitate/dată de minimă durabilitate definit în Legea privind protecția consumatorilor nr. 105/2003, în cazul în care garanția de durabilitate este o garanție nouă prevăzută de proiectul de lege, propunem definirea acesteia la pct. 2 din proiectul de lege.	Se acceptă parțial Garanția de durabilitate nu este o garanție nouă și nu necesită a fi definită, fiind legată de noțiunea de dată de minimă durabilitate. Precizare: Aceasta este tot o garanție opțională (ex. Garanția comercială), prin care producătorul îi garantează consumatorului că produsul achiziționat își va menține anumite funcții sau standarde pe întreaga perioadă a garanției. O astfel de garanție o putem regăsi adesea la produse electrocasnice sau alte articole electronice, însă nu e o regulă obligatorie.

	La pct. 19 din proiectul de lege, nu este clar care este necesitatea prevederii de la alin. (7) art. 31 care descrie în ce constă capitolul VII ² al proiectului de lege. Propunem evaluarea excluderii acestei prevederi.	Se acceptă
	La pct. 20 din proiectul de lege, la modificarea propusă la art. 33 ¹ alin. (8) lit. b), cuvintele „prezentul regulament” urmează a fi substituite cu cuvintele „prezentă lege”, propunere valabilă și pentru art. 33 ⁹ alin. (1) lit. b), 33 ¹³ alin. (3) lit. c). La alin. (11) de la art. 33 ¹ textul „amenzi administrative” se va substitui cu textul „amenzi contravenționale”. Similar, urmează a fi revăzut textul de „decizie administrativă” de la art. 33 ⁴ alin. (2) lit. b).	Se acceptă
	La pct. 21 din proiectul de lege, și anume la art. 33 ¹⁵ , opinăm că din redacția actuală a proiectului de lege, alin. (11) și (12) par a se contrazice, astfel, alin. (11) prevede că soluționarea extrajudiciară a litigiilor privind protecția consumatorilor este gratuită sau la un cost redus, în același timp, alin. (12) prevede că cheltuielile aferente soluționării extrajudiciare a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor sunt suportate de părți. Propunem revizuirea redacțională, astfel încât să fie clar că aceste cheltuieli țin nu de soluționarea propriu-zisă a litigiului dar de pregătirea documentelor/probelor pentru participarea la această procedură. Acest articol urmează a fi coroborat și cu prevederile art. 33 ¹⁷ alin. (7) care prevede că o entitatea de soluționare alternativă a litigiilor comunică autorității competente inclusiv, comisiunile sale.	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare. Procedura de soluționarea extrajudiciară a litigiilor privind protecția consumatorilor este gratuită. Suplimentar, cheltuielile pentru materialul probator este suportat de către părți în mod corespunzător.
	La art. 33 ¹⁶ alin. (1), în contextul desemnării Ministerul Economiei ca autoritatea competentă, responsabilitatea de elaborarea și promovarea la nivel de stat a politici în domeniul soluționării alternative a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor, propunem revizuirea textului „(în continuare - autoritatea competentă)”, astfel încât această autoritate să fie clar delimitată de celelalte „autorități competente” la care se face trimitere în proiectul de lege.	Se acceptă
Asociația Băncilor din Moldova <i>demersul nr-02-05/121 din 08.06.2023</i>	Propunerea de completare a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 105/2003 cu litera k). Proiectul de lege prevede la art. I punctul 7 completarea dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 105/2003 cu litera k) având următorul conținut: ”să nu refuze prestarea serviciilor fără motive justificate, aduse la cunoștința consumatorului.” În opinia noastră, această dispoziție legală are o formulare mult prea generală, ce poate ridica probleme în planul interpretării și aplicării sale. Formularea propusă nu respectă cerințele de calitate a legii, garanție a principiului statului de drept consacrat de Constituție prin lipsa de previzibilitate a legii. Noțiunea de previzibilitate a legii impune legiuitorului ca normele pe care le edictează să fie clare, precise și ușor de înțeles, fără un conținut echivoc, în corelare cu întreg ansamblul normativ. Noțiunea de ”motive justificate” este neclară, deoarece sfera ei nu se raportează la criterii obiective și cunoscute, în funcție de care atât prestatorul, cât și organele competente și instanțele de judecată să poată evalua caracterul justificat sau nejustificat al refuzului. În acest sens, arătăm că, în domeniul financiar bancar există reglementări legale speciale în privința obligațiilor pe care băncile le au în relația cu consumatorii, relative la obligațiile	se acceptă Au fost efectuate modificările corespunzătoare.

	<p>de informare precontractuală, evaluarea riscurilor, îndeplinirea condițiilor specifice pentru acordarea diferitelor tipuri de servicii bancare, evaluarea bonității clientului, condițiile contractuale specifice de prestare a serviciilor, etc. și care ar putea reprezenta temei pentru un eventual refuz justificat de prestare al serviciilor.</p> <p>Dat fiind că norma juridică se dorește a fi de aplicatie generală, pentru toate sectoarele de activitate și pentru toate raporturile dintre profesioniști și consumatori, criteriul obiectiv în raport cu care se poate aprecia că refuzul este sau nu justificat îl reprezintă chiar dispozițiile legale în vigoare aplicabile în sectorul de activitate sau în materia respectivă în legătură cu care se pune problema de a aprecia natura refuzului.</p> <p>Aceasta înseamnă că posibilitatea de a refuza sau nu serviciul și caracterul justificat sau nejustificat al refuzului trebuie să fie stabilite tot pe baza legii. Față de aceste considerente, rezultă că, în realitate, aportul normativ cu caracter de noutate al textului este scăzut, deoarece nu poate fi conceput decât ca un text de trimitere la celelalte dispoziții legale, astfel încât, chiar și în lipsa lui, oricum soluția ar fi aceeași.</p> <p>De asemenea, din punct de vedere practic, utilitatea acestui text controversat este redusă, deoarece, prin ipoteză, interesul profesioniștilor este acela de a atrage consumatorii ca și clienți, iar nu acela de a-i refuza. Suplimentar, atragem atenția asupra prevederilor art.5 alin.(3) din Legea 308/2017 conform căruia: "(3) În cazul în care nu este posibilă conformarea la cerințele prevăzute la alin. (2) lit. a)–c), entitățile raportoare sînt obligate să nu efectueze nicio activitate sau tranzacție, inclusiv printr-un cont de plăți, să nu stabilească nicio relație de afaceri ori să termine o relație de afaceri existentă și să aibă în vedere transmiterea formularelor speciale privind raportarea activităților sau tranzacțiilor suspecte Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în conformitate cu prevederile art.11. În acest caz, entitățile raportoare sînt în drept să nu explice clientului motivul refuzului." Astfel, exista situații, expres prevăzute de Lege, când Banca în aplicarea acestor clauze este în drept să nu explice consumatorului motivul refuzului.</p> <p>În aceste condiții, solicităm să reevaluați acest text, fie în sensul eliminării lui, fie, dacă se va menține, să aveți în vedere reformularea lui, după cum urmează: "să nu refuze prestarea unui serviciu către un consumator fără un motiv, justificat conform prevederilor legale în vigoare, adus la cunoștința consumatorului, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege în care prestatorul este în drept să nu explice consumatorului motivul refuzului."</p>	<p>MDED în calitate de promotor al mecanismului de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor salută propunerea de creare a unei entități SAL în domeniul financiar. Cu toate acestea, în conformitate cu rigorile normative, orice intenție de creare a unei structuri fie publice, fie privată trebuie argumentată din punct de vedere financiar.</p>
	<p>Propunerile legislative corelative implementării Directivei 2013/11/UE. În ceea ce privește dispozițiile art. I punctul 21 din Proiectul de lege prin care se propune introducerea art. 33¹⁵, alin. (7), în vederea transunerii Directivei 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE, observăm că sfera noțiunii de entitate SAL este foarte largă,</p>	

<p>această calitate putând fi dobândită de orice persoană fizică sau entitate de natură publică sau privată, indiferent de cum este numită sau menționată.</p> <p>Această dispoziție transpune prevederile art. 4 alin. (1) lit. (h) din Directiva 2013/11/UE care prevede că "entitate SAL înseamnă orice entitate, indiferent de cum este numită sau menționată, care este stabilită pe o bază durabilă și oferă soluționarea unui litigiu printr-o procedură SAL și care este înscrisă pe listă în conformitate cu articolul 20 alineatul (2)." Cu privire la sfera noțiunii de entitate SAL, sunt relevante și prevederile punctului (20) din partea introductivă a Directivei privind cu care entitățile SAL sunt extrem de diverse pe teritoriul UE, dar și în interiorul statelor membre, precum și cele ale punctului (24) conform cărora "(...) Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a îndeplini această obligație bazându-se pe entitățile SAL existente cu o funcționare corespunzătoare și adaptând domeniul lor de aplicare, după caz, sau prevăzând crearea de noi entități SAL. Prezența directivă nu ar trebui să aducă atingere funcționării entităților de soluționare a litigiilor existente care activează în cadrul autorităților naționale de protecție a consumatorilor din statele membre, în care funcționarii publici sunt responsabili de soluționarea litigiilor. (...)".</p> <p>De asemenea, din perspectiva cerințelor de independență, integritate și imparțialitate pe care entitățile SAL trebuie să le îndeplinească sunt relevante punctele 32 și 33 din partea introductivă a Directivei, care prevăd astfel: "(32) Independența și integritatea entităților SAL sunt esențiale pentru a câștiga încrederea cetățenilor Uniunii în capacitatea mecanismelor SAL de a oferi soluții într-o manieră echitabilă și independentă. Persoana fizică sau organismul colegial care răspunde de SAL ar trebui să fie independente de toți cei care ar putea avea un interes în rezultatul final și ar trebui să nu se afle într-un conflict de interese care i-ar putea împiedica să ia o hotărâre echitabilă, imparțială și independentă. (33) Persoanele fizice responsabile de SAL nu ar trebui să fie considerate imparțiale decât în cazul în care acestea nu pot fi supuse unei presiuni care, eventual, le influențează comportamentul cu privire la litigiu. Pentru a se asigura independența acțiunilor lor, persoanele respective ar trebui să fie numite pentru o perioadă suficient de lungă și nu ar trebui să primească niciun fel de instrucțiuni de la oricare dintre părți sau de la reprezentanții acestora."</p> <p>Având în vedere aceste exigențe impuse de norma europeană în privința independenței, integrității și imparțialității entităților SAL, considerăm că și dispozițiile legale de implementare ar trebui să răspundă aceluiași deziderat, care, în opinia noastră, s-ar putea realiza prin organizarea entității SAL în cadrul unei autorități publice, care să asigure respectarea acestor exigențe și, în special, imparțialitatea. În ceea ce privește sectorul financiar bancar, trebuie avută în vedere și specificitatea și complexitatea acestui domeniu, precum și impactul pe care serviciile bancare le au asupra consumatorilor. În acest sens, în acord cu prevederile punctului (36) din partea introductivă a Directivei, considerăm că, pentru reușita soluționării alternative a litigiilor în acest sector de activitate, este esențial să existe o structură specializată SAL și ca persoanele fizice</p>	<p>În subsidiar, având în vedere că în oricare stat există cel puțin o entitate SAL în domeniul financiar, reglementarea expresă la nivel de lege nu a fost neapărat obligatorie, întrucât norma generală</p> <p>„(7) Entitățile de soluționare alternativă a litigiilor, care intenționează să dobândească calitatea de entitate SAL în domeniul protecției consumatorilor și să fie incluse pe lista entităților SAL în conformitate cu art. 33¹⁹ alin. (2), notifică autorității competente următoarele: ...” servește ca temelie pentru înființarea ulterioară a unei astfel de structuri SAL.</p> <p>Cu referire la sensul larg al noțiunii remarcăm că actul european reglementează norme minime pentru mecanismul SAL și recomandă evitarea limitării formelor de constituire a unor entități SAL. Suplimentar, în contextul în care s-ar promova structuri SAL create doar de către autoritățile publice se presupune și finatarea acestora îndeosebi din bugetul de stat, fapt ce va constitui impedimente în aceste condiții pentru crearea entităților SAL. Astfel, în scopul de a asigura și a crește interesul față de soluționarea alternativă a litigiilor între un consumator și comerciant, prin proiectul promovat se asigură accesul diferitor sectoare responsabile de protecția consumatorilor și/sau care au tangență cu domeniul respectiv de creare a unei structuri SAL.</p> <p>(46) Pentru a funcționa eficient, entitățile SAL ar trebui să aibă la dispoziție suficiente resurse umane, materiale și financiare. Statele membre ar trebui să decidă cu privire la o formă adecvată de finanțare a entităților SAL pe teritoriul lor, fără a restrânge finanțarea entităților care sunt deja operaționale. Prezența directivă nu ar trebui să aducă atingere posibilității finanțării entităților SAL din fonduri publice sau private sau dintr-o combinație de fonduri publice și private. Cu toate acestea, entitățile SAL ar trebui să fie încurajate să ia în considerare în mod special formele private de finanțare și să utilizeze fonduri publice doar la discreția statelor membre. <u>Prezența</u></p>
--	--

	<p>desemnate din cadrul entității SAL să dispună de expertiza necesară și de o bună înțelegere nu doar a reglementărilor generale în materie juridică, dar și a reglementărilor speciale aplicabile în domeniul financiar bancar. Ca element de legislație comparată, arătăm că o modalitate similară de transpunere a normei europene (o entitate SAL specializată) a fost implementată și în România, prin Ordonanța Guvernului nr. 38/2015 privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți. Potrivit acestui act normativ, în domeniul bancar, entitatea SAL este Centrul de soluționare alternativă a litigiilor (denumit "CSALB"), înscris pe lista notificată Comisiei Europene, organizarea și funcționarea sa fiind stabilite prin același act normativ. În baza competențelor sale legale, CSALB a elaborat Regulamentul de organizare a CSALB și de funcționare a colegiului de conducere din cadrul acestuia, precum și Regulile de procedură SAL. Având în vedere aceste considerente, în opinia noastră, Proiectul de lege trebuie să prevadă că, în materie financiar bancară, soluționarea alternativă a litigiilor ar urma să se realizeze, similar cazului României, de către o structură specializată, care să răspundă exigențelor de imparțialitate, integritate, independență și expertiză în domeniu. Entitatea SAL astfel organizată ar trebui să fie singura entitate de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul financiar-bancar.</p> <p>Temei pentru înființarea, organizarea și funcționarea unei asemenea entități SAL ar urma să servească prezenta Lege iar, după înființare, această structură ar trebui să elaboreze regulamentul propriu de organizare și funcționare, regulamentul de organizare internă și să stabilească condițiile, normele de procedură aplicabile soluționării alternative a litigiilor în domeniul financiar bancar, aria litigiilor ce pot fi supuse procedurilor SAL, precum și criteriile de selecție a membrilor corpului conciliatorilor/mediatorilor/arbitrilor responsabile de SAL. În acest sens, în completarea proiectului de lege urmează a fi avute în vedere următoarele aspecte, pe care le menționăm în acest context pentru a configura, fie și în plan general, modelul acestei entități SAL specializate în soluționarea litigiilor dintre bănci și consumatori. Astfel, pentru asigurarea independenței, imparțialității și transparenței, coordonarea acestei structuri SAL specializate ar putea să aibă o componență care să asigure un just echilibru între interesele consumatorilor și cele ale instituțiilor bancare.</p> <p>În acest sens, s-ar putea avea în vedere constituirea unui colegiului de coordonare din 5 membri desemnați, câte unul, de către următoarele entități: ➤ Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor; ➤ Asociația Băncilor din Moldova; ➤ Banca Națională a Moldovei; ➤ Asociațiile de consumatori care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege; ➤ Un membru independent ales de către ceilalți 4 membri desemnați de autoritățile și entitățile prevăzute anterior. În ceea ce privește condițiile pe care persoanele fizice responsabile de SAL (conciliatori/mediatori/arbitri) ar trebui să le îndeplinească pentru a fi înscrise pe lista entității SAL, ar putea fi avute în vedere și următoarele: ➤ are pregătire juridică sau economică, atestată cu diplomă de licență recunoscută; ➤ justifică o bună reputație, are</p>
--	--

directivă nu ar trebui să aducă atingere posibilității ca întreprinderile sau organizațiile profesionale sau asociațiile de întreprinderi să finanțeze entități SAL.

	<p>expertiză în domeniul financiar-bancar și probează exercitarea unei activități juridice (sau economice) de cel puțin 10 ani; ➤ este independentă față de părțile în litigiu, respectiv nu este remunerată, nu primește foloase direct sau indirect de la acestea și nu se află într-o poziție divergentă sau părtinitoare cu vreuna dintre ele la momentul desemnării.</p> <p>În concluzie, față de considerentele expuse, propunerea noastră este de completare a Proiectului de lege cu un text nou, care să fie introdus după art. 33¹⁷ și să aibă în cuprins reglementările evocate supra. Suplimentar, cu referire la procedura de soluționare alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor, înem să menționăm că în opinia noastră, prevederile Capitolului VII2 nu sunt destul de explicite referitor la caracterul de obligativitate a unei Hotărâri emise de SAL. 1) Astfel, art. 33¹⁵, alin. 5) menționează că – "Prezentul capitol nu aduce atingere dreptului consumatorilor de a se adresa instanțelor judecătorești competente". Din prevederile citate s-ar putea interpreta că consumatorul poate decide dacă apelează la o procedură SAL sau decide să se adreseze instanței de judecată pentru a soluționa diferendul apărut. Din prevederile ulterioare ale Cap. VII2 însă nu reiese pe deplin clar dacă o hotărâre SAL este obligatorie pentru părți sau în ce circumstanțe aceasta poate fi contestată în instanța de judecată.</p>	<p>În această ordine de idei, alin.(10) al aceluiași articol 33¹⁵ prevede că "O procedură SAL înseamnă o procedură aplicată de o entitate de soluționare alternativă a litigiilor, care propune sau impune o soluție sau reunește părțile în scopul de a facilita o soluție amiabilă". Respectiv, din textul citat se poate deduce că soluția poate fi propusă sau impusă părților, în dependență de voința părților și deciziile luate de acestea.</p> <p>În același timp însă lasă loc de interpretare și prevederile art. 33²⁴, alin. (13) care stipulează că: " (13) Un acord care rezultă dintr-o soluționare alternativă a litigiilor este obligatoriu pentru părțile în litigiu. Posibilitatea părților în litigiu de a aduce aceeași problemă în fața unei instanțe nu este afectată de acest lucru." Prevederea citată e confuza și nu permite a înțelege este totuși un acord obligatoriu pentru părți sau aceeași problema poate fi adusă ulterior în fața instanțelor de judecată. Ulterior la alin. (16), (17), (18) a articolului citat întâlnim următoarele formulări -- "(16) În cadrul procedurilor SAL care vizează soluționarea litigiului prin impunerea unei soluții, aceasta poate fi obligatorie pentru părți..."; - "(17) Entitățile SAL se asigură că părțile își dau acordul cu privire la caracterul obligatoriu al soluției." - "(18) În cazul în care, procedurile SAL prevăd că rezultatul acestora devine obligatoriu pentru comerciant..." - "(19) În cazul în care părțile acceptă soluția propusă, precum și în cazul soluției impuse, entitatea SAL emite o hotărâre motivată, iar, în cazul în care părțile nu acceptă soluția propusă, entitatea SAL emite o încheiere care cuprinde descrierea faptelor, soluția propusă și decizia părților." - "(20) În cazul în care comerciantul nu acceptă soluția propusă, entitatea SAL informează consumatorul, prin încheiere, despre mecanismele de atac administrative, respectiv judiciare la care poate recurge pentru soluționarea litigiului." Pentru ca la alin. (21) să se specifice că "(21) Hotărârea, respectiv încheierea se comunică părților în termen de 15</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Modificările corespunzătoare vor fi abordate în cadrul elaborării proiectului de modificare a unor act normative care vizează aducerea în concordanță a legislației.</p> <p>Cu referire la caracterul confuz al unor norme se propune punerea în discuție a interpretării normelor potențial confuze în cadrul ședinței de consultare publică a proiectului de lege promovat.</p>
--	--	---	---

	<p>zile calendaristice de la adoptare și produce efecte de la data comunicării. Acestea pot fi atacate la instanța de judecată competentă.”</p> <p>O altă prevedere care crează confuzie o găsim la art. 33³⁰, alin 4, lit. c), care menționează că – ”Entitățile SAL pot refuza instrumentarea unui anumit litigiu din următoarele motive:</p> <p>c) litigiul este sau a fost analizat anterior de către o altă entitate SAL sau de către o instanță judecătorească.” Această formulare este confuză, ori nu este clar ce se înțelege prin alocuțiunea – ”litigiul este sau a fost analizat anterior de către o altă entitate SAL sau de către o instanță judecătorească,” faptul că părțile s-au adresat instanței de judecată sau SAL, sau că există o hotărâre de judecată definitivă și irevocabilă sau că dispun de o hotărâre obligatorie emisă de către un SAL? În același timp nu este clar cum se vor plia modificările propuse la lege cu normele Codului de Procedură Civilă. Considerăm că normele Codului de Procedură Civilă ar trebui să conțină prevederea ce ar stipula în ce caz o hotărâre/încheiere SAL ar putea fi contestată în instanța de judecată și în ce caz instanța va refuza în primirea cererii de chemare în judecată în privința unui litigiu ce a fost examinat de o entitate SAL. În speranța că propunerile noastre vor contribui la îmbunătățirea cadrului normative și că vor fi avute în vedere la adoptarea proiectului de lege, vă asigurăm de întreaga noastră disponibilitate de colaborare.</p>
<p>Camera de Comerț și Industrie <i>Demers nr.317-03/14 din 20.03.2023</i></p>	<p>Având în vedere cele stipulate în Proiectul de Lege privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum, considerăm că proiectul respectiv nu este oportun și poate să împiedice aplicarea medierii în materie civilă/ comercială în Republica Moldova.</p> <p>În sprijinul celor expuse, menționăm următoarele:</p> <p>1. Proiectul de lege vizat nu ține cont de mecanismele SAL deja existente în Republica Moldova: medierea și arbitrajul. Mecanismele SAL reglementate în Republica Moldova, cu precădere medierea, sunt suficiente în domeniul protecției consumatorilor, or potrivit prevederilor art. 28 din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere:</p> <p>(1) <i>Pot fi supuse medierii litigiile în domeniul protecției consumatorilor în cazul în care consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unor produse sau servicii defectuoase, nerespectarea clauzelor contractuale ori a garanțiilor acordate, existența unor clauze abuzive cuprinse în contractul încheiat între consumator și agentul economic ori încălcarea altor drepturi stabilite de legislația privind protecția consumatorilor.</i></p> <p>(2) <i>Asociațiile obștești pentru protecția consumatorilor pot fi înregistrate în calitate de organizații de mediere și/sau acreditate în calitate de furnizori de formare, în condițiile prezentei legi.</i></p> <p>(3) <i>Standardele de formare continuă a mediatorilor în domeniul protecției consumatorilor se elaborează și se aprobă de către Consiliu, cu consultarea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.</i></p> <p>2. Promovarea medierii ca o instituție alternativă de soluționare a litigiilor de asemenea este prevăzută și promovată prin acte europene, care reglementează domeniul și încurajează medierea:</p>
	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul de lege prevede:</p> <p>„Articolul 33¹⁵. Dispoziții generale privind soluționarea alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor</p> <p><i>(3) Prezentul capitol nu aduce atingere Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere.</i></p> <p>În plus, propunerea normativă nu exclude posibilitatea mediatorilor de a exercita activități de soluționare alternativă a litigiilor în sensul reglementat de proiectul de lege în speță.”</p> <p>Ațiunea de reglementare a mecanismelor de soluționare extrajudiciară a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor reprezintă un angajament al RM în contextul armonizării legislației naționale la cele comunitare. Prin urmare observații legate de lipsa acestei reglementări în legislația națională este reparată atât prin Opinia Comisiei Europene pe marginea cererii de aderare a RM la UE cât și Recomandarea nr. 1/2022 A Consiliului de Asocieri UE-Republica Moldova din 22 august 2022 privind Programul de asociere UE-Republica Moldova [2022/1997] prevede pentru capitolul protecția consumatorilor:</p>

<http://www.mediere.ro/wp-content/uploads/2015/01/2-Recomandarea-Comisiei-din-4-aprilie-2001.pdf>
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32008L0052#nr3-L_2008136RO.01000301-E0003.pdf

3. Medierea în Republica Moldova a avut un parcurs de instituire și formare timp de 15 ani. În această perioadă de timp au fost instruite prin formare inițială și continuă mii de persoane dintre care au dobândit calitatea de mediator circa 1000 de persoane. Totodată, a fost creat Consiliul de mediere care promovează medierea ca modalitatea de soluționare alternativă a litigiilor, implementează politicile în domeniul medierii, organizează activitatea mediatorilor în conformitate cu standardele aprobate de Consiliul atât de formare inițială și continuă a mediatorilor cât și de calitate a serviciilor de mediere.

4. Statistică de litigii soluționate pe calea medierii în Republica Moldova demonstrează că recurgerea la medierea ca metodă de SAL este în creștere în Republica Moldova. Mai mult ca atât, predomină numărul litigiilor din domeniul civil și comercial. Datele pot fi accesate la linkul <https://mediere.gov.md/ro/documents-terms/date-statistice>.

5. Entitatea SAL, potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) din proiectul de lege vizat, se stabilește soluționarea extrajudiciară a litigiilor contractuale în materie de consum cu un comerciant referitor la un produs sau serviciu prin intervenția unei entități de soluționare alternativă a litigiilor, care propune sau impune o soluție sau reunește părțile în scopul de a facilita o soluție amiabilă. Dacă analizăm această normă, constatăm că această entitate de soluționare alternativă a litigiilor poate fi medierea sau arbitrajul, instituții deja bine formate cu activitate reglementată și nu este necesar și oportun de a crea instituții noi.

6. Promovarea haotică a alternativelor de soluționare a litigiilor va determina stoparea în dezvoltarea lor. Medierea și-a găsit rolul și locul în sistemul alternativelor de soluționare a litigiilor în Republica Moldova, numărul de medieri este în creștere, având o rată de succes (raportul dintre numărul de contracte de mediere și tranzații) de 98%. Astfel urmează de consolidat eforturile de promovare a medierii în materie de consum, iar litigiile vor fi soluționate prin mediere cu costuri reduse, în termeni rezonabile.

7. Totodată, considerăm că proiectul de lege vizat prevede o procedură complicată și costisitoare, comparativ cu medierea care e un proces flexibil. Entitățile SAL vin să complice soluționarea litigiilor în domeniu, similar a medierii judiciare excluse recent, ca ineficientă, din Codul de procedură civilă a Republicii Moldova.

8. Cât privește art. 4, care stabilește condițiile de înființare a entităților SAL și presupune că finanțarea entităților SAL se poate face din fonduri publice, private sau mixte, înținem să menționăm că această impune finanțarea din bugetul de stat. În așa condiții, apreciem că instituționarea SAL cu finanțare din buget este complet inutilă, având în vedere deficitul bugetar. Numărul de petiții adresate Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și instanțelor este foarte mic pentru a crea entități noi finanțate din buget. SAL aflate la autogestiune nu pot exista cu tarife minime cum se propune în proiectul de lege.

- ajungerea la un acord asupra adăugării Directivei 2013/11/UE privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum (Directiva privind SAL în materie de consum) pe lista acquis-ului UE în materie de protecție a consumatorilor cu care trebuie să se realizeze alinierea...
 De asemenea, observații similare se găsesc în raportul EU4Digital: supporting digital economy and society in the Eastern Partnership, QUESTIONNAIRE FOR ECOMMERCE LEGAL FRAMEWORK ASSESSMENT IN MOLDOVA, Doc version: 1.00, Date: 18 April 2023

	<p>9. Totodată, remarcăm că, autorul proiectului nu a prezentat analiză suficientă și clară a impactului de reglementare, cum prevede Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, fezabilitatea acestui act este nedovedită și îl considerăm inoportun.</p> <p>Unele propuneri ce țin de redactare:</p> <p>La art. 13 alin.(1) lit. g) se propune substituirea cuvântului „competințele” cu cuvântul „competențele”.</p> <p>La art. 13 alin.(5) urmează a fi reformulat și indicat corect „spre aprobare autorității publice” sau „pentru aprobare autorității publice”, or la moment este indicat greșit „se prezintă spre pentru aprobare”.</p> <p>La art. 14 alin. (6) se propune reformularea lit. b) și anume „proceduri în vederea verificării întreprinderii măsurilor corective, care au fost puse în seama agenților economici”.</p> <p>La art. 19 alin. (3) se propune a indica corect „acțiunii care urmează a fi luate”, la moment este indicat cuvântul „luat”.</p> <p>În textul proiectului de lege se indică „informează Comisia Europeană”, „desemnate de Comisia Europeană”, care urmează a fi substituită cu „autoritatea competentă desemnată de către Republica Moldova”.</p>	
Comisia Națională a Pieței Financiare <i>Demers nr. 02-4/85 din 13.01.2023</i>	<p>1. La pct. 12 din proiect modificarea aferentă art. 18³ alin. (3) urmează a fi revizuită, or textul „deficiențele apărute la produsul vândut” se conține în art. 18⁵ alin (3) din Lege.</p> <p>2. La pct. 16 din proiect modificarea aferentă art. 28 urmează a fi revizuită, or textul „art. 712-7204” se conține în art. 28¹ din Lege.</p> <p>3. Pentru a extinde spectrul de autorități abilitate cu punerea în aplicare a legislației privind protecția consumatorilor, ce pot înființa entități de soluționare alternativă a litigiilor în domeniile lor de competență se propune expunerea alin. (3) din art. 33¹⁷ (proiect) în următoarea redacție: ”(3) Autoritățile publice abilitate cu punerea în aplicare a legislației privind protecția consumatorilor pot înființa entități SAL în domeniile lor de competență.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
	<p>Comunică despre lipsa obiectivelor și susține proiectul hotărârii de Guvern prezentat spre examinare/ avizare, privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, (număr unic 151/MDED/2023).</p>	<p>-----</p>
	<p>Comunică lipsa propunerilor de modificare și completare.</p>	<p>-----</p>
Agencia Medicamentului și dispozitivelor medicale <i>Demers nr. RG02-001472 din 30.03.2023</i>		
Agencia Națională pentru Sănătate Publică <i>Demers nr.01-20/2-1410 din 07.04.2023</i>		
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova	<p>Ținem să menționăm că, urmare a analizei proiectului hotărârii propus spre avizare, CNPDCP nu a reținut din conținutul art. 33¹ pct. 13, care date ale comerciantului vor fi publicate și dacă acestea reprezintă date cu caracter personal.</p> <p>Or, conform art. 3 al Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, date cu caracter personal reprezintă orice informație referitoare la o persoană</p>	<p>Se acceptă</p>

<i>demersul nr. 04-01/817 din 28.03.2023</i>	fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal). Persoana identificabilă este persoana care poate fi identificată, direct sau indirect, prin referire la un număr de identificare sau la unul ori mai multe elemente specifice identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale Totodată, potrivit art. 4 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 133/2011, datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sînt colectate și/sau prelucrate ulterior. În același timp, urmează a fi menționat că, datele care vizează persoane juridice nu constituie date cu caracter personal. În această ordine de idei, în vederea excluderii caracterului arbitral și excesiv al normei juridice, propunem autorului proiectului indicarea expresă și exhaustivă a datelor privind identitatea comerciantului, care se intenționează a fi publicate.	
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor <i>Demers nr. 10-1220 din 24.03.2023</i>	Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor	
Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală <i>Demersul nr. 424 din 23.03.2023</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.	
AO „Pro Cons” <i>Demers fn din 29.03.2023</i>	1) În cuprinsul textului proiectului Legii se regăsesc noțiuni și sintagme care nu se regăsesc în alte reglementări legale, și care nu sunt definite nici prin noile reglementări propuse, cum ar fi: garanție de durabilitate, penalități cu titlu cominatoriu, anchetă penală etc. 2) În cuprinsul textului proiectului Legii se regăsește definită o nouă sintagmă, cea de piață online, cu toate acestea, legislația actuală deja prevede definiții diferite ale comerțului electronic, iar îmbunătățirile aduse la Legea nr.105/2003 urma să clarifice	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Remarcăm că, actul normativ nu este dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora.</p> <p>Garanția de durabilitate nu este o garanție nouă și nu necesită a fi definită, fiind legată de noțiunea de dată de minimă durabilitate. Aceasta este tot o garanție opțională (ex. garanția comercială), prin care producătorul îi garantează consumatorului că produsul achiziționat își va menține anumite funcții sau standarde pe întreaga perioadă a garanției. O astfel de garanție o putem regăsi adesea la produse electrocasnice sau alte articole electronice, însă nu e o regulă obligatorie.</p> <p>„penalități cu titlu cominatoriu” s-a exclus din textul proiectului.</p> <p>În scopul unificării terminologice termenul „anchetă penală” a fost substituit cu termenul de „o acțiune de urmărire penală”.</p> <p>S-a luat act</p>

<p>aceste aspecte, dar nicidecum să introducă o nouă definiție. Astfel, în Republica Moldova comerțul electronic este reglementat de Legea nr. 284/2004 privind comerțul electronic, precum și de Codul Civil. Conform legislației, comerțul electronic reprezintă activitatea de întreprinzător desfășurată de către persoane fizice sau juridice de vânzare a bunurilor, executare a lucrărilor sau prestare a serviciilor, care este efectuată cu utilizarea comunicărilor electronice și/sau a contractelor electronice. Totodată, contractele în comerțul electronic pot fi încheiate sub formă de contract electronic, în conformitate cu prevederile Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic sau sub altă formă, cu utilizarea mijloacelor electronice. De asemenea, față de contractele încheiate în cadrul comerțului electronic se aplică legislația civilă. Concomitent, odată cu modificările operate în Codul civil prin Legea nr.133 din 15.11.2018, au fost clarificate multe aspecte privind forma electronică a actului juridic, contractului. Astfel, conform art. 318 Cod civil, actul juridic are formă electronică dacă se cuprinde într-un document electronic care întrunește condițiile legii. Tot în acest articol legiuitorul a identificat și tipurile semnăturii electronice care pot fi aplicate unui document electronic, gradul de protecție al fiecărui tip și valoarea juridică. Actul juridic în format electronic este asimilat cu actul juridic încheiat în formă scrisă, indiferent de tipul de semnătură utilizat care este prevăzut de lege, dacă prin acordul părților nu se prevede utilizarea unui anumit tip de semnătură, precum și în alte cazuri prevăzute de lege. La art. 319 Cod civil se reglementează actul juridic încheiat prin utilizarea de mijloace electronice, astfel de fapte se reușește să rezolve cazuri întâlnite în practica de încheiere a contractelor prin mijloace electronice, în care subiectul de drept nu utilizează semnătură electronică, inclusiv unele cazuri de procurare a produselor online sau de luare cu împrumut a mijloacelor bănești. În acest sens legiuitorul s-a expus că actul juridic încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, pe care persoana nu l-a încheiat prin semnătură electronică prevăzută de art.318 alin.(3) Cod civil, se prezumă că consimțământul este al acelei persoane până când ea nu contestă existența lui. În același sens, legiuitorul a venit și cu o definiție nouă dată contractelor la distanță (art. 1013 Cod civil), și anume: orice contract negociat sau încheiat între un profesionist și un consumator în cadrul unui sistem de vânzări sau de prestări de servicii la distanță organizat, fără prezența simultană a profesionistului și a consumatorului, cu utilizarea exclusivă a unui sau a mai multor mijloace de comunicare la distanță, până la și în momentul în care este încheiat contractul, inclusiv orice comandă făcută de consumator care produce efecte obligatorii asupra lui. Totodată, în cuprinsul Hotărârii de Guvern nr. 931/2011 cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul, se prevede că MAGAZIN ON-LINE (VIRTUAL) este pagină-web, prin intermediul căreia se efectuează publicitatea unui produs sau serviciu, se acceptă comenzile de cumpărare și care oferă utilizatorului posibilitatea de a alege modalitatea de achitare, precum și metoda de primire a mărfii.</p> <p>Prin urmare, considerăm că nu este necesară introducerea noțiunii de comerț electronic în cuprinsul Legii nr. 105/2003.</p>	<p>Mențiune: Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul electronic definește noțiunea de comerț electronic: „<i>comerț electronic</i> – activitate de comerț, care presupune vânzarea bunurilor, executarea lucrărilor și/sau prestarea serviciilor, desfășurată prin intermediul mijloacelor electronice, mijloacelor de comunicație la distanță, contractelor încheiate la distanță.”</p> <p>În scopul armonizării corespunzătoare noțiunea de piață online se definește în proiectul de lege, întrucât este distinctă de cea de comerț electronic:</p> <p>„<i>pieță online</i> - un serviciu care utilizează software, inclusiv un site de internet sau o parte a unui site de internet sau o aplicație gestionată de către comerciant sau în numele acestuia, care le permite consumatorilor să încheie contracte la distanță cu alți comercianți sau consumatori.”</p>
---	---

3) Considerăm necesar introducerea unor noi prevederi în Legea nr.105/2003 prin care să se impună introducerea în contractele încheiate cu consumatorii, a clauzelor prin care recreditarea neconformităților apărute la produse să poată fi soluționate doar prin procedura soluționării alternative a litigiului, în afara instanțelor judecătorești, pentru a ușura procesul.	Nu se acceptă Prezența propunere îngrădește accesul la justiție a consumatorilor, reprezentând în esență o clauză abuzivă.
4) De asemenea, dat fiind faptul că de-a lungul anilor au existat numeroase opinii atât din partea autorităților publice cât și din partea comercianților, cu privire la aplicabilitatea prevederilor art. 19 din Legea nr.105/2003 în privința achizițiilor efectuate în afara spațiilor comerciale, considerăm oportun a introduce în proiectul Legii o nouă prevedere prin care să fie stipulat că pentru dreptul de revocare a contractului la distanță sau a contractului negociat în afara spațiilor comerciale se exercită în temeiul prevederilor Codului civil, și că în cazul lor, nu se aplică prevederile art. 19 din Legea nr.105/2003. Asta deoarece, la art. 19 din Legea nr.105/2003 se prevede că consumatorul este în drept să ceară vânzătorului, în unitatea de comerț de unde a fost procurat în termen de 14 zile, înlocuirea unui produs nealimentar de calitate corespunzătoare cu un produs similar celui procurat dacă acest produs nu-i convine ca formă, gabarite, model, mărime, culoare sau dacă nu-l poate utiliza conform destinației din alte cauze, cu efectuarea, în cazul diferenței de preț, a recalculului corespunzător. Pe când, conform prevederilor art. 1052 Cod civil, dispozițiile secțiunii cu privire la dreptul de revocare a contractului se aplică în măsura în care dispozițiile speciale privitoare la dreptul de revocare a unor anumite tipuri de contracte încheiate cu consumatorii nu prevăd altfel. Prin urmare, în cazul contractelor la distanță sau a contractelor negociate în afara spațiilor comerciale, legiuitorul a oferit un șir de drepturi mai ample, anume din considerentul că, spre deosebire de contractele încheiate în spațiile comerciale, consumatorul nu a putut vedea în prealabil produsele. Printre drepturile mai ample de care poate dispune consumatorul care a încheiat un contract la distanță sau un contract negociat în afara spațiilor comerciale se pot enumera: consumatorul nu este obligat să justifice decizia de revocare; în cazul în care profesionistul nu a transmis consumatorului informațiile privind dreptul de revocare conform art. 1015 alin. (1) lit. b) Cod civil, termenul de revocare expiră la 12 luni de la sfârșitul termenului inițial de revocare stabilit în conformitate cu dispozițiile art. 1054 alin. (2) și art. 1060 alin. (1) Cod civil; în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale potrivit cărora bunurile sînt livrate la domiciliul consumatorului la momentul încheierii contractului, profesionistul preia bunurile pe cheltuiala sa dacă acestea, prin natura lor, nu pot fi restituite în mod normal prin poștă; consumatorul este responsabil doar în ceea ce privește diminuarea valorii bunurilor ce rezultă din manipularea acestora, alta decât cea necesară pentru determinarea naturii, caracteristicilor și modului de funcționare a bunurilor. Pentru a stabili natura, caracteristicile și modul de funcționare ale bunului, consumatorul este obligat să-l mănuiască și să-l inspecteze cu grija necesară, în același mod în care i s-ar permite să o facă într-un spațiu comercial; precum și alte drepturi.	Nu se acceptă Propunerea înaintată nu este pe deplin fundamentată iar raționamentele expuse nu conturează în sine necesitatea de îngrădire a unor drepturi ale consumatorilor față de achizițiile fie în formă fizică sau la distanță.

	<p>5) Suplimentar, prin pct. 9 din proiectul de hotărâre se introduc modificări asupra art. 15 din Lega 105/2003, însă în continuare, nici proiectul de hotărâre, nici Lega nu stabilește un mecanism prin care consumatorul poate solicita aceste măsuri de remediere. Respectiv, pentru a putea beneficia de acest drept în contextul art. 15 alin. (6)-(9) din Lega 105/2003, considerăm oportun a introduce în cuprinsul proiectului de hotărâre și prevederi specifice cu referire la autoritatea competentă să emită aceste decizii de remediere, dar și modalitatea de emitere a acestor acte administrative.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Se remarcă art.11a al Directivei 2005/29/CE</p> <p>Articolul 11a Măsuri reparatorii</p> <p>(1) Consumatorii afectați de practicile comerciale neloiale au acces la măsuri reparatorii proporționale și efective, printre care și despăgubiri pentru prejudiciul suferit de consumator și, dacă este cazul, reducerea prețului sau încetarea contractului. Statele membre pot stabili condițiile de aplicare și efectele acestor măsuri reparatorii. Statele membre pot lua în considerare, după caz, gravitatea și natura practicii comerciale neloiale, prejudiciul suferit de consumator și alte circumstanțe relevante. (2) Aceste măsuri reparatorii nu au impact asupra aplicării altor măsuri reparatorii aflate la dispoziția consumatorilor în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern.</p> <p>Suplimentar, conform art.27 (3) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor are următoarele atribuții principale:</p> <p>k) constată contravenții, examinează cauze contravenționale și aplică sancțiuni în conformitate cu prevederile Codului contravențional;</p> <p>l) emite decizii de remediere, înlocuire, restituire a contravalorii produsului, serviciului necorespunzător, conform art.18, 18¹ și 18⁵, ce urmează a fi executate în termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data recepționării de către agentul economic;</p> <p>m) emite decizii de încetare a practicilor comerciale incorecte;</p> <p>n) emite decizii de interzicere a practicilor comerciale incorecte, chiar dacă acestea nu au fost aplicate, dar acest lucru este iminent;</p> <p>o) solicită informații privind măsurile întreprinse de către agenții economici în vederea remedierii neajunsurilor depistate;</p>
	<p>6) Cu privire Capitolul VIII din proiectul de hotărâre ce prevede cooperarea privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor menționăm că salutăm inițiativa autorilor, însă atragem atenția că instituirea cooperării prin intermediul Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător va reprezenta o piedică în exercitarea sarcinilor propuse prin acest capitol. De asemenea, solicităm să fie exclusă sintagma „competențele minime de anchetă”, or, prin noțiune de „control” care</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p> <p>În partea ce ține de aducerea în concordanță a prevederilor legate cooperarea privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor și a reglementărilor referitoare la controale</p>

<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</p> <p><i>Demers nr. 06-01/1180 din 22.03.2023</i></p>	<p>presupune totalitatea acțiunilor de verificare a respectării de către persoanele supuse controlului a prevederilor legislației, realizate de un organ abilitat cu funcții de control sau de un grup de instituții similare, legiuitorul deja a stabilit definiția pentru acțiunea unei autorități competente de verificare a respectării legislației de către un profesionist</p>	<p>Art.33¹ în sensul proiectului ide lege promovat stipulează: „ (6) Controlul de stat în domeniul protecției consumatorilor asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”</p>
<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</p> <p><i>Demers nr. 06-01/1180 din 22.03.2023</i></p>	<p>Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (număr 151/MDED/2023), remis spre avizare de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE/Agenția) intervine cu următoarele obiecții și propuneri.</p> <p>1. La pct.4 al proiectului de lege, autorul propune completarea art. 3 al Legii nr. 105 din 13.03.2003cu alineatul (3) cu următorul conținut: <i>„(3) În absența unor dispoziții contrare, în cazul în care o dispoziție a legii se află în contradicție cu o dispoziție prevăzută într-un alt act normativ și privește proceduri referitoare la căile de atac extrajudiciare inițiate de un consumator împotriva unui comerciant, dispoziția din prezenta lege prevalează.”</i> Considerăm că, alineatul menționat mai sus nu este suficient de clar și concis. Autorul urmează să reformuleze norma citată, astfel ca sensul prevederii date să fie clară pentru destinatar, pentru a evita eventualele contradicții și pentru a nu crea interpretări eronate și neuniforme.</p> <p>Astfel, dispoziția normei date propune soluționarea unui eventual conflict între prevederile unor legi (fără a se specifica care „dispoziție a legii” și „alt act normativ”), ca în final să se menționeze aplicabilitatea dispozițiilor Legii nr. 105/2003, dispoziția din prezenta lege prevalează”, indicând drept soluție în cazul procedurilor de atac extrajudiciare inițiate de către un consumator.</p> <p>În același timp, aplicabilitatea normei propuse spre completare ar fi condiționată de lipsa unor dispoziții contrare („în absența unor dispoziții contrare”). La caz, urmează a fi reformulată fraza dată pentru a atinge scopul propus de autor.</p> <p>Totodată trebuie să menționăm că, prevederile mai multor legi sectoriale (Legea nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale), care conțin norme referitoare la modul de examinare a reclamațiilor consumatorilor, diferă de normele prevăzute în Legea nr. 105/2003.</p> <p>Conform art. 92 alin. (1) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, <i>întreprinderile electroenergetice examinează reclamațiile consumatorilor finali, utilizatorilor de sistem în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea reclamației.</i></p> <p>De asemenea art. 110 alin.(1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale statuează că, <i>întreprinderile de gaze naturale examinează reclamațiile consumatorilor finali, utilizatorilor de sistem în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la înregistrarea reclamației.</i></p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Norma statuează aplicabilitatea în partea ce ține de <i>căile de atac extrajudiciare</i> inițiate de un consumator împotriva unui comerciant.</p> <p>Suplimentar, menționăm că normată a fost reformulată cu următorul cuprins: <i>„3) În cazul în care prezenta lege nu prevede altfel, iar o dispoziție a prezentei legi se află în contradicție cu o dispoziție prevăzută într-un alt act normativ și privește proceduri referitoare la căile de atac extrajudiciare inițiate de un consumator împotriva unui comerciant, dispoziția din prezenta lege prevalează.”</i></p>

	<p>În același timp, art. 10 lit. h' al Legii nr. 105/2003, stabilește termenul de soluționare a reclamațiilor consumatorului într-o perioadă de timp care nu poate depăși 14 zile calendaristice.</p> <p>Prin urmare, se observă călegile sectoriale stabilesc prevederi/termene diferite de soluționare a reclamațiilor consumatorilor, comparativ cu Legea nr. 105/2003.</p> <p>Conform prevederilor art. 3, alin. (1) lit. d), f) și alin. (4) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, principiile activității de legiferare sunt oportunitatea coerenței, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice, precum și respectarea ierarhiei actelor normative.</p> <p>Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care:</p> <p>a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune; b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.</p> <p>În continuare art. 5 alin. (1) și (3) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, în funcție de caracterul lor, normele juridice se împart în generale, speciale și derogatorii.</p> <p>Normele juridice speciale sînt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de rapoorturi sociale sau subiecți strict determinați. <u>În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.</u></p> <p><u>În aceste condiții, normele prevăzute de Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică. Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și alte legi sectoriale în acest sens, sunt norme speciale, care prin prisma prevederilor art. 5 alin. (3) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, se aplică în mod prioritar, față de normele generale ale Legii nr. 105/2003 cu privire la protecția consumatorului.</u></p>	
	<p>În scopul respectării prevederilor art. 5 alin. (3) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, autorul proiectului urmează să înlăture toate divergențele din normele art. 3 alin. (3) și art. 10 lit. h' al Legii nr. 105/2003, pentru a nu admite încălcarea drepturilor consumatorilor, dar și a operatorilor/prestatorilor de servicii, deoarece art. 32 al Legii nr. 105/2003 prevede sancțiuni calculate procentual pentru fiecare zi de întârziere/depășire a termenului legal de soluționare a reclamației consumatorului.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>3) În cazul în care prezenta lege nu prevede altfel, iar o dispoziție a prezentei legi se află în contradicție cu o dispoziție prevăzută într-un alt act normativ și privește proceduri referitoare la căile de atac extrajudiciare inițiate de un consumator împotriva unui comerciant, dispoziția din prezenta lege prevalează.”</p> <p>Prin urmare, subliniem că norma se aplică doar căilor de atac, întrucît propunerile normative în contextul proiectului în speță în partea ce ține de soluționarea extrajudiciară a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor prevalează</p>

	La pct. 8, art. 13 alin 11 ¹ de exclus fraza „legea privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online”, deoarece în legislația Republicii Moldova nu se regăsește legea menționată. Prin urmare, este necesar să se indice legea unde sunt definite astfel de noțiuni în legislația națională, sau în genere să fie exclus din proiect.	Se acceptă
	La art. 16 ¹ alin. (5), lit. a) după cuvântul „vânzare” considerăm necesar și oportun de completat cu cuvântul „cumpărare”.	Se acceptă
	La pct. 21, Capitolul VII ¹ , art. 33 ¹⁵ , alin.(2) prevederile dispoziției date sunt analogice celor de la art. 3 alin. (3) și urmează a fi reformulate de către autor, pentru a evita conflictul dintre normele juridice generale și speciale, precum și incertitudinile în aplicarea actului normativ.	Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare pentru evitarea dublărilor și a interpretării eronate a prevederii normative.
Consiliul de mediere <i>Demersul nr. 05/13 din 20.03.2022</i>	<p>Consiliul de mediere <i>consideră în partea ce vizează introducerea SAL, proiectul respectiv nu este oportun și poate să împiedice aplicarea medierii în materie civile/comerciale în Republica Moldova.</i></p> <p>În sprijinul poziției exprimate, menționăm următoarele:</p> <p>1. Proiectul de lege vizat nu ține cont de mecanismele SAL deja existente în Republica Moldova: medierea și arbitrajul. Mecanismele SAL reglementate în Republica Moldova, cu precădere medierea, sunt <i>suficiente</i> în domeniul protecției consumatorilor, or potrivit prevederilor art. 28 din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere:</p> <p>(1) <i>Pot fi supuse medierii litigiile în domeniul protecției consumatorilor în cazul în care consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unor produse sau servicii defectuoase, nerespectarea clauzelor contractuale ori a garanțiilor acordate, existența unor clauze abuzive cuprinse în contractul încheiat între consumator și agentul economic ori încălcarea altor drepturi stabilite de legislația privind protecția consumatorilor.</i></p> <p>(2) <i>Asociațiile obștești pentru protecția consumatorilor pot fi înregistrate în calitate de organizații de mediere și/sau acreditate în calitate de furnizori de formare, în condițiile prezentei legi.</i></p> <p>(3) <i>Standardele de formare continuă a mediatorilor în domeniul protecției consumatorilor se elaborează și se aprobă de către Consiliu, cu consultarea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.</i></p> <p>2. Promovarea medierii ca o instituție alternativă de soluționare a litigiilor de asemenea este prevăzută și promovată prin acte europene, care reglementează domeniul și încurajează medierea:</p> <p>http://www.mediere.pro/wp-content/uploads/2015/01/2-Recomandarea-Comisiei-din-4-aprilie-2001.pdf</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul de lege prevede:</p> <p>„Articolul 33¹⁵. Dispoziții generale privind soluționarea alternativă a litigiilor privind protecția consumatorilor</p> <p>(3) <i>Prezentul capitol nu aduce atingere Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere.</i></p> <p>În plus, propunerea normativă nu exclude posibilitatea mediatorilor de a exercita activități de soluționare alternativă a litigiilor în sensul reglementat de proiectul de lege în speță.”</p> <p>Acțiunea reglementare a mecanismelor de soluționare extrajudiciară a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor reprezintă un angajament al RM în contextul armonizării legislației naționale la cele comunitare. Prin urmare observații legate de lipsa acestei reglementări în legislația națională este reparată atât prin Opinia Comisiei Europene pe marginea cererii de aderare a RM la UE cât și Recomandarea nr. 1/2022 A Consiliului de Asocieri UE-Republica Moldova din 22 august 2022 privind Programul de asociere UE-Republica Moldova [2022/1997] prevede pentru capitolul protecția consumatorilor:</p> <p>- <i>ajungerea la un acord asupra adăugării Directivei 2013/11/UE privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum (Directiva privind SAL în materie de</i></p>

<p>consum) pe lista aquis-ului UE în materie de protecție a consumatorilor cu care trebuie să se realizeze alinieră...</p> <p>De asemenea, observații similare se găsesc în raportul EU4Digital: supporting digital economy and society in the Eastern Partnership, QUESTIONNAIRE FOR ECOMMERCE LEGAL FRAMEWORK ASSESSMENT IN MOLDOVA. Doc version: 1.00, Date: 18 April 2023</p>	<p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32008L0052#ntr3-L 2008136RO.01000301-E0003.pdf</p> <p>3. Medierea în Republica Moldova a avut un parcurs de instituire și formare timp de 15 ani. În această perioadă de timp au fost instruite prin formare inițială și continuă mii de persoane dintre care au dobândit calitatea de mediator circa 1000 de persoane. Totodată, a fost creat Consiliul de mediere care promovează medierea ca modalitatea de soluționare alternativă a litigiilor, implementează politicile în domeniul medierii, organizează activitatea mediatorilor în conformitate cu standardele aprobate de Consiliul atât de formare inițială și continuă a mediatorilor cât și de calitate a serviciilor de mediere.</p> <p>4. Statistică de litigii soluționate pe calea medierii în Republica Moldova demonstrează că recurgerea la mediere este în creștere în Republica Moldova. Mai mult ca atât, predomină numărul litigiilor din domeniul civil și comercial. Datele pot fi accesate la linkul https://mediere.gov.md/ro/documents-terms/date-statistice</p> <p>5. Promovarea haotică a alternativelor de soluționare a litigiilor va determina stoparea în dezvoltarea lor. Medierea și-a găsit rolul și locul în sistemul alternativelor de soluționare a litigiilor în Republica Moldova, numărul de medieri este în creștere, având o rată de succes (raportul dintre numărul de contracte de mediere și tranzacții) de 98 %. Astfel urmează de consolidat eforturile de promovare a medierii în materie de consum, iar litigiile vor fi soluționate prin mediere cu costuri reduse, în termeni rezonabile.</p> <p>6. Totodată, considerăm că proiectul de lege vizat prevede o procedură complicată și costisitoare, comparativ cu medierea care e un proces flexibil. Entitățile SAL vin să complice soluționarea litigiilor în domeniu, similar a medierii judiciare excluse recent din Codul de procedură civilă a Republicii Moldova.</p> <p>7. Cât privești art. 33¹⁷, care stabilește condițiile de înființare a entităților SAL și presupune că <i>finanțarea entităților SAL se poate face din fonduri publice, private sau mixte</i>, ținem să menționăm că această impune finanțarea din bugetul de stat. În așa condiții, apreciem că instituționarea SAL cu finanțare din buget este complet inutilă. Numărul de petiții adresate Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și instanțelor este foarte mic pentru a crea entități noi finanțate din buget. SAL aflate la autogestiune nu pot exista cu tarife minime cum se propune în proiectul de lege.</p> <p>8. Totodată, remarcăm că, autorul proiectului nu a prezentat analiză suficientă și clară a impactului de reglementare, cum prevede <i>Legea nr. 100/ 2017 cu privire la actele normative</i>. Astfel, fezabilitatea acestui act este nedovedită și îl considerăm inoportun. În această ordine de idei, atenționăm asupra faptului, că din contextul modificărilor și a notei informative la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, nu este justificată necesitatea schimbărilor în domeniul SAL.</p> <p>Prin urmare, reiterăm că, proiectul de modificări la Legea nr. 105/ 2003 privind protecția consumatorilor prin introducerea înființării entităților SAL în materie de consum, urmează să fie analizat prin prisma impactului ca să acopere necesitățile reale ale consumatorilor în Republica Moldova.</p>
---	---

<p>Asociația Națională a Companiilor din sectorul TIC (ATIC) Demers nr.568 din 22.03.2023</p>	<p>ATIC a examinat proiectul supus consultărilor și prezintă în Anexă unele comentarii suplimentare, propuneri și concretizări care considerăm că ar putea contribui la îmbunătățirea proiectului supus consultărilor publice. De asemenea, solicităm respectuos, sa fie luate în considerare și comentariile remise de ATIC, în adresa Ministerului Economiei la Analiza preliminară a impactului de reglementare la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr.105/2003 privind protecția consumatorilor prin avizul nr.444 din 10.01.2023.</p>	
	<p>Art.1. Încălcare transfrontalieră De remarcat ca regulamentul 2017/2394 are un obiect mai restrins, aplicindu-se nu tuturor încălcărilor transfrontaliere, ci numai celor comise în interiorul UE. Poate merita de modificat definiția astfel încât, o condiție similară să fie aplicată și în prezenta lege.</p>	<p>Se ia act Autorul obiecții nu a prezentat o propunere bine definită, astfel că, ca regulă generală în care actele normative ce reglementează activități de cooperare, asistență între statele UE, actele normative naționale reglementează respectivele aspecte prin prisma noțiunii de transfrontalier.</p>
	<p>prejudiciu adus intereselor colective ale consumatorilor- un prejudiciu real sau potențial adus intereselor unui anumit număr de consumatori care sunt afectați de încălcările transfrontaliere sau naționale sau de încălcări pe scară largă sau de încălcări pe scară largă cu o dimensiune specifică.” Ar trebui exclusă, deoarece este o noțiune specifică UE.(încălcare care afectează consumatorii din cel puțin 2/3 din populația UE)</p>	<p>Se acceptă parțial Noțiunea se expune în următoarea redacție: <i>prejudiciu adus intereselor colective ale consumatorilor - un prejudiciu real sau potențial adus intereselor unui anumit număr de consumatori</i></p>
	<p>(2⁵) Capitolul VII² se aplică procedurilor de soluționare extrajudiciară a litigiilor în interne și transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor, care privesc obligațiile contractuale prevăzute în contractele de vânzare-cumpărare sau prestare de servicii.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>(2⁶) Capitolul VII² se aplică entităților de soluționare alternativă a litigiilor stabilite în Republica Moldova, atât publice, cât și private, care propun, impun sau facilitează o soluție între părți în domeniul soluționării alternative a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor, naționale interne sau transfrontaliere, referitoare la obligațiile contractuale rezultate din contractele de vânzare-cumpărare sau prestare de servicii.”</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>b) indicate la art.18³ alin. (5²), (13) și (14), după caz, în cazul în care contractul de vânzare-cumpărare prevede furnizarea continuă a conținutului digital sau a serviciului digital pe parcursul unei anumite perioade ... Referința la alineatul 5² este incorectă, deoarece acest alineat reglementează sarcina probei, dar nu perioada în care se aplica drepturile respective .</p>	<p>Se acceptă Referința a fost exclusă</p>
	<p>(9) Nu se consideră că există o neconformitate în sensul alineatului (2¹) sau (7) dacă, la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare, consumatorul a fost informat în mod explicit că o anumită caracteristică a produselor se abate de la cerințele obiective de conformitate stabilite la alineatul (21) sau (7), iar consumatorul a acceptat, în formă scrisă, în mod expres și independent respectiva abatere în momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare.”</p>	<p>Se acceptă</p>

	De înlocuit independent cu separat, deoarece cuvântul "separat" este utilizat la art.7 alin (5) din Directiva 2019/771 și redă mai bine sensul cerinței respective.	
	<p>Articolul 18³</p> <p>la alineatul (5) textul „6 luni” se substituie cu textul „12 luni”</p> <p>La alin.(5), de adăugat în fața sintagmei ”Cu excepția” sintagma ”până la proba contrarie sau”, deoarece sensul oricărei prezumții este că ea poate fi combătută prin probe. A se vedea și la art.11 alin. (1) din Directiva 2019/771</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Alineatul în speță în redacția actuală a legii prevede: (5) Până la proba contrară, orice neconformitate depistată în termen de 6 luni de la livrarea produsului se prezumă că a existat la momentul livrării acestuia, cu excepția cazurilor în care prezumția în cauză este incompatibilă cu natura produsului sau natura neconformității. Astfel, începutul aliniatului stabilește că prezumția poate fi combătută prin probe.</p>
	<p>Articolul 18⁴</p> <p>la alineatul (3) litera d) va avea următorul cuprins:</p> <p>„d) o declarație clară prin care se indică faptul că consumatorul are dreptul prin lege la măsuri corective din partea vânzătorului, fără costuri, în caz de neconformitate a bunurilor și că măsurile corective respective nu sunt afectate de garanția comercială.”</p> <p>alineatul se completează cu literele f) și g) cu următorul cuprins:</p> <p>„f) procedura pe care trebuie să o urmeze consumatorul pentru a obține aducerea în aplicare a garanției comerciale;</p> <p>g) condițiile garanției comerciale.”</p> <p>articolul se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins:</p> <p>„(10) Vânzătorul poate să ofere consumatorului condiții contractuale mai favorabile nivelului de protecție asigurat prin prezenta lege.”</p> <p>Se propune excluderea alin.(2) și alin.(3) lit.b) și c), deoarece sunt dublate de normele noi introduse la alin.(3) lit.d)</p> <p>Se propune excluderea alin.(10), deoarece repetă de fapt sensul garanției comerciale.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În contextul revizuirii normelor propuse, s-a considerat potrivit excluderea modificării lit.d) al alin.(3).</p>
	<p>La articolul 18⁵</p> <p>alin.(1) după cuvântul „produsele” se completează cu textul „serviciile”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>În vederea creșterii și menținerii unui nivel înalt al protecției drepturilor consumatorilor, se optează pentru responsabilitatea vânzătorului pe perioada termenului de garanție.</p> <p>În subsidiar, considerentul 45 al Directivei 2019/771/UE lasă la discreția statelor de aplicare a perioadei de demonstrație a neconformității. „Pe parcursul unei perioade de un an sau de doi ani, dacă statele membre decid să aplice o perioadă de doi ani, consumatorul ar trebui să demonstreze numai că bunul respectiv nu este</p>

<p>Asociația Națională a Companiilor din sectorul TIC (ATIC) <i>Demers nr.444 din 10.01.2023</i></p>		<p>conform, fără a fi necesară și demonstrarea faptului că neconformitatea exista efectiv la momentul relevant pentru stabilirea conformității. Pentru a respinge pretențiile consumatorului, vânzătorul ar trebui să demonstreze faptul că neconformitatea nu exista în momentul respectiv. În plus, în unele cazuri, prezumția conform căreia neconformitatea exista la momentul relevant pentru stabilirea conformității poate fi incompatibilă cu natura bunurilor sau cu natura neconformității...”</p>
	<p>Art. 1: Definiția „piață online” Se propune excluderea sintagmei „sau consumatori” de la finalul definiției. Prezentă lege reglementează drepturile consumatorilor apărute în cadrul contractelor încheiate doar cu comercianții. A se vedea și art. 3 pct. 15 din Regulamentul 2017/2394: „interfață online” înseamnă orice software, inclusiv un site sau o parte a unui site, ori o aplicație, care este operat de către sau în numele unui comerciant și care servește pentru a oferi consumatorilor acces la bunurile sau serviciile comerciantului;</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Art. 1: Definiția „prejudiciu adus intereselor colective ale consumatorilor” Se propune completarea art. 1 cu definițiile noțiunilor utilizate în cadrul definiției noțiunii de „prejudiciu adus intereselor colective ale consumatorilor”, conform art. 3 pct. 2, 3 și 4 din Regulamentul 2017/2394. Această definiție nu poate înțelege fără defnirea celorlalte noțiuni utilizate în cadrul acestei definiții. A se vedea art. 3 pct. 2, 3 și 4 din Regulamentul 2017/2394: 2. „încălcare în interiorul Uniunii” înseamnă orice acțiune sau omisiune care contravine legislației Uniunii care protejează interesele consumatorilor și care a adus, aduce sau ar putea aduce prejudicii intereselor colective ale consumatorilor care își au reședința într-un stat membru diferit de cel: a) în care își are originea sau a avut loc acțiunea sau omisiunea în cauză; b) pe teritoriul căruia este stabilit comerciantul responsabil de acțiunea sau omisiunea în cauză; sau c) în care se găsesc mijloacele de probă sau activele comerciantului care au legătură cu acțiunea sau cu omisiunea respectivă; 3. „încălcare pe scară largă” înseamnă: a) orice acțiune sau omisiune care contravine legislației Uniunii care protejează interesele consumatorilor și care a adus, aduce sau ar putea aduce prejudicii intereselor colective ale consumatorilor care își au reședința în cel puțin două state membre diferite de statul: i. în care își are originea sau a avut loc acțiunea sau omisiunea în cauză;</p>	<p>Se acceptă parțial Precizare: Noțiunea se expune în următoarea redacție: <i>prejudiciu adus intereselor colective ale consumatorilor</i> - un prejudiciu real sau potențial adus intereselor unui anumit număr de consumatori</p>

	<p>ii. pe teritoriul căruia este stabilit comerciantul responsabil de acțiunea sau omisiunea în cauză; sau</p> <p>iii. în care se găsesc mijloacele de probă sau activele comerciantului care au legătură cu acțiunea sau cu omisiunea respectivă; sau</p> <p>iv. în care se găsesc mijloacele de probă sau activele comerciantului care au legătură cu acțiunea sau cu omisiunea respectivă; sau</p> <p>b) orice acțiuni ori omisiuni care contravin legislației Uniunii care protejează interesele consumatorilor și care au adus, aduc sau ar putea aduce prejudicii intereselor colective ale consumatorilor și care au caracteristici comune, cum ar fi aceeași practică ilegală, încălcarea aceluiași interes și care survin în același timp, fiind comise de același comerciant, în cel puțin trei state membre;</p> <p>4. „încălcarea pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii” înseamnă o încălcare pe scară largă care a adus, aduce sau ar putea aduce prejudicii intereselor colective ale consumatorilor în cel puțin două treimi din statele membre ce reprezintă cumulat cel puțin două treimi din populația Uniunii;</p>	
	<p>Art. 2 alin. (2¹):</p> <p>Se propune excluderea sintagmei “precum și contractele în cazul cărora produsele urmează a fi fabricate sau prelucrate, inclusiv conform specificațiilor consumatorului,” și completarea alineatului la final cu cu următoarea frază:</p> <p>“Contractele dintre un consumator și un vânzător pentru furnizarea de bunuri care urmează să fie fabricate sau produse sunt, de asemenea, considerate contracte de vânzare în sensul prezentei legi”.</p> <p>În redacția actuală, nu este clar dacă sintagma “contractele în cazul cărora produsele urmează a fi fabricate sau prelucrate” la fel se referă doar la contractele încheiate între vânzător și consumator.</p> <p>În plus, art. 3 pct. 2 din Directiva 2019/771 folosește termenul de “produse”, dar nu “prelucrate”.</p>	Se acceptă
	<p>Art. 2 alin. (2⁵)-(2⁶):</p> <p>Se propune completarea la final cu textul “între un comerciant constituit în Republica Moldova și un consumator domiciliat în Republica Moldova”.</p> <p>Directiva din care este preluată această normă prevede mecanismul de soluționare extrajudiciară a litigiilor doar pentru litigiile între comercianți și consumatori din UE, nu și pentru cele care conțin un element de extraneitate.</p> <p>Conform art. 2 pct. 1 din Directiva 2013/11/UE:</p> <p>Prezentă directivă se aplică procedurilor de soluționare extrajudiciară a litigiilor naționale și transfrontaliere care privesc obligațiile contractuale prevăzute în contractele de vânzări sau în contractele de prestări de servicii între un comerciant stabilit în Uniune și un consumator rezident în Uniune prin intervenția unei entități SAL, care propune sau impune o soluție.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Normele menționate se referă doar la mecanismul național intern, prin urmare se prezumă că un comerciant constituit în Republica Moldova și un consumator domiciliat în Republica Moldova. Elementul de extraneitate este în afara respectivei reglementări.</p>
	<p>Art. 16¹alin. (7) lit. b):</p> <p>Se propune înlocuirea sintagmei “alin. (5²)” cu sintagma alin. (13) și (14)”.</p>	Se acceptă

	<p>Conform art. 7 pct. 3 din Directiva 2019/771: În cazul bunurilor cu elemente digitale, vânzătorul se asigură că consumatorul este informat cu privire la actualizări și că îi sunt furnizate actualizări, inclusiv actualizări de securitate, care sunt necesare pentru a menține conformitatea acelor bunuri pe parcursul perioadei:</p> <p>a) în care consumatorul se poate aștepta în mod rezonabil la aceasta, având în vedere tipul și scopul bunurilor și al elementelor digitale și ținând seama de circumstanțele și natura contractului, atunci când contractul de vânzare prevede un singur act de furnizare a conținutului digital sau a serviciului digital; sau</p> <p>b) indicate la articolul 10 alineatul (2) sau (5), după caz, în cazul în care contractul de vânzare prevede furnizarea continuă a conținutului digital sau a serviciului digital pe parcursul unei anumite perioade.</p> <p>Correspondentul art. 10 alin. (2) din Directiva 2019/771 este art. 16¹alin. (13) și (14) din Legea nr. 105.</p>	
	<p>Art. 16¹alin. (9): Se propune excluderea sintagmei “în formă scrisă” și înlocuirea cuvântului “independent” cu “separat”.</p> <p>Correspondentul art. 16¹alin. (9) din Legea nr. 105 este art. 7 alin. (5) din Directiva 2019/771, care nu cere ca acceptul să fie formulat în formă scrisă. Cuvântul „separat” este utilizat în Directivă și redă mai bine sensul cerinței respective.</p>	Se acceptă
	<p>Art. 16²: Se propune înlocuirea sintagmei “alineatul 2” cu sintagma “16¹alin. (2¹), (4) și (7)-(9)”. Correspondentul art. 16² din Legea nr. 105 este art. 9 din Directiva 2019/771, care face referință la art. 6 și 7 din Directivă. Correspondentul art. 6 și 7 din Directivă este 16¹alin. (2¹), (4) și (7)-(9) din Legea nr. 105.</p>	Se acceptă
	<p>Art. 18 alin. (23): Se propune înlocuirea cuvântului “reziliere” cu “rezoluțiune” sau “înctetare”. Codul civil nu mai folosește termenul de “reziliere”.</p>	Se acceptă
	<p>Art. 18³alin. (1): Se propune expunerea acestui alineat în următoarea redacție: “Vânzătorul răspunde față de consumator pentru orice neconformitate care există în momentul livrării bunurilor și care este constatată în termen de doi ani de la data respectivă.” Correspondentul art. 18³alin. (1) din Legea nr. 105 este art. 10 alin. (1) din Directiva 2019/771. În plus, această modificare este necesară pentru această normă să fie consistentă cu redacția modificată a art. 18³alin. (5) și art. 18⁵alin. (3) din Legea nr. 105. În special, este</p>	Se acceptă

	<p>vorba despre inversarea sarcinei probei în cazul în care neconformitatea este constatată după un an de la livrare.</p> <p>Conform art. 11 alin. (1) din Directivă (și art. 18⁵alin. (3) din Legea nr. 105):</p> <p>Orice neconformitate care este constatată în termen de un an de la data la care bunurile au fost livrate este prezumată a fi existat deja în momentul livrării bunurilor, până la proba contrarie sau cu excepția cazului în care această prezumție este incompatibilă cu natura bunurilor sau cu natura neconformității.</p>	
	<p>Articolul 18³:</p> <p>La alineatul (3) după cuvintele „deficiențele apărute la produsul vândut” se completează cu cuvintele ” în primele 12 luni din momentul în care consumatorul a intrat în posesia acestuia”;</p> <p>Se completează cu alienatul (3²) cu următorul cuprins:</p> <p>Este o greșeală, deoarece alin. (3) în genere nu conține cuvintele „deficiențele apărute la produsul vândut”.</p> <p>Alin. (3) prevede: „În cazul produselor second-hand, vânzătorul poate să nu acorde garanție.”</p> <p>Articolul 18³ nu conține alineatul (3¹), ca să putem vorbi despre introducerea alin. (3²).</p> <p>Se indică completarea cu alineatul (3²) cu următorul cuprins, dar cuprinsul acestui alineat lipsește.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>Art. 18³alin. (5):</p> <p>Se propune expunerea în următoarea redacție:</p> <p>Orice neconformitate care este constatată în termen de un an de la data la care bunurile au fost livrate este prezumată a fi existat deja în momentul livrării bunurilor, până la proba contrarie sau cu excepția cazului în care această prezumție este incompatibilă cu natura bunurilor sau cu natura neconformității.</p> <p>Conform art. 11 alin. (1) din Directivă.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>Art. 18³alin. (5²):</p> <p>Se propune de înlocuit sintagma “alineatul (13)” cu sintagma “alineatele (13) și (14)”.</p> <p>Correspondentul art. 183 alin. (52) din Legea nr. 105 este art. 11 alin. (3) din Directiva 2019/771, care face referință la art. 10 alin. (2) din directivă.</p> <p>Correspondentul art. 10 alin. (2) din Directivă este art. 183 alin. (13) și (14) din Legea nr. 105.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>Art. 18³alin. (15):</p> <p>Se propune de adăugat după sintagma “alineatele (1), (2)” cifrele “(13) și (14)”.</p> <p>Correspondentul art. 18³ alin. (15) din Legea nr. 105 este art. 10 alin. (6) din Directiva 2019/771, care face referință la alin. (1) și (2) din același articol 10.</p> <p>Correspondentul art. 10 alin. (2) din Directivă este art. 18³ alin. (13) și (14) din Legea nr. 105.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>Art. 18⁴:</p> <p>Se propune excluderea alin. (2) și alin. (3) lit. b) și c), precum și alin. (10).</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>Aceste norme sunt dublate de normele noi introduse la alin. (3) lit. d), f) și g). Alin. (10) este redundant, deoarece repetă de fapt sensul garanției comerciale.</p> <p>Art. 18⁵ alin. (3): Se propune ca textul introdus să fie mutat după sintagma “serviciul prestat”. Termenul în care trebuie să apară neconformitatea se referă în egală măsură și la produs și la serviciu.</p> <p>Art. 25 alin. (2): Se propune înlocuirea sintagmei “limba moldovenească” cu “limba română”.</p>	<p>Au fost operate modificările corespunzătoare prin excluderea noilor propuneri de completare care dublează normele existente în vigoare.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Relevăm inoportunitatea substituției sintagmei „limba moldovenească” cu sintagma „limba română”, în condițiile adoptării proiectului de lege pentru implementarea considerentelor unor hotărâri ale Curții Constituționale, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova (nr.35 din 24 februarie 2023), în temeiul căreia Agenția Resurse Informaționale urmează să asigure operarea modificărilor necesare în sistemul informațional „Registrul de stat al actelor juridice” (a se vedea Legea nr.52/2023 intrată în vigoare la 24 martie 2023).</p>
	<p>La articolul 28, textul „art.712–7204” se substituie cu textul „art.1069-1072 și 1075-1079”. Articolul 28 al legii nu conține textul „art. 712–7204”, textul respectiv fiind indicat în art. 281 alin. (1) din lege, respectiv urmează a fi indicat corect articolul și alineatul conținutul căruia va fi modificat.</p> <p>Articolul 33⁶ alin. (2): Autoritățile competente care au atribuții în legătură cu presupusa încălcare transfrontalieră desemnează o autoritate competentă care are atribuții în legătură cu presupusa transfrontalieră care să își asume rolul de coordonator.</p> <p>Alineatul este lipsit de sensul deplin, deoarece după cuvintele „autoritate competentă care are atribuții în legătură cu presupusa”, s-a omis cuvântul „încălcare”.</p>	<p>Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare.</p> <p>Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>Articolul 33⁶ alin. (4): O autoritate competentă poate refuza să ia parte la o acțiune coordonată din oricare dintre următoarele motive: c) ca urmare a unei cercetări (verificări) adecvate, este evident că impactul real sau potențial al presupusei încălcări transfrontaliere este neglijabil și ca atare nu este nevoie ca autoritatea competentă să adopte nicio măsură de asigurare a respectării legislației; d) respectiva încălcare transfrontalieră și ca atare nu este nevoie ca autoritatea competentă să adopte nicio măsură de asigurare a respectării legislației;</p>	<p>Se acceptă Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>

	<p>e) autoritatea competentă a acceptat angajamentele propuse de comerciantul responsabil pentru încălcarea transfrontalieră, angajamentele respective au fost puse în aplicare și nu este nevoie ca autoritatea competentă să adopte nicio măsură de asigurare a respectării legislației.</p> <p>lit. d) este lipsită de sens și urmează a fi exclusă, or lipsa necesității de adoptare a măsurii de asigurare a respectării legislației este indicată concret în conținutul lit. c) și e).</p>	
	<p>Articolul 33⁷ alin. (6):</p> <p>Pe baza unei poziții comune adoptate în temeiul articolului 19 alineatul (3), autoritățile competente care au atribuții în cadrul acțiunii coordonate pot invita comerciantul răspunzător de încălcarea transfrontalieră, într-un termen stabilit, angajamente pentru a pune capăt încălcării respective. Comerciantul poate și din proprie inițiativă să propună angajamente pentru a pune capăt respectivei încălcări sau să ofere consumatorilor prejudiciu de respectiva încălcare angajamente privind măsuri reparatorii.</p> <p>Prima frază este lipsită de sens, deoarece după cuvintele „într-un termen stabilit” consider că, ar fi necesară includerea cuvintelor „să propună” sau „pentru a propune”.</p> <p>Articolul 33²⁶ Informarea consumatorilor de către comercianți</p> <p>(1) Comercianții informează consumatorii cu privire la entitatea sau entitățile SAL de care aceștia aparțin, atunci când aceștia se angajează sau sunt obligați să utilizeze respectivele entități pentru a soluționa litigiile cu consumatorii. Informațiile respective includ adresa paginii web al entității sau entităților SAL relevante.</p> <p>(2) Informațiile menționate la alin. (1) sunt furnizate în mod clar, inteligibil și ușor accesibil pe paginile web al comercianților, în cazul în care acestea există, și, dacă este cazul, în termenii și condițiile generale ale contractelor de vânzare sau de prestare de servicii între comerciant și consumator.</p> <p>(3) În cazul în care comerciantul nu are o pagină web, furnizarea acestor informații va fi efectuată în orice mod care să permită consumatorului să le cunoască, în special prin intermediul propriilor broșuri de informații, afișe cu informații accesibile consumatorului.</p> <p>(4) În cazul în care un litigiu între un consumator și un comerciant nu a putut fi soluționat în urma unei reclamații prezentate direct de consumator comerciantului, comerciantul oferă consumatorului informațiile menționate la alin. (1), precizând dacă va face apel la entitățile SAL pertinente pentru soluționarea litigiului. Această informație este furnizată pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil.</p> <p>Reieșind din conținutul acestui articol, apare întrebarea: „Apartenența comercianților la entitățile SAL va fi obligatorie sau benevolă?”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>(6) Pe baza unei poziții comune adoptate în temeiul alin. (3), autoritățile competente care au atribuții în cadrul acțiunii coordonate pot înainta comerciantului răspunzător de încălcarea transfrontalieră, într-un termen stabilit, angajamente pentru a pune capăt încălcării respective.</p> <p>Apartenența comercianților la entitățile SAL va fi benevolă.</p>
	<p>Alte propuneri la Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor (versiunea actuală)</p> <p>Articolul 18</p>	<p>În principal proiectul de lege promovat are ca obiectiv alinierea la aquis-ul comunitar, respectiv materialele de fundamentare a intervenției normative se axează pe prevederile legislației comunitare.</p>

	<p>(7) Orice reparație sau înlocuire a produselor este făcută în cadrul unei perioade de timp rezonabile, stabilite de comun acord, în scris, între vânzător și consumator, fără niciun inconvenient semnificativ pentru consumator, luându-se în considerare natura produsului și scopul pentru care consumatorul a solicitat produsul. Perioada de timp stabilită nu poate depăși 30 zile calendaristice ...</p> <p>Perioada de timp trebuie să fie adecvată, reală și suficientă. Deseori vânzătorul recunoscând viciul produsului și fiind de acord să efectueze reparația acestuia, se ciocnește cu problema respectării acestui termen. Vânzător, sau eventual centrul de servire, nu are posibilitate de a asigura stocuri cu absolut toate piesele pentru orice produs și, în acest caz, piesele se comandă și se aduc de la producător, de peste hotare. Logistica transporturilor, în special în contextul acțiunilor militare din Ucraina, a extins toți termenii de câteva ori.</p> <p>Ca rezultat al modificării art. 18 alin. (7) urmează a fi modificați aceiași termeni la următoarele norme:</p> <p>Articolul 9 lit. j)</p> <p>Articolul 10 lit. h1)</p> <p>Articolul 18 alin. (14) lit. b)</p> <p>Articolul 18 alin. (20)</p> <p>Articolul 18/1 alin. (1)</p>	<p>Pentru propunerile înaintate pe marginea prevederilor actuale este necesară o analiză suplimentară pentru a fi estimat impactul acestora, întrucât unele dintre propunerile înaintate au efect în defavoarea consumatorului.</p> <p>În dependență de situație, atunci cînd este în imposibilitatea agentului economic de a executa o măsură reparatorie normele actuale stipulează că termenul poate fi prelungit.</p>
	<p>Articolul 18³</p> <p>...</p> <p>(2/1) Pentru produsele altele decît cele de folosință îndelungată, precum articole de încălțăminte, țesături, articole de sticlă și ceramică, răspunderea vânzătorului este angajată dacă neconformitatea apare într-un termen de 30 de zile de la data vânzării acestora.</p> <p>...</p> <p>(2/1) Pentru produsele altele decît cele de folosință îndelungată, precum articole de încălțăminte, țesături, articole de sticlă și ceramică, etc. răspunderea vânzătorului este angajată dacă neconformitatea apare într-un termen de 30 de zile de la data vânzării acestora.</p> <p>Nu este justificată o listă exhaustivă. Mai multe produse, care nu sunt de folosință îndelungată, ar intra în această categorie (cablurile, becurile, bateriile, etc.).</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Se propune completare pentru alineatul în speță: „la alineatul (2¹) după cuvintele „articole de încălțăminte” se completează cu cuvintele „articole vestimentare” și după cuvintele „articole de sticlă și ceramică” se completează cu textul „confecții din piele/blană, rechizite școlare”.”</p> <p>Stabilirea expresă a unei astfel de liste a fost abordată prin prisma noțiunii de <i>produs de scurtă folosință</i> sau non-durabile – sunt cele ce se consumă într-un timp scurt, în una sau mai multe utilizări, se uzuează rapid fizic și sunt sensibile la uzura morală, la orientările model.</p> <p>Astfel, produsele propuse pentru a fi incluse în aceasta listă nu se asociază produselor precum încălțăminte, îmbrăcăminte ...</p> <p>Totodată, este de menționat:</p> <p>„(1) Răspunderea vânzătorului privind garanția legală de conformitate este angajată dacă neconformitatea apare într-un termen de 2 ani, calculat de la livrarea produsului.</p>

		<p>În cazul în care vânzătorul a stabilit un termen de garanție comercială mai mare decît cel de garanție legală de conformitate de 2 ani, răspunderea vânzătorului, conform prevederilor art.18, este angajată dacă neconformitatea apare în cadrul termenului de garanție comercială oferit.</p> <p>(2) Pentru produsele a căror durată de funcționare este mai mică de 2 ani, termenul prevăzut la alin.(1) se reduce la această durată.”</p>	
	<p>Articolul 18⁵</p> <p>...</p> <p>(3) Dacă vânzătorul/prestatorul refuză să satisfacă reclamația consumatorului conform prevederilor art. 18 alin. (2) și art. 181 alin. (1) pe motiv că neconformitatea a apărut din motive imputabile consumatorului și acesta nu este de acord cu asemenea concluzie, vânzătorul/prestatorul este obligat să dovedească vina consumatorului în ceea ce privește deficiențele apărute la produsul vîndut, serviciul prestat prin expertiza tehnică efectuată de o terță parte competentă în domeniu, abilitată în conformitate cu legea. În acest caz, într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data depunerii reclamației, vânzătorul/prestatorul notifică, printr-un document scris, pe suport de hîrtie sau pe orice alt suport durabil, consumatorul cu privire la depunerea cererii de efectuare a expertizei, la datele de contact ale instituției abilitate în desfășurarea expertizelor și, la cererea consumatorului, transmite acestuia dovada înregistrării solicitării de expertiză a produsului corespunzător în instituția respectivă. În caz contrar, vânzătorul/prestatorul este obligat să îndeplinească cerințele prevăzute la art. 18 alin. (2) și art. 181 alin. (1).</p> <p>(3) Dacă vânzătorul/prestatorul refuză să satisfacă reclamația consumatorului conform prevederilor art. 18 alin. (2) și art. 181 alin. (1) pe motiv că neconformitatea a apărut din motive imputabile consumatorului și acesta nu este de acord cu asemenea concluzie, vânzătorul/prestatorul este obligat să dovedească vina consumatorului în ceea ce privește deficiențele apărute la produsul vîndut, serviciul prestat prin expertiza tehnică efectuată de o întreprindere specializată și autorizată de Producător, în deservirea tehnică și repararea produselor respective.</p> <p>În acest caz, într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data depunerii reclamației, vânzătorul/prestatorul notifică, printr-un document scris, pe suport de hîrtie sau pe orice alt suport durabil, consumatorul cu privire la depunerea cererii de efectuare a expertizei, la datele de contact ale instituției abilitate în desfășurarea expertizelor și, la cererea consumatorului, transmite acestuia dovada înregistrării solicitării de expertiză a produsului corespunzător în instituția respectivă. În caz contrar, vânzătorul/prestatorul este obligat să îndeplinească cerințele prevăzute la art. 18 alin. (2) și art. 181 alin. (1).</p> <p>A se vedea art. 11 –</p> <p><i>Agenții economici care importă și/sau comercializează produse de folosință îndelungată și piese de schimb aferente sînt obligați să încheie cu întreprinderile specializate în</i></p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Efectuarea expertizei tehnice privind conformitatea/neconformitatea produselor de către o parte terță a fost dintotdeauna o abordare echitabilă în raport cu consumatorii și agenții economici, în special întrucît încrederea consumatorilor în agenții economici este destul de scăzută, iar agentul economic să nu poată influența rezultatele expertizei efectuate de către centrele de deservire tehnică de care aparțin .</p>	

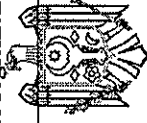
	<p><i>deservirea tehnică și reparația produselor respective contracte pentru deservirea tehnică a produselor comercializate pe teritoriul fărăi în perioada de garanție și postgaranție. Înțepinderile producătoare pot efectua de sine stătător reparația și deservirea produselor de folosință îndelungată.</i></p> <p>La moment Doar expertii camerei de comerț și industrie efectuează aceste expertize, ei neavând nici utiliaj și nici specialiști suficient instruiți. Centrele de deservire, autorizate de producător sunt mai competente și mai dotate în soluționarea acestor întrebări.</p>	
	<p>Articolul 28. Alte organe ale administrației publice abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor</p> <p>Asa cum cunoașteți, art. 28 din Legea 105/2003 privind protecția consumatorilor atribuie controlul respectării prevederilor legislației cu privire la protecția consumatorilor în domeniile reglementate autoritățile de reglementare a acestor domenii.</p> <p>Articolul 28¹. Organele abilitate cu funcții de control privind clauzele abuzive</p> <p>Articolul 28². Autoritatea de supraveghere privind respectarea legislației în domeniul drepturilor consumatorilor la încheierea contractelor la distanță și a contractelor negociate în afara spațiilor comerciale</p> <p>Totodată, art. 281 și 282 atribuie la competența Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor controlul privind clauzele abuzive și respectarea legislației cu privire la drepturile consumatorilor la încheierea contractelor la distanță și a contractelor negociate în afara spațiilor comerciale. Propunerea este ca aceasta inconsecvența să fie înlăturată și toate aceste atribuții ce tin de domeniile reglementate să fie transmise autorităților de reglementare a acestor domenii. In același scop și a asigura o sinergie mai bună între autoritățile din diferite domenii, o altă sugestie ar fi de completat Legea 131/2012 în sensul obligării sau încurajării organelor de control, înainte de întocmirea procesului verbal de control, să consulte autoritățile de reglementare în domeniile reglementate cu privire la constatările și rezultatele controlului, precum și prescripțiile de aplicare a măsurilor restrictive și constatarea contravențiilor și altor tipuri de încălcări, după caz.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>În conformitate cu inițiativa legislativă nr.134 din 11 mai 2023 competențele în domeniul constatării clauzelor abuzive în contractele încheiate cu consumatorii au fost transferate către CNPF.</p>
<p>S.A. Moldtelecom <i>demers nr.01-08-04-01/2701 din 23.03.2023</i></p>	<p>SA „Moldtelecom” salută inițiativa guvernului de apropiere la standardele UE și totodată prezintă autorului proiectului legislativ un set de recomandări care vor asigura perfecționarea proiectului propus spre examinare.</p> <p>În acest context, evidențiem faptul că autorului proiectului urmează la pct. 2, din proiectul de lege, care prevede modificarea art. 1 din Legea 105/2003 să introducă noțiunea de redistribuitor al conținutului digital or, conform prevederilor actuale proiectul actualului legislativ reglementează relațiile doar dintre furnizor și consumator, fapt care exclude din încadrarea juridică a prestatorilor de servicii care deși nu creează conținut digital și nu îl distribuie direct, au raporturi juridice contractuale cu furnizorii inițiali și redistribuie conținutul digital care nu le aparține cu drept de proprietate. În asemenea, situații deși redistribuitorul nu poate fi asimilat unui furnizor inițial de conținut digital acesta urmează să obțină o acoperire juridică prin prezenta Lege.</p>	<p>Precizare: actul normativ nu este dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora. În plus, noțiunea de redistribuitor al conținutului digital nu este definită de nici de un act European care ar servi ca temei pentru definirea în legislația națională.</p>

	<p>De asemenea, SA Moldtelecom", atrage atenția autorului proiectului legislativ, asupra pct. 3 din proiectul examinat care prevede modificarea art. 2, cu introducerea alin. (2)¹, în care se evidențiază „prezența lege reglementează aspecte privind anumite cerințe referitoare la contractele de vânzare-cumpărare încheiate între vânzător și consumator.... Evidențiam în acest context că nu este clară poziția autorului proiectului de a limita efectul legii doar la reglementarea raporturilor juridice născute dintre vânzător și cumpărător or, relații similare pot fi născute și din acte juridice care nu prevăd transmiterea dreptului de dispoziție asupra bunului, adică persoana nu devine proprietar al bunului dar capătă elementele similare ale unui proprietar (dreptul de posesie). În acest context considerăm oportun ca alineatul 2¹, sa fie lărgit prin cuprinderea a mai multe relații contractuale care pot apărea în circuitul comercial și nu doar cele prevăzute de contractul de vânzare cumpărare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Obiectul principal al legii privind protecția consumatorilor este armonizarea și uniformizarea drepturilor, obligațiilor, cerințelor, măsurilor, mecanismelor, dispozițiilor de aplicare a normelor de drept comune în materie de protecție a consumatorilor.</p> <p>Prevederea „prezența lege reglementează aspecte privind anumite cerințe referitoare la contractele de vânzare-cumpărare încheiate între vânzător și consumator...” este parte a domeniului de aplicare a legii dar nu cu efect exclusiv de limitare. A se privi per ansamblu domeniul de aplicare a legii.</p>
	<p>În continuare, atragem atenția asupra pct. 6 și 7 din proiectul de lege care prevăd modificarea art. 9 și 10 lit. k) „să nu refuze comercializarea produselor fără <i> motive justificate</i>, aduse la cunoștința consumatorului”. În acest SA Moldtelecom" specifică faptul că, sintagma <i> motive justificate</i> este una interpretativă și nu corespunde principiului previzibilității legii consacrat de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și jurisprudența Curții Constituționale. Astfel precizăm că în conformitate cu poziția Curții Constituționale prezentată în hotărârea din 6 martie 2018, în baza sesizării nr. 10g/2018, unde Curtea statuează că exigențele statului de drept presupun inter alia asigurarea legalității a certitudinii juridice, iar în acest context principiul legalității al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate. Mai specifică Curtea și faptul că adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare se impune și prin articolul 23 alin. (2) din Constituție, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale. În acest sens, norma constituțională stabilește că statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.</p> <p>Totodată, atragem atenția și asupra poziției Curții Europene a Drepturilor Omului. care la capitolul legalității previzibilității legii opinează că nu poate fi considerată lege" decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita. În special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice (cauza Amann v. Elveția, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza Silver și alții v. Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983, §80). Astfel. bazându-ne pe concluziile celor două entități sugestive în domeniul de creație legislativă, considerăm faptul că modificările aduse art. 9 din Legea 28/2016, nu corespund principiului legalității și nu pot fi susținute spre adoptarea ulterioară.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Măsuri contravenționale cu referire la refuzul neîntemeiat în cazul prestării serviciilor și în cazul produselor este reglementat de Codul contravențional.</p>
	<p>În continuare SA „Moldtelecom” atenția asupra pct. 14, care prevede modificarea art. 18³, alin. (1) din actul normativ și propune reformularea acestuia după cum urmează</p>	<p>Nu se acceptă</p>

<p>Consiliul Concurenței <i>Demers nr. DJ-06/124 din 27.03.2023</i></p>	<p>„Vânzătorul răspunde față de consumator pentru orice neconformitate care există în momentul livrării produselor și/sau care este constatată în termen de doi ani de la data livrării, <i>dacă aceasta se datorează exploatarea a bunului</i>”. Or, obligarea generală a vânzătorului de a răspunde de neconformitățile bunului chiar și după o perioadă de doi ani presupune o obligație exagerată asupra vânzătorului în condițiile în care defecțiunile se pot produce din culpa cumpărătorului prin utilizare bunului contrar prescripțiilor tehnice ale acestuia.</p>	<p>(1) Răspunderea vânzătorului privind garanția legală de conformitate este angajată dacă neconformitatea apare într-un termen de 2 ani, calculat de la livrarea produsului. În cazul în care vânzătorul a stabilit un termen de garanție comercială mai mare decât cel de garanție legală de conformitate de 2 ani, răspunderea vânzătorului, conform prevederilor art.18, este angajată dacă neconformitatea apare în cadrul termenului de garanție comercială oferit.</p> <p>Întrucât garanția comercială reprezintă o opțiune facultativă oferită de către vânzător pentru un anumit produs, acesta poate conține pe lângă prevederile legate de angajamentul vânzătorului și angajamente pentru cumpărător. De menționat că, legea nu impune obligații suplimentare termenului legal de conformitate.</p>
	<p>1. În conformitate cu pct. 14 din proiectul de lege, alineatul (2¹) al articolului 18³ după cuvintele „articole de încălțăminte” se completează cu cuvintele „articole vestimentare” și după cuvintele „articole de sticlă și ceramică” se completează cu textul „confecții din piele/blană, rechizite școlare, etc.”, în continuare după text. Prin introducerea abrevierii „etc.”, nu se asigură respectarea principiului predictibilității normei juridice, iar în forma propusă poate modifica fundamental informațiile necesare cumpărătorilor pentru a putea face achiziții eficiente, în partea ce vizează neclaritatea privind termenul de angajare al răspunderii vânzătorului pentru neconformitățile apărute.</p> <p>2. La alineatul (10) al articolului 33¹ din proiect, sunt stabilite criteriile în baza cărora urmează a fi individualizată sancțiunea pentru încălcările transfrontaliere, precum și pentru nerespectarea oricăror decizii, ordine, măsuri provizorii, angajamente ale comerciantului sau a altor măsuri adoptate în temeiul capitolului VII¹ din proiect. Utilizarea sintagmei „după caz” în calitate de criteriu pentru individualizarea sancțiunilor va crea posibilitatea autorităților competente de a impune sancțiuni pentru încălcări transfrontaliere, să abordeze distinct și să aplice sancțiuni diferite pentru cazuri analogice. Un astfel de comportament al autorităților competente, ar putea avantaja sau dezavantaja o întreprindere în raport cu altă întreprindere ce activează pe aceeași piață, limitând concurența.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>
	<p>Subsecvent, prevederile alineatului (11) al articolului 33¹ din proiect, urmează a fi reformulate astfel încât să asigure claritate în partea ce ține de aplicarea altor sancțiuni pentru încălcările transfrontaliere, ori în redacția propusă nu este clar cum ar putea fi impuse sancțiuni după cum au fost exemplificate, amenzi administrative sau alte amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu, în cazurile în care cadrul normativ de reglementare nu prevede sancțiuni</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Au fost operate modificările corespunzătoare.</p>

Secretar de stat

Digitally signed by Gumenne Vadim
Date: 2023.09.04 16:17:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vadim GUMENE